

Chronologische ontwikkelingen

Joegoslavië

Map 7 D

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: woensdag 9 februari 2000 1:56
Aan: Ruza Despotovic; Herman TI; Globalreflexion; Dolf Loth; Annamiek Vermeulen
Onderwerp: Yugoslavia remains true multi-ethnic society (<http://www.serbia-info.com/news/>)

www.serbia-info.com/news

<http://www.serbia-info.com/index.html>

CIVIL ISSUES <<http://www.serbia-info.com/news/civil/index.html>>

MILITARY <<http://www.serbia-info.com/news/military/index.html>>

KOSOVO AND METOHIA <<http://www.serbia-info.com/news/kosovo/index.html>>

ECONOMY <<http://www.serbia-info.com/news/economy/index.html>>

CULTURE AND RELIGION <<http://www.serbia-info.com/news/culture/index.html>>

SPORT <<http://www.serbia-info.com/news/sport/index.html>>

<<http://www.serbia-info.com/g3/blue-bottom.gif>>

<<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>> <<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>>

<<http://www.serbia-info.com/g3/header.gif>>

<<http://www.serbia-info.com/news/politics/index.html>>

<<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>>

Belgian Anti-War Movement's analysis says: Yugoslavia remains true multi-ethnic society

February 07, 2000

<<http://www.serbia-info.com/g3/images/1.jpg>>

BRUSSELS, Feb 7 (Tanjug) - Yugoslavia, which was subjected to air strikes in the name of creating an alleged multi-ethnic society in part of its territory, was and remains a true multi-ethnic community, while its province of Kosovo and Metohija has been transformed, with the arrival of international forces there, into an ethnically pure environment, said the latest analysis of the Belgian Anti-War Movement's Committee for Peace in the Balkans.

Members of the United Nations civilian and military missions in Kosovo and Metohija have not managed to stop the activities of ethnic Albanian terrorists, even though the KFOR's main task was to protect all citizens of the province, regardless of ethnicity, said the report of the Belgian organization whose members recently visited Kosovo and Metohija.

More than seven months since the arrival of the international force KFOR, Kosovo and Metohija has been "mostly swept clean" of non-Albanians, for which "members of so-called Kosovo Liberation Army are predominantly responsible", says the analysis of the Belgian organization.

Numerous international organizations, which have their representatives in Kosovo, fully agree with these evaluations, but this is "unwillingly spoken about in public".

The analysis on the humanitarian rights in Kosovo, which was prepared last December by the OSCE mission, says that "a campaign of systematic ethnic cleansing" of non-Albanian population has begun since June 12th, when KFOR members arrived to Kosovo.

'Certain elements of Albanian population wanted to expel Serbs, Romanies, Muslims and other nationalities from Kosovo by participating in attacks, robberies, setting fire to houses, plunders, murders and other crimes" says the report of OSCE and warns about two terrifying things: "attacks on old and helpless Kosovo Serbs and increasing grade of intolerance among Albanian population".

OSCE report quotes the statements of eyewitnesses regarding so-called "KLA" members' involvement in violence and concludes that, despite denying, "KLA" leaders were "directly or indirectly involved in violence" and that it was necessary "to investigate all those things".

<http://www.serbia-info.com/q3/1t.gif>

[[Home <http://www.serbia-info.com/index.html>](http://www.serbia-info.com/index.html) | [Encyclopedia <http://www.serbia-info.com/enc/index.html>](http://www.serbia-info.com/enc/index.html) | [Facts&Figures <http://www.serbia-info.com/facts/index.html>](http://www.serbia-info.com/facts/index.html) | [News <http://www.serbia-info.com/news/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/index.html)]
Copyright © 1998, 1999, 2000 Ministry of Information
Email: mirs@srbija-info.yu <<mailto:mirs@srbija-info.yu>>

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: dinsdag 25 januari 2000 23:34
Aan: Ruza Despotovic
Onderwerp: Yugoslav Daily Survey (http://www.mfa.gov.yu/Biltteni/Engleski/b250100_e.html)

[<http://www.mfa.gov.yu/grb_m.gif>](http://www.mfa.gov.yu/grb_m.gif)

Yugoslav Daily Survey

[<http://www.mfa.gov.yu/indent_spc.gif>](http://www.mfa.gov.yu/indent_spc.gif) BELGRADE, 25 January 2000

(Morning edition)

CONTENTS:

FR YUGOSLAVIA - RUSSIA

- BABURIN AND ZHYRINOVSKI DECLARED HONOURARY CITIZENS OF ZEMUN

DANUBE COMMISSION

- PRESENTATION OF STUDY ON CLEANING OF DANUBE

SERBIAN PROVINCE OF KOSOVO AND METOHIJA

- E.U. CALLS FOR URGENT MEASURES TO SOLVE KOSOVO AND METOHIJA ISSUES

FR YUGOSLAVIA - RUSSIA

BABURIN AND ZHYRINOVSKI DECLARED HONOURARY CITIZENS

OF ZEMUN

BELGRADE, January 24 (Tanjug) - The head of the Belgrade suburb of Zemun, Stevo Dragisic, received on Monday a delegation of the Russian Pan National Alliance, headed by its president Sergei Nikolayevich Baburin, who is also the vice-president of the Assembly of the Union of Russia and Belarus, the press service of the Serbian Radical Party (SRS) has said.

The delegation included Natalia Alekseyeva Narochnytskaya and Pavel Anatolovic Shevchev.

Dragisic also received a delegation of the Liberal-Democratic Party of Russia headed by Duma deputy Alexei

Valentinovich Filatov and Dmitri Vladimirovich Perchkal.

Dragisic declared Baburin and Russian Liberal Democratic Party leader Vladimir Zhyrinovski honorary citizens of Zemun. Mitrofanov received the document on this on behalf of Zhyrinovski.

Documents on the honorary citizenship were presented on Zemun's day to two great friends of the Serb people for their exceptional contribution in the development of firm relations between the two fraternal nations and their support to the struggle of the Serb people in the preservation of their freedom and independence.

During the talks it was concluded that the Serb and Russian people are going through the most difficult period in their histories and that the main reason for such a difficult situation is the aspiration of the United States to subjugate the entire world by using all means possible.

In order to prevent such intentions, both sides concluded that it is necessary to strengthen ties between the Orthodox Slav nations through the granting to the Federal Republic of Yugoslavia full membership in the Union of Russia and Belarus.

Dragisic set out that the entire Serb nation is monitoring with concern the developments in Russia and the U.S. attempts to dismember and conquer great Russia through the Islamic fundamentalists.

Serbia and its people fully support the state organs of Russia in the curbing of the Chechen terrorism and separatism in the belief that the criminal U.S. plans will never be realized.

The representatives of the two delegations expressed belief that the change in the state leadership of Russia would bring changes in the Russian foreign policy and that one of the priorities would be its return to the Balkan region, thus greatly contributing to the centuries-long wish of the Serbs to live within one state.

Both sides concluded that the linking and creation of the single front and alliance against U.S. domination would be a guarantee of survival and of a safe future both of the Serb and Russian people.

The talks were attended by SRS President Vojislav Seselj, who is also Serbian Vice-Premier, SRS Vice President Tomislav Nikolic, also federal Vice Premier, and SRS Executive Board President Dragan Todorovic, also Serbian Vice-Premier, etc.

DANUBE COMMISSION

PRESENTATION OF STUDY ON CLEANING OF DANUBE

BUDAPEST, January 24 (Tanjug) - A study on the cleaning of the Danube River, completed and financed by a mixed Hungarian-Austrian working group with the active participation of Yugoslav experts, was presented in the seat of the Danube Commission in Budapest, Hungary on Monday.

The study will be discussed by the representative of all 12 countries, including the Federal Republic of Yugoslavia, which is a member of the Danube Commission (set up in 1948 in Belgrade). If the study is adopted, it will be sent immediately to the European Commission (E.C.) which should have the final say and finance the entire project.

After this the E.C. would call an international tender for the operation.

The removal of the remains of the bridges near Novi Sad which were destroyed during the NATO aggression on Yugoslavia last year, and the cleaning of the river bed in the area should take between two-three months.

The completion of the necessary technical documents cost 100,000 Euro, while the entire Danube cleaning operation would cost about 24 million Euro.

Vienna City Council representative Brigitte Ederer told the press however, that "the European Union believes that it is necessary to resolve the issue of the temporary bridge over the Danube in Novi Sad."

"The resumption of navigation on the entire length of the Danube is important, but it is also important to improve the living conditions of the inhabitants of that region," she added.

Danube Commission chairman Helmuth Strasser set out that the removal of the remains of the Novi Sad bridges would be the first sensitive step of the international community in the reconstruction of the region.

The Director of the Yugoslav Directorate for Navigation Routes, Radisa Djordjevic, stated that Yugoslavia suggested to the Danube Commission that it is necessary both to clean the Danube and to rebuild the bridges.

Since there are pontoon bridges on the Danube, the removal of the (destroyed) parts of bridges would not ensure safe navigation, Djordjevic said.

SERBIAN PROVINCE OF KOSOVO AND METOHIJA

E.U. CALLS FOR URGENT MEASURES TO SOLVE

KOSOVO AND METOHIJA ISSUES

BRUSSELS, January 25 (Tanjug) - The foreign ministers of the E.U. member states have urged immediate steps to solve numerous issues in Kosovo and Metohija, especially violence against Serbs, Romanies and other non-Albanians that continues unabated, and a growing number of threats stemming from organised crime.

In a meeting in Brussels on Monday, the ministers said that it was vital to reinforce U.N. policemen in the Yugoslav republic of Serbia's southern province, especially teams for the fight against organised crime and the prevention of illicit drug trafficking.

The conclusions adopted in the meeting show that the ministers are well-aware that the situation in the province is rapidly deteriorating and that the U.N. mission has failed to fulfil tasks set by the international community.

In a debate on Serbia and Yugoslavia, the ministers failed to reach agreement on any issues concerning the easing or lifting of sanctions against the country.

A large number of E.U. member states insisted that a ban on international flights and an oil ban be lifted, but Britain and the Netherlands vetoed the taking of decisions to this effect.

<http://www.mfa.gov.yu/indent_spc.gif> <http://www.mfa.gov.yu/Bilteni/b0100_s.stm>
<<http://www.mfa.gov.yu/index.htm>> <<mailto:smip@smip.sv.gov.yu>>

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: dinsdag 25 januari 2000 23:20
Aan: Ruza Despotovic
Onderwerp: Borba English daily - 25.01.2000 (<http://www.borba.co.yu/daily.html>)

map.gif (7766 bytes) <<http://www.borba.co.yu/images/map.gif>>

www.gif (1949 bytes) <<http://www.borba.co.yu/images/www.gif>>

**BORBA YESTERDAY
AND TODAY**

Borba is a political daily, whose founder is the government of the Federal Republic of Yugoslavia. The first issue of the daily appeared on February 19, 1922, but a newspaper under this title has occasionally been printed in Yugoslavia since January 1, 1881.

Borba was the only newspaper published in the occupied part of Europe during the World War II.

On the pages of Borba dominate information, analytical articles, comments, photographs and caricatures and we are the only newspaper in Yugoslavia with a daily supplement in English.

We would appreciate it if you would write us, sending suggestions and comments, because your opinion is highly valued.

We will be with you every day except Saturday and Sunday.

head.jpg (27780 bytes) <<http://www.borba.co.yu/images/head.jpg>>
anim.jpg (5761 bytes) <<http://www.borba.co.yu/images/anim.jpg>>

YUGOSLAV PRESIDENT RECEIVES RUSSIA'S OUTGOING AMBASSADOR

Yugoslav President Slobodan Milosevic received on Tuesday Russia's outgoing ambassador in Belgrade Yuri Kotov.

Milosevic said that the two countries' relations were characterized by strong friendship and understanding between their peoples as well as dynamic bilateral cooperation in the economic and other spheres.

Milosevic stressed that all free nations and countries in the world wanted to live on the footing of equality and in peace and safety, pointing to their joint efforts to decide themselves about their future and to build a world where there would be neither hegemony nor pressure.

He wished Kotov, who was appointed Russian ambassador in Belgrade four years ago, every success in future work.

Also attending was Yugoslav Foreign Minister Zivadin Jovanovic.

MARJANOVIC DESCRIBES SERBIA'S ECONOMIC POLICY AS GOOD

Serbian Premier Mirko Marjanovic has described Serbia's economic policy, defined by the government of national unity, as good, saying, however, that it could be even better.

Speaking in a program broadcast late Monday by the local television station Palma Plus in Jagodina, Marjanovic said that despite the fact that Yugoslavia had for ten years been under the regime of unjust economic sanctions and various pressure from outside, it had managed to preserve its independence, integrity and living standards which, despite these difficulties and NATO's aggression last spring, were higher than in neighboring countries.

"I believe in programs we have adopted, I believe that we shall carry them out and I believe in the future of this country," he said adding that the country's strength rested on the unity of the people and the state leadership.

Referring to the southern province of Kosovo and Metohija, Marjanovic said that this was Serbia's territory despite attempts by head of the UN civilian mission (UNMIK) Bernard Kouchner and NATO troops that had entered the province under the UN flag and in line with a military-technical agreement reached in Kumanovo, Macedonia, in June, 1999, in order to detach the province from Serbia through various decrees and decisions that ran counter to UN Security Council Resolution 1244.

"Kosovo and Metohija is an integral part of Serbia and Yugoslavia and will remain so. We neither accept nor recognize any decisions that go against this position," he said adding that decrees issued by Kouchner were hardly worth to be debated.

YUGOSLAV 1999 EXPORTS AMOUNTED TO 1.498 BILLION DOLLARS

Yugoslavia resumed its foreign trade following the NATO aggression but has still to reach pre-war levels; a presentation of this year's first issue of the White Bulletin in the Institute for Foreign Trade was told on Monday.

Yugoslavia's 1999 exports amounted 1.498 billion dollars, and imports 3.296 billion dollars. The average monthly export value was 125 million dollars and for imports 275 million dollars.

Exports covered imports by 45.4 percent and the foreign trade balance deficit amounted 1.798 billion dollars.

An exchange surplus was realized with three countries - Bosnia-Herzegovina (116 million dollars), Macedonia (53 million dollars) and Switzerland (33 million dollars).

Yugoslavia mainly exported to Bosnia-Herzegovina, Macedonia, Germany, Italy, Switzerland, Russia and Greece, and imported from Germany, Italy, Russia, Bosnia-Herzegovina, Macedonia and Switzerland.

E.U. CALLS FOR URGENT MEASURES TO SOLVE KOSOVO AND METOHIJA ISSUES

The EU member states foreign ministers have urged immediate steps to solve numerous issues in Kosovo and Metohija, especially violence against Serbs, Romanies and other non-Albanians that continues unabated, and a growing number of threats stemming from organized crime.

In a meeting in Brussels on Monday, the ministers said that it was vital to reinforce UN policemen in the Yugoslav republic of Serbia's southern province, especially teams for the fight against organized crime and the prevention of illicit drug trafficking.

The conclusions adopted in the meeting show that the ministers are well aware that the situation in the province is rapidly deteriorating and that the UN mission has failed to fulfil tasks set by the international community.

In a debate on Serbia and Yugoslavia, the ministers failed to reach agreement on any issues concerning the easing or lifting of sanctions against the country.

A large number of E.U. member states insisted that a ban on international flights and an oil ban are lifted, but Britain and the Netherlands vetoed the taking of decisions to this effect.

ITALY CALLS FOR EASING OF SANCTIONS AGAINST YUGOSLAVIA

Italy's Deputy Foreign Minister Umberto Ranieri has said that his country considers it vital to start easing sanctions against Yugoslavia, especially as regards international flights and fuel deliveries.

Ranieri voiced his country's position in a meeting of the foreign ministers of the E.U. member states in Brussels late on Monday.

Italy's ANSA news agency reported that the meeting had debated the easing of the sanctions against Yugoslavia at a proposal by a number of E.U. member states, Italy included. Great Britain and the Netherlands, however, opposed requests to this end.

The easing of the sanctions had also been on the agenda of a meeting between Italian Foreign Minister Lamberto Dini and Russian Prime Minister Vladimir Putin in Moscow last week. Russia and Italy almost see eye to eye on the matter.

Italy's leading analysts believe as of recently that the real political situation in Yugoslavia must be taken into account, which means that dialogue must be opened with top authorities in Belgrade.

GERMANY REGRETS OVER RESISTENCE OF BRITAIN AND NETHERLANDS

German Foreign Minister Joszef Fischer on Monday told the German media, commenting the European Union ministerial meeting in Brussels that Germany urges the speedy lifting of the sanctions against Serbia.

"If it were up to me, the ban on air traffic and the embargo on oil imports would be lifted immediately," German news agency DPA quoted Fischer as saying.

The E.U. ministers were unable to decide yesterday to lift the sanctions due to the strong resistance of Great Britain and the Netherlands.

"Germany regrets this. We hope, however, that during the coming weeks the resistance of the two countries will be overcome so that the decision on lifting the sanctions could be adopted at the next E.U. ministerial meeting, scheduled for Feb. 14," Fischer set out.

KOSOVO AND METOHIJA'S SOCIALISTS CONDEMN KOUCHNER'S LATEST DECISION

The executive board of Serbia's Socialist Party (SPS) board for Kosovo and Metohija has strongly condemned the naming of ethnic Albanian terrorist leaders commanders of the so-called Kosovo Protection Corps, set up by Bernard Kouchner, notorious head of the UN civilian mission (UNMIK).

The naming of criminals, leaders of the ethnic Albanian terrorist organization calling itself Kosovo Liberation Army (KLA) who have killed nearly 800 persons and abducted as many in the seven months of the deployment of the UN mission to the Yugoslav republic of Serbia's province and who have expelled nearly 350,000 people from the province, Corps officers, is a crime through which tribute is paid to them for atrocities they have committed, said a statement issued Monday by the board.

Europe and the rest of the world experienced such legalization of criminals and their crimes only during the Second World War and again in Kosovo and Metohija where commanders of Nazi and fascist troops of occupation were highly 'generous' in promoting to higher ranks and recognizing in other ways the 'merits' of ethnic Albanian quislings responsible for crimes against Serbs and Montenegrins, the statement said.

EXHIBITION OF FRESCOES FROM KOSOVO-METOHIBA SERB MONASTERIES IN FRANCE

An exhibition of frescoes from medieval Serb monasteries and churches in Kosovo and Metohija has been opened in Avignon, France.

The mayor of Villeneuve les Avignon, Jean-Marc Roubaud, spoke at the opening recalling the value of the frescoes on exhibition.

Roubaud said that the exhibition is "proof that culture is the way towards the affirmation of friendship and coexistence between people, although the current facts are trying to annul this," and that the "revealing of the artistic treasure which represents the Serb civilization dating from the past centuries is a strong endeavor in the interest of Kosovo and Metohija at a moment when old demons are resurfacing in the Balkans."

MIRA MARKOVIC'S BOOK LAUNCHED IN PARIS

The French-language translation of the book by Mira Markovic *Izmedju Istoka i Juga* (Between East and South) - a diary from September 1994 to October 1996, has been launched in Paris.

The French publishers Coframeris published the book.

At the ceremony, attended by prominent French and Yugoslav intellectuals, the book was presented by publisher, journalist and literary critic Nada Bojic, University professor of literature Henriette-Stephanie Reczeg and essayist Maral Ulubayan, PhD.

Between east and South is a brave book, a diary with a tremendous force of a document about the last decade of the 20th century in Yugoslavia, according to Nada Bojic.

Henriette-Stephanie Reczeg said it was about the period of the Bosnian war and the Dayton accords.

She added that presenting this book today was much more difficult than a year ago, and took the opportunity to criticize the brutal three-month bombing of Yugoslavia by NATO in the spring of 1999.

Speaking about the leftist cause in the world today, she drew attention to the criminal behavior of the Western European left and its governments to the Yugoslav left and its government.

By bombing Yugoslavia, the Western European left exhibited in practice the critical degree of its crisis, while the immoral act of devastating a country robbed them of their traditional trump cards of democracy and morality, she said.

Maral Ulubayan, in turn, said that Mira Markovic is an intellectual and sociologist and her book has great metaphorical, lyrical and symbolic richness.

GERMAN LINGUISTS DECLARE "COLLATERAL DAMAGE" WORST TERM OF 1999

"Collateral damage," a phrase coined at the time of NATO's aggression on Serbia, was the worst term used in 1999, according to German linguists in Frankfurt on Tuesday.

This was the term used by NATO to denote the murder of innocent civilians, and the very word "collateral" means secondary and unimportant, Jury of Linguists spokesman Horst Dieter Schlosser told a news conference.

The Jury had received 1,063 suggestions for the worst term of the year, and was in their choice guided by the discrepancy between the term used and the matter it referred to.

In the case of "collateral damage," this criterion was fully met, since to refer to murdering civilians in Serbia, children among them, as a side effect, was truly scandalous, according to Schlosser.

The Jury selected also the ugliest term of the 20th century, which was "cannon fodder," the term used by generals in the First and Second World Wars to denote soldiers sent into battle.

SNOW REPORTED ON MOST OF ROUTES IN YUGOSLAVIA

The Yugoslav motorists' association reported on Tuesday morning bad traffic conditions on most of the routes in the country.

The layer of snow of up to 5 cm was reported on routes in the country's lowlands, while in the country's highlands it is between 15 cm and 30 cm deep. In Vojvodina, the Yugoslav republic of Serbia's northern province, routes are mainly dry.

In eastern Serbia, wind, in places very strong, was reported.

Winter gear is required on most of the routes in Serbia and Montenegro. Tyre chains are required in the country's highlands, on routes running over mountain passes and those leading to winter resorts.

No delays longer than 15 minutes were reported on border crossings, either when entering or when leaving the country.

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: vrijdag 4 februari 2000 1:34
Aan: Ruza Despotovic
Onderwerp: German paper "Junge Welt" urges Kouchner to act in line with his threat and re

www.serbia-info.com/news

www.serbia-info.com/index.html
<<http://www.serbia-info.com/news/index.html>>

CIVIL ISSUES <<http://www.serbia-info.com/news/civil/index.html>>

POLITICS <<http://www.serbia-info.com/news/politics/index.html>>

MILITARY <<http://www.serbia-info.com/news/military/index.html>>

ECONOMY <<http://www.serbia-info.com/news/economy/index.html>>

CULTURE AND RELIGION <<http://www.serbia-info.com/news/culture/index.html>>

SPORT <<http://www.serbia-info.com/news/sport/index.html>>

<<http://www.serbia-info.com/g3/blue-bottom.gif>>

Guide through Kosovo and Metohia <<http://www.serbia-info.com/news/kosovo/documents/index.html>>

<<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>> <<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>>

<<http://www.serbia-info.com/g3/header.gif>>

<<http://www.serbia-info.com/news/kosovo/index.html>>

<<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>>

German paper "Junge Welt" urges Kouchner to act in line with his threat and resign

February 03, 2000

Kouchner the <http://www.serbia-info.com/g3/images/capt_kosovo_circle_of_evil-m.jpg>
Kouchner the "showman" responsible for death of many Serbs

BONN, Feb 3 (Tanjug) - The leftist Berlin daily Junge Welt has called on head of the U.N. civilian mission to Kosovo and Metohija (UNMIK) Bernard Kouchner to act immediately in line with his threat and resign having shown that he is incompetent and even unwilling to implement U.N. Security Council Resolution 1244.

The Berlin paper said that this 'showman' who pretended to be a humanist had himself spread the rumour that he would resign in order to be in the media spotlight because the only thing that mattered to him was to be written about even if reports were not favourable.

According to "Junge Welt", the motto of Kouchner, an increasingly controversial figure in Europe, as regards the press is that it is better to be the target of unfavourable reports than not to be written about at all. The paper said that Kouchner's stand was based on his friendship with the United States, saying that his way of paying it back was to reiterate almost on a daily basis that it was the only solid factor in the Balkans.

Junge Welt said that Kouchner had written a book titled "The duty to intervene" as far back as 1987 urging that the sovereignty of some countries should be ignored in the name of defence of human rights, saying that it was really absurd that someone who openly called for the violation of the U.N. Charter should be appointed chief of a major U.N. mission. It is, however, evident that

without strong pressure by the United States and NATO Kouchner would never have been appointed to the office, the Berlin paper said. The daily said that this absurd was only seeming because Kouchner did not have the slightest intention of implementing the U.N. Resolution on Kosovo and Metohija which clearly said that the province must remain an integral part of Serbia's and Yugoslavia's sovereign territory.

<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>

[[Home](http://www.serbia-info.com/index.html) <<http://www.serbia-info.com/index.html>> | [Encyclopedia](http://www.serbia-info.com/enc/index.html) <<http://www.serbia-info.com/enc/index.html>> | [Facts&Figures](http://www.serbia-info.com/facts/index.html) <<http://www.serbia-info.com/facts/index.html>> | [News](http://www.serbia-info.com/news/index.html) <<http://www.serbia-info.com/news/index.html>>]
Copyright © 1998, 1999, 2000 Ministry of Information
Email: mirs@srbija-info.yu <<mailto:mirs@srbija-info.yu>>

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: woensdag 2 februari 2000 22:53
Aan: Ruza Despotovic; Globalreflexion
Onderwerp: TFF PRESSINFO (http://www.transnational.org/tff/progreport_99.html)

TFF logo <<http://www.transnational.org/sitemap.html>> PRESSINFO
<<http://www.transnational.org/bilder/hresults.gif>>
NEW <<http://www.transnational.org/new/index.html>> PRESSINFO
<<http://www.transnational.org/pressinf/index.html>> TFF
<<http://www.transnational.org/tff/index.html>> FORUMS
<<http://www.transnational.org/forum/index.html>> FEATURES
<<http://www.transnational.org/features/index.html>> PUBLICATIONS
<<http://www.transnational.org/publica/index.html>> KALEJDOSKOP
<<http://www.transnational.org/kalejdo/index.html>> LINKS
<<http://www.transnational.org/links/index.html>>

<<http://www.transnational.org/bilder/cleardot.gif>>

PROGRESS REPORT 1999

"Contrasts and Solutions in the Caucasus" edited by Ole Høiris and Sefa Martin Yürükel, Aarhus University Press 1998 appears with Jan's chapter 'Conflict-Mitigation on the Spot - Towards Citizens' Diplomacy.'

TFF PressInfo # 54 "Why "Peace" Efforts Can't Bring Peace to Kosovo" is sent out on January 9. We also start preparing TFF's participation in the Haag Peace Appeal Conference in May.

Mission 34 to the Balkans takes place January 24 to February 10 and covers Skopje, Belgrade, Pristina, and Decani. Jan Oberg meets with ministers, experts, NGOs and media people in Belgrade, with Albanian and Macedonian politicians as well as the OSCE and the UN in Skopje, with Serbs and Albanians in Pristina, with OSCE officers there and with Father Sava in the Decani Monastery. He meets members of the Kosovo-Albanian delegation to Rambouillet and gets acquainted with the original version of the Agreement text. Shortly after, UNPREDEP was closed down in Macedonia, so this was the last visit to that mission. He gives two guest lectures at Skopje University, meets the dean of the Faculty of Philosophy and meets also with Albanian politicians and the Tetova University senate leader - to discuss a future guest lecture there.

TFF PressInfo # 55 "Rambouillet, Imperialism in Disguise" is sent out on February 17.
PressInfo # 56 "Rambouillet - A Process Analysis" appears on February 20.

Mission 1 to Burundi takes place February 22 to March 7. Having met the Burundian minister of education, Prosper Mpawenayo at the State of the World Forum in November last year, Jan was invited to a conference in Bujumbura on education for tolerance and co-existence.

In addition to participating and speaking at the conference, he had the opportunity to meet with 3

ministers, a presidential advisers, a series of national and international NGOs, Sweden's representative in the country and he travelled, kindly arranged by the Norwegian Refugee Council, via Ngozi to Kirondo in the north where he saw schools, health clinics, water stations and got a general impression of life in the countryside. The rest of the time was spent to investigate what types of seminars and other activities could be useful. Together with Dr. Christian Scherrer, ECOR and COPRI, Jan was given the task by the Minister to produce a comprehensive report on ways to introduce peace education and research in a broad sense to help facilitate the process of peace, reconciliation and democratisation.

On March 12, Jan **trains selected United Nations staff in peacebuilding** thinking, reconstruction and reconciliation (cases: Eastern Slavonia and Kosovo) as part of a series of TRANSCEND courses for the United Nations. Highly successful with experimental video link to Taplow Court outside London. This is the first concrete cooperation between TFF and TRANSCEND & Johan Galtung - to be intensified.

By this time, TFF associates such as Johan Galtung, Håkan Wiberg, Sören Sommelius, Kerstin Schultz, Richard Falk, Carl-Ulrik Schierup and others are **fully engaged in writing, speaking and appearing on radio and television about the build-up to NATO's bombing campaign that started on March 24.**

An **anthology on conflict and reconciliation** is published by Hans Reitzels Publishers and the Danish Refugee Council, "**Konflikt og forsoning. 11 indlæg om en vanskelig, men nødvendig proces**" edited by Dorte Broen and Vibeke Vindeløv. Jan contributes a chapter on reconciliation and the logic of power. It is one of several activities that emphasizes the foundation's exploration of reconciliation, peacebuilding and forgiveness.

TFF PressInfo # 57 "Read the Civilian Kosovo Agreement" is sent out on March 17 and PressInfo # 58 "Read the military Kosovo Agreement" is sent out the day after. This was the first ever analysis of the actual content of what was now on the table in Rambouillet. CNN reacted, as did many others.

From now on **TFF's website is visited by 1200 to 1500 per day and we receive more than 200 emails per day** from all over the world, many in response to the PressInfos but also appreciations of the website content - and many from the bombed region expressing their fear and grief.

TFF PressInfo # 59 "Insecuring Macedonia" is sent out. Leads to questions at NATO press conference in Skopje, later a government meeting. Broadcasted in several leading media, 3 minutes on Macedonian TV prime time.

CNN's Jim Clancy writes and calls up concerning the Rambouillet text; interview is planned.

March 23, on **Danish prime time TV** Jan predicts NATO bombing to start very soon, calls NATO "a smiling crocodile..." and stirs a bit of media debate there.

On March 24 NATO bombings begin, pre-prepared **PressInfo # 60 "Bombings - Incompatible with Humanitarian Concerns"** goes out an hour later.

Teaching an international course in peace and conflict issues for one week at the **European Peace University** in Stadtschlaining, Austria between March 26 and April 4. That morning, the **interview with Jim Clancy, CNN** takes place. Numerous other interviews, including participation in a Japanese TV program.

Mission 35 takes place during the weekend with a drive through Slovenia and Croatia to

ukovar, picking up assistant Aleksandra Glumac and meeting teachers, NGOs and others from our courses there and driving down to the border and talk with Yugoslav border patrols. No way to get to Belgrade. Drives Sunday March 28 to Brcko, where the intention was to meet with OSCE and OHR people to follow-up on earlier discussions as to a TFF seminar program. Much to our surprise, their missions had been evacuated because of the bombing. While driving back on the Autoput late Sunday, participated via mobile phone in a one-hour debate on Danish Radio about Kosovo.

April 12 we start a new Internet service, "**TFF PeaceBrowser**." It updates thousands of recipients about new materials on the foundation's website and offers suggestions to other websites and themes in related fields.

On April 14 **PressInfo # 61 "Covering Up NATO's Balkan Bombing Blunder"** is sent out.

We participate in a remarkably fast book project, a **Swedish-language book titled "Fredsbomber över Balkan. Konflikten om Kosovo" ("Peace Bombs Over the Balkans. The Kosovo Conflict")** published by Manifest Publishers in Stockholm and edited by Axelsson, Püschel, Reinholdsson & Wijk. It started as a signature campaign published in the Swedish daily Aftonbladet against NATO's bombardment and developed into a book with contributions by e.g. Howard Zinn, Diana Johnstone, Vjeran Matic, John Pilger, and numerous Nordic intellectuals, politicians, experts, etc - including Sören Sommelius and Jan Øberg.

TFF PressInfo # 62 "The Information Warfare About Kosovo" goes out on April 15. **PressInfo # 63 "More Dead by NATO Than by YU-UCK War"** goes out the day after.

The first version of Christian Scherrer's and Jan Øberg's confidential **report to the Burundian minister of education** is dispatched by mid-April. Jan lectures at an educational seminar in Oslo for the Norwegian Refugee Council as a follow-up to our emerging co-operation from the Burundi mission.

April 25, PeaceBrowser goes out "**Be Better Informed About NATO/Kosovo**."

Longer personal interviews with the founders made at TFF by **Finland Swedish TV and the Denmark's Radio**.

On April 26, Jan lectures at **Vaxjö University** about the Kosovo crisis and at Kommunförbundet's conference. Christina Spännar lectures at the latter a few days later.

April 27: **TFF PressInfo # 64 "Yugoslav Ethnic Cleansing Plan?"** goes out. On April 30 **PressInfo 65 and 66 are sent out "NATO's War Hits the West Itself (A) and (B)."**

On April 28 TFF's Kerstin Schultz, Sören Sommelius and Jan meet with members of the **Center for Conflict Resolution and Encore in Copenhagen** - as a first follow-up to our December meeting to explore more cooperation. TFF contributes some thoughts on the question of media, news, peace and war. Common work to be expanded.

May 3-5 various TFF associates and friends participates in the **State of the World in Belfast**. Many from San Francisco and from the Bujumbura conference were re-convening. Lots of new contacts. We had secured the participation of TFF's assistant from Eastern Slavonia Aleksandra Glumac and one from the Balkan Peace Centre in Skopje. Of particular importance, Jan meets with Burundi's minister of education, Propser Mpawenayo and gets feedback on the first draft of report - to be revised before mid-August.

On May 7, **TFF PressInfo 67 "G8 Kosovo Principles - Another Peace Fraud"** goes out.

At this point we receive about 20 messages per day from people who want to get TFF PressInfos. They now go directly to more than **7.000 individuals and organisations** and proliferate through list serves, other websites, journals and others who pick them up, translates and reprints them. So during the Kosovo crisis and NATO's bombing campaign, TFF achieves a major position in its field on Internet and we receive way more mail than we can ever handle.

The Åland Islands Peace Institute edits and publishes "**Peace Work for the Next Millennium**" with contributors such as Mary Kaldor, Pertti Joenniemi and Jan Øberg, in time for the Hague conference.

The Hague Appeal for Peace Conference with more than 10,000 participants during the week begins on May 12. TFF associates like Galtung, Sommelius, Schultz, Robert C. Johansen, Pertti Joenniemi, friends from Soka Gakkai, old students from IUPIP, Schlaining, Toshki Mogami from ICU, colleagues from IPRA meet here. TFF had three obligations: Galtung and Oberg gave two **Core Program sessions on the international community's handling of the Balkans and Kosovo since 1991**. An overwhelming **600 people** attended them. Apart from the opening session with people like Tutu, it was the largest audience that day and the session that sold most tapes (however every reference to these two sessions omitted in in the Appeal's September Newsletter). Next, Jan moderated - **for the European Quakers - a session on European peace forces**, with EU Parliamentarians. All in all a success. Sören Sommelius writes a series of articles for Helsingborg Dagblad, appearing also on our website.

The Council of Europe has accepted two grant applications for projects - on media and on education - in **Eastern Slavonia facilitated by TFF last autumn at Bizovac**. They start this spring with local coordinators. So, our work bear fruit there.

Mission 36 between Friday 14 and 26 - this time to Belgrade and Novi Sad while NATO's bombs fell. Due to the circumstances, the Ministry of Foreign Affairs arranged the meetings we had asked for with government representatives and provided a car with security for a one-day trip to Novi Sad to get a feel for the destruction. Met with foreign minister Zivadin Jovanovic for 90 minutes, with members of the Academy, spokespersons and security advisers to the government. In addition, met with peace NGOs, intellectuals, controlled and free media and on **May 20 gave a press conference at the independent Media Centar which reached all important government and opposition media**. Also met the Swedish ambassador, advisers to Vuk Draskovic and other opposition party people. On Monday 24, met with Patriarch Pavle and gave a guest lecture at the Belgrade's University, invited by Svetozar Stojanovic. In addition met with Aleksa Djilas and politicians from Voivodina. Due to safety problems, a wish to go to Pristina could not be fulfilled. Several interviews given on the spot and on the mobile phone during the visit.

TFF Board meeting 46 takes place in Haverdal on May 28 and 29.

Biljana Vankovska from Skopje University, new TFF adviser, visits the foundation on May 30.

TFF PressInfo 68 "Belgrade Under the Bombs" is sent out on June 2. **PressInfo 69 "The Horrendous Price of G8 Peace"** appears on June 9. PressInfo 70 "NATO War, Ethnic Cleansing - Ways Out?" written by Johan Galtung is sent out on June 10, when NATO's bombing campaign ends.

On June 18, TFF **PressInfo # 71 "Read UN Resolution 1244 and Watch NATO in Kosovo"** appears on June 18. So does **PressInfo # 72 "NATO in Kosovo - Failed Peacekeeping."**

On June 19, Jan lectures for the **Danish Ministry of Foreign Affairs' International**

Humanitarian Brigade personnel.

The summer months are spent relaxing a bit, on foundation maintenance and on catching up after this uniquely intensive spring. We install a new main computer, improve the website and navigation on it, catch up with several hundred e-mails. New articles are featured once a week now regularly, 60 per cent are re-visits, which is a good sign. PeaceBrowsers are sent out about once a month now, subscribers to and letters about PressInfo has grown overwhelmingly these months.

Christian Hårleman, formerly the UN and the International Peace Academy visits the foundation on July 13. We explore common ideas and possibilities to join forces.

On July 16 **PressInfo # 73 "Some Ethical Aspects on NATO's Intervention in Kosovo (A)"** goes out. The B part - TFF PressInfo 74 - goes out on August 2. **# 75 "NATO's Psychological Projection"** appears on August 8.

PressInfo # 76 "The World Needs Reconciliation Centers" goes out and yields a lot of positive responses. It is based on a proposal written for the Swedish Ministry of Foreign Affairs three years ago.

Christian Scherrer and Jan revise the 45-page **report to the Burundian minister of education.**

Evelin Lindner, Oslo University, whom we have met both in Bujumbura and Belfast and who works with human healing after humiliation, visits the foundation on August 23. Future co-operation is discussed.

Both during the spring and this summer, TFF board member Kerstin Schultz has continued her project at COPRI, **"What Happened at Pakrac?" in Western Slavonia, Croatia.**

In August, Jan contributes an article to The World Bank Institute Journal on peacebuilding and the necessity to take the human dimensions, including reconciliation, into account in a new, systematic way.

On August 26, **Encore/Amphion and TFF staff meets with the Center for Conflict-Resolution;** we contribute a comprehensive overview of background resources (books, institutes, website etc) on the theme war, peace, news and the media - one of the common processes the three organisations aim to pursue together.

TFF's website now contains more than 600 documents covering peace research, non violence, Balkan affairs, Iraq, international security, important documents and references; its link section many hundred links. TFF's virtual life has thus been boosted tremendously in 1999.

As usual, Jan Øberg's **"Kalejdoskop" columns** appear regularly in the Danish daily Information (till September), the Norwegian Klassekampen and the Swedish Helsingborg Dagblad, about once a month. They are not part of TFF's activities as such but support them as a meeting point with larger readership and active participation in public debate.

On September 11, Jan is a guest speaker at the annual **Serbian Unity Congress, SUC, in Cleveland** and on Monday the 13th he lectures about conflict management mistakes and alternatives in the Balkans at the **Kroc Institute at Notre Dame University, Indiana.**

Carolina Schwarz who studies international relations at Lund University begins working as a part-time intern, assisting in practical matters, in research and outreach; about one day a week.

Mission 37 to ex-Yugoslavia begins on September 18; it goes to **Skopje, Macedonia; then to Pristina, Kosovo/a further via Skopje to Belgrade** and back to Skopje again. It ends on the 28th. Discussions and interviews with some 60 individuals - Serbs, Albanians, OSCE, the UN (UNMIK) in Kosovo, NGOs and Ministry of Foreign Affairs as well as scholars and opposition people in Belgrade.

TFF is represented at **lectures and meeting in various places in Sweden and Denmark** during this autumn: the School for Further Education of Journalists, the Danish Centre for Conflict Resolution, the Swedish Association of Municipality Employees, various political parties and NGOs etc.

TFF PressInfo # 77 and 78, "Misleading UN report on Kosovo" (A+B) goes out on October 3, and elicit a lot of comments, printed versions, featuring on websites and news group debate.

Jan Oberg and Christian Hårleman meets with staff at **the Ministry of Foreign Affairs in Stockholm** (October 8) to present ideas for the Balkan Stability Pact, TFF's proposal about reconciliation and forgiveness centres around the world.

Christian Hårleman and Jan publish **two critical articles for the Swedish press about Sweden's participation in the KFOR mission in Kosovo.**

Two days of intensive **training of UN in staff peacebuilding** and conflict-resolution in a changing global system at a **TRANSCEND** course in Geneva in October.

We introduce **the Transnational WIRE on TFFs site** - a selection of articles, analyses, columns, editorials, reports, website etc that we combine with a text - helping people to focus attention on important issues related to the new Cold War, the Balkans, peace and nonviolence, the role of media, alternative development etc. In general, the website is expanded considerably this autumn - new link sections, more featured materials, more TFF associates participate.

Oberg's article to the World Bank Journal is reduced to a couple of boxes in the final issue. Negotiation about this leads to nothing. **Perhaps the article was not politically correct?**

Jan Oberg is invited to be a **guest speaker at a conference of the Socialist Party in Bergen, Norway**, and at a **conference arranged by the "Dialogue" journal in Paris**, lead by Diana Johnstone. Both focussing on lessons learned from the West's response to the Kosovo conflict. Several interviews at both places in addition to an overwhelming response among the audiences. Also in October, **panel discussion about humanitarian intervention at Lund University.**

TFF publishes another occasional paper, **"Preventing Peace. Sixty Examples of Conflict Mismanagement in former Yugoslavia since 1991"** by Jan Øberg (58 pp) - which serves as a first draft of what will later become a book.

TFF PressInfo # 79 - "Your Ideas for Peace in Macedonia Wanted" - goes out early November. This encourages recipients to send in their thoughts - in short, an e-mail brainstorm worldwide. The results were summarized in PressInfo 80.

A four-page interview with Jan in the Macedonian weekly **PULS** appears also in November. About the same time the independent Yugoslav weekly **NIN** publishes another interview with his written responses.

Another occasional paper by him - **"The World Needs Reconciliation and Forgiveness Centres"** (30 pp) - appears in November. It was our contribution to **Alice Ackermann (ed), Reconciliation in Global Perspective - Theory and Practise, (forthcoming).**

TFF board meeting # 47 is held on November 12, 1999.

The following Swedes and internationals join the foundation as **new advisers**: Birgitta Hambræus, Maj Britt Theorin, Per Gahrton, Christian Hårleman, Biljana Vankovska, Wilhelm Nolte, Dietrich Fischer, Michel Chossudovsky, Evelin Lindner and Gudrun Engström.

The foundation establishes a **new unit, the TFF Peace Antennas** - young scholars and NGO peace workers who have shown extraordinary commitment and activity in fields related to that of TFF. They will alert us to important events, be granted an opportunity to publish on our site and draw closer to actual projects with TFF. They can also become trainers in our mitigation team. The first peace antennas are: Dylan Scudder, Rocio Campos, Kai Frithjof Jakobsen, Carmen Giselle Ober and Julijana Mladenovska.

After the first mission to Burundi earlier this year and the production of a report for the Ministry of Education, the board **decides that TFF shall engaged in Burundi. Project planning and fund-raising begin immediately.**

It is also decided that TFF shall be engaged basically in **"2 1/2" conflict regions** and - given the situation in Kosovo - downgrade that and upgrade Eastern Slavonia; upgrade Georgia/the Caucasus and have shorter engagements - **"1/2" a conflict** - elsewhere.

Another important decision is emphasize the theme **"Time For Forgiveness" (TFF, too)** in everything we do, also as a contribution to thinking about the year 2000 and beyond.

Thus **Newsletter 19 (Annual Letter 1999)** is published in December with a thematic presentation of that theme. The usual activity report is reduced and featured in full, instead, at the website.

TFF PressInfo # 80 - A Bouquet of Peace Ideas for Macedonia...and Kosovo - appears late November, listing all the ideas produced through brainstorming. It's times with the Macedonian presidential election.

TFF PressInfo # 81 - Questions to Clinton in Kosovo - appear the day before President Clinton visits Kosovo. Again, a lot of responses and further publishing.

In December we publish **"From Agenda for Peace to Kosovo"** by TFF adviser Radmila Nakarada and Jan Øberg, the third occasional paper this autumn (50 pp).

The founders participate in the **TRANSCEND end of the century conference at Taplow Court outside London**, December 16-19. Among other things, Jan and Johan Galtung prepares their common book on the Balkans in the 1990s.

On December 20, Jan gives an **8 minute interview to Jim Clancy at CNN's London studio** - on the peacemaking catastrophe created by NATO, the UN, OSCE and NGOs in Kosovo.

1999 in summary:

The century, the 'peace dividend' decade and the year 1999 ended on a largely sad note. A year with numerous set-backs for world peace: the war against Yugoslavia, NATO expansion, Chechnya, and some 30 other conflicts; re-militarization in Europe and the United States, and failed peacemaking in Croatia, Bosnia and Kosovo etc.

Due to the Kosovo conflict, TFF became more known to more people than ever. We would have been more happy had the reason been a different one.

Given the size of TFF, its global reach - through the website, PressInfos, international mass media exposure, printed press and books - is quite amazing.

The Transnational WIRE has taken shape on our site.

TFF has kept a high profile in the local communities where we work, not the least during NATO's war against Yugoslavia.

We have taken steps to get involved in Burundi. With a reduction of our time and energy devoted to ex-Yugoslavia, we are ready now to "catch up" on Georgia - a country with more world attention now than when we started - and do more limited missions to new conflict areas.

The Peace Antenna idea has been launched.

We have added 12 new advisers/associates.

8 publications between mid-1998 and end of 1999.

The foundation now has a stable relationship with a number of teaching and training institutions in Europe.

We enter the year 2000 with a conviction that we have made a small but pioneering contribution to field conflict-mitigation and created an innovative balance between research, field work, training and advocacy.

Given world trends of the 1990s, TFF is - unfortunately - more needed than ever.

Associates- who are the people working with us?
<<http://www.transnational.org/tff/associates.html>>

Conflict Mitigation in former Yugoslavia, Georgia, Burundi and...
<<http://www.transnational.org/tff/mitigation.html>>

TFF Friends <<http://www.transnational.org/tff/friends.html>>

Newsletters <<http://www.transnational.org/tff/newsltr/index.html>>

Home <<http://www.transnational.org/sitemap.html>>

New <<http://www.transnational.org/new/index.html>>

PressInfo <<http://www.transnational.org/pressinf/index.html>>

TFF <<http://www.transnational.org/tff/index.html>>

Forums <<http://www.transnational.org/forum/index.html>>

Features <<http://www.transnational.org/features/index.html>>
Publications <<http://www.transnational.org/publica/index.html>>
Kalejdoskop <<http://www.transnational.org/kalejdo/index.html>>
Links <<http://www.transnational.org/links/index.html>>

<<http://www.transnational.org/bilder/endlogo.gif>>

The Transnational Foundation for Peace and Future Research

Vegagatan 25, S - 224 57 Lund, Sweden

Phone + 46 - 46 - 145909 Fax + 46 - 46 - 144512

<http://www.transnational.org> E-mail: tff@transnational.org

Contact the webmaster <<mailto:comments@transnational.org>> at: comments@transnational.org
© TFF 1997, 1998, 1999, 2000

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: woensdag 2 februari 2000 23:08
Aan: Ruza Despotovic
Onderwerp: 7 (http://news.suc.org/bydate/Feb_02/7.html)

[<http://news.suc.org/>](http://news.suc.org/)

Search suc.org:

[<http://news.suc.org/images/black1px.gif>](http://news.suc.org/images/black1px.gif) Choose S.U.C. Page About S.U.C. S.U.C.
Activities News from Serbia Kosovo Crisis Bosnia, Croatia Help children BLAGO Fund Serbian
History Serbian Art Book Library Become a member
[<http://news.suc.org/images/black1px.gif>](http://news.suc.org/images/black1px.gif) [<http://news.suc.org/images/suc_grb.gif>](http://news.suc.org/images/suc_grb.gif)

[<http://news.suc.org/images/1px.gif>](http://news.suc.org/images/1px.gif)

The Yugoslav Crisis: evaluating international responses and the

wayforward, Feb 02

Call for Papers

An international conference at the University of Bradford, UK, March 25th and 26th 2000
<http://www.brad.ac.uk/acad/rusees/conference.html>

Submissions for the conference are invited within the following themes:

International and strategic issues

The recent NATO/Yugoslav war has thrown into sharp relief a large number of issues that deserve consideration. This is a huge area and we wish to limit topics to the following: an examination of the process of NATO and EU enlargement into the Balkans - causes, difficulties and consequences; an assessment of the Dayton and Kosovo settlements; relations within rump Yugoslavia; and the reasons, real or presented, for NATO's actions over the Kosovo crisis and actual and possible consequences for the Balkan region.

Responses to the crisis: NGOs and aid

The west' in general has involved itself extensively with Yugoslavia in the 1990s. Given the intense interest and involvement of many NGOs and charities it is necessary to examine the effectiveness of these organizations in the field'. Also needed are examinations of the concepts of civil society and democracy as applied to the Balkans and the role of NGOs and local government in this.

Challenging the nationalist paradigm The predominant perception held within the wider public is that nationalism is responsible for the War of Yugoslav Succession. This view is being increasingly challenged and papers that address such issues as class and urban/rural relations will be welcomed. Other topics suitable for inclusion in this theme are those that examine the role of the Yugoslav media since 1991 - especially the independent media.

The environment

Consideration of the environment generally assumes a very low profile in situations of war, although this has increasingly been highlighted in recent wars (such as the Gulf) and most recently in Yugoslavia. Sober assessments of direct and indirect environmental damage caused by bombing are needed - to include the bombing of chemical plants, food production systems and similar. Also needed are papers examining the short vs long term effects of the war on the whole Balkan region, the often forgotten environmental impact of refugees and environmental destruction as a military objective in modern warfare. Finally we need to consider the environment as an issue for peace activists and war as an issue for environmentalists.

The economic dimension

Economics is generally forgotten when explaining the collapse of Yugoslavia and when it is remembered answers are generally sought within the rubric of imperialism. We wish to encourage contributions that seek to address the economic space within Yugoslavia and examine the connections with external phenomena - especially regarding Kosovo. We also need an evaluation of the effectiveness and consequences of sanctions on former Yugoslavia, an examination of the relations between state and non-state institutions within Yugoslavia, of 'development strategies' of foreign powers and the effects of war. Official prescriptions for the future of Yugoslavia are generally along the lines of the policies adopted towards other 'transition' states - which begs the question of transition from what to what? The specific experiences of each 'transition' state are generally overlooked in the rush to encourage marketisation - and in the case of Yugoslavia self-management (long unfashionable) is forgotten. Papers that focus on the legacy of self-management and its implications for policy are welcomed.

Enquiries:

Enquiries should be made to Bob Jiggins (r.jiggins@bradford.ac.uk or +44(0)1484 329203) or John Allcock (j.b.allcock@bradford.ac.uk or +44(0)1274233993). The working language of the conference will be English.

Abstracts (no more than a side of A4) should be sent by email (preferably) to r.jiggins@bradford.ac.uk; fax to +44(0)1274 720494 or post to the research unit. It is the intention of the organizers to seek publication of the papers after the conference.

Closing date: Friday 18th February 2000

Workshops

Organisations who wish to have an official presence at the conference are invited to present their perspectives and work, and have this debated, in workshops grouped into the following themes: direct aid & organizing aid in Britain; voluntary work and aid abroad; conflict prevention and resolution; campaigning, education and peacework in Britain (including town twinning). Enquiries should be made to the organizers by email: r.jiggins@bradford.ac.uk, fax: +44(0)7050 644569 or phone: +44(0)1484 329203.

home <<http://news.suc.org/>> | suc home <<http://www.suc.org/>> | suc info
<<http://www.suc.org/sucinfo/>> | site map <<http://www.suc.org/sitemap.html>> | membership
<<http://www.suc.org/membership.html>> | contact <<http://news.suc.org/comments.html>>
© 1996-99 Serbian Unity Congress.

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: woensdag 2 februari 2000 23:23
Aan: Ruza Despotovic
Onderwerp: Ministry of Foreign Affairs of Yugoslavia (<http://www.suc.org/news/yds/>)

[<http://www.suc.org/pictures/suctop.gif>](http://www.suc.org/pictures/suctop.gif)
[<http://www.suc.org/pictures/sec_header.gif>](http://www.suc.org/pictures/sec_header.gif)
[<http://www.suc.org/pictures/bg_dot.gif>](http://www.suc.org/pictures/bg_dot.gif) ARCHIVES
[<http://www.suc.org/news/yds/arhiva.html>](http://www.suc.org/news/yds/arhiva.html)

FEDERAL REPUBLIC OF YUGOSLAVIA, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS

LATEST NEWS

BELGRADE, 2 February 2000

(Morning edition)

C O N T E N T S :

SERBIAN PROVINCE OF KOSOVO AND METOHIJA

- MOSCOW CATEGORICALLY URGES IMPLEMENTATION OF KOSOVO AND METOHIJA RESOLUTION
- U.S. AMBASSADOR, BULGARIAN P.M. DISCUSS KOSOVO AND METOHIJA
- KOUCHNER EMBARRASSED OVER HIS KOSOVO AND METOHIJA "GOVERNMENT"

REPUBLIKA SRPSKA

- THE HAGUE NOT INTERESTED IN CRIMES AGAINST SERBS IN BOSNIA HERZEGOVINA

SERBIAN PROVINCE OF KOSOVO AND METOHIJA

MOSCOW CATEGORICALLY URGES IMPLEMENTATION OF KOSOVO AND METOHIJA RESOLUTION SOFIA, February 2 (Tanjug) - The Bulgarian daily Monitor carried on Wednesday a statement which

the Russian Foreign Ministry made at the paper's request and in which it stressed that the Kosovo and Metohija issue could only be solved through the consistent respect for Yugoslavia's sovereignty and territorial integrity, as provided for by U.N. Security Council Resolution 1244.

The paper quoted a Ministry official as saying that every other approach would be taken in violation of the Security Council's document with all consequences resulting from it, stressing that Moscow insisted that responsible members of the international community must cooperate in the implementation of the resolution.

The official said that this was Russia's stance following a recent visit to Sofia by leader of ethnic Albanian separatists in the Yugoslav republic of Serbia's southern province, Hashim Thaqi.

He said contacts between statesmen and politicians should not be used for the propagation of separatist aspirations that posed a real threat in the Balkans and Europe in general.

U.S. AMBASSADOR, BULGARIAN P.M. DISCUSS KOSOVO AND METOHIIJA

SOFIA, February 2 (Tanjug) - U.S. Ambassador to Bulgaria Richard Miles has said that neither the United States nor the international community back independence for Kosovo and Metohija, it was stated in Sofia late on Tuesday.

Speaking after meeting with Bulgarian Prime Minister Ivan Kostov, Miles said that the United States was working on the restoration of normal life to the Yugoslav republic of Serbia's southern province and that it urged coexistence in peace of all ethnic groups there.

Miles and Kostov, who met at the U.S. ambassador's request, discussed the prime minister's recent meeting with leader of ethnic Albanian separatists in Kosovo and Metohija Hashim Thaqi and leader of Macedonia's ethnic Albanians Arben Dzaferi in Sofia.

Kostov reiterated that there was no change in his country's position on Kosovo and Metohija. He said that the province should be granted broader autonomy, stressing that it was an integral part of Yugoslavia.

KOUCHNER EMBARRASSED OVER HIS KOSOVO AND METOHIIJA "GOVERNMENT"

PRISTINA February 1 (Tanjug) - U.N. Kosovo and Metohija civilian mission (UNMIK) chief Bernard Kouchner let himself in for a major embarrassment on Tuesday when he tried to convene a consultative session of an Interim Administrative Council (IAC), devised by him as a "government" of Kosovo which should help UNMIK administer that Serbian (Yugoslav) province.

The scheduled session of Kouchner's ethnically pure government, which only ethnic Albanians have agreed to join, has had to be adjourned because ethnic Albanian Democratic Alliance of Kosovo leader and self-styled president of Kosovo Ibrahim Rugova has not dissolved "his" parliament and government as promised, foreign news agencies report.

This shows that anarchy and lawlessness reign in Kosovo-Metohija, in the presence and under the wing of UNMIK and the international KFor force, and that individuals are "playing at government" in the teeth of provisions of U.N. Resolution 1244.

Rugova's "parliament" decided on Monday that it did not have enough time to study the lengthy report of "premier in exile" Bujar Bukoshi on the work of the "cabinet" since 1991, and has called a new session.

U.N. official Jock Covey, who was to chair Tuesday's session of Kouchner's government, has said that Rugova's act "disrupted the excellent progress of the IAC, the Interim Administrative Council."

REPUBLIKA SRPSKA

THE HAGUE NOT INTERESTED IN CRIMES AGAINST SERBS IN BOSNIA HERZEGOVINA

BELGRADE, February 1 (Tanjug) Next spring will be four years since the exhumation of mass grave sites in the southwestern part of Republika Srpska (RS), where in the fall of 1995, before the signing of the Dayton peace agreement, under the onslaught of troops of the Croatian Defense Council from Bosnia and Herzegovina and the of the regular Croatian army, were killed more than 500 Serbs.

In different locations, from Mrkonjic Grad and Sipovo, all the way to Petrovac and Kupres, so far have been found 350 bodies of Serbs, mostly civilians, and the entire documentation about that has been compiled by teams of the security services center in Banja Luka.

Under the Dayton agreement, Mrkonjic Grad once again became part of RS, and on February 4 the first residents who had fled, returned, under IFOR protection, to their town.

In the presence of the RS military prosecution, forensic experts, representatives of The Hague tribunal and of other international organizations, when in March 1996 started investigations in Mrkonjic Grad, were discovered mass

graves containing 181 bodies, of which 140 have been identified (100 civilians, ten women).

Foreign journalist teams, who were interested in the first days in the discovery of the mass graves, quickly withdrew, as well as the investigators of the Tribunal although the report with a complete documentation showed that all the persons had died a violent death, not in fighting, and that the weapons used for murdering the victims were also found next to them, as barbed wire, obtuse objects, mace...

The entire documentation on the mass graves in Mrkonjic Grad, and the criminal charges brought against officers of the Croatian Defense Council and of the Croatian Army, has been submitted to the office of Tribunal which at the time was located in Pale, in the vicinity of Sarajevo. The case of Mrkonjic Grad was listed as one of the few war crimes committed in the territory of Bosnia and Herzegovina that had a complete expert documentation, and also living witnesses.

The tribunal in The Hague has not undertaken anything so far in the case of Mrkonjic Grad.

For the perishing of Sarajevo Serbs in numerous state and private prisons run by proteges of Muslim leader Alija Izetbegovic, in which in the period 1992 1993 alone have disappeared nearly 7,000 Serbs, The Hague has no interest.

The perishing of Serbs in Mostar, municipality of Konjic and in Tuzla, where the lives of Serbs were terrorized by the Muslim Croat coalition for a long time before war broke out, is also not the subject of interest of The Hague tribunal.

The Hague Tribunal, however, now headed by Carla del Ponte, and with the cooperation of SFOR, continues the "open season on Serbs."

Of the 33 persons held in custody in Schevengen accused of war crimes in the territory of the former Yugoslavia, 18 are Serbs who were arrested by SFOR in RS.

Copyright © 1998 Federal Ministry of Foreign Affairs, Yugoslavia. All Rights Reserved.

See our news site news.suc.org <<http://news.suc.org>>

Daily news: Flash BL ([serbian](http://www.suc.org/news/flash/) <<http://www.suc.org/news/flash/>>/ [english](http://www.suc.org/news/flash/index_e.html) <http://www.suc.org/news/flash/index_e.html>) | [Tanjug](http://www.suc.org/news/tanjug/) <<http://www.suc.org/news/tanjug/>> | Yugoslav MFA <<http://www.suc.org/news/yds/>>

Magazines: [Nin](http://www.suc.org/news/nin/) <<http://www.suc.org/news/nin/>> | [Profil](http://www.suc.org/news/profil/) <<http://www.suc.org/news/profil/>> | [Dama](http://www.suc.org/news/dama/) <<http://www.suc.org/news/dama/>> | [Duga](http://www.suc.org/news/duga/) <<http://www.suc.org/news/duga/>> | [Revija92](http://www.suc.org/news/revija92/) <<http://www.suc.org/news/revija92/>> | [Ilustrovana Politika](http://www.suc.org/news/ilustrovana_politika/) <http://www.suc.org/news/ilustrovana_politika/> | [Knjizevne Novine](http://www.suc.org/news/knjizevne_novine/) <http://www.suc.org/news/knjizevne_novine/>

The views expressed on this page are those of the authors and do not represent the policy or position of the Serbian Unity Congress.

Copyright © 1996-2000 Serbian Unity Congress. All Rights Reserved.

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: woensdag 2 februari 2000 22:51
Aan: Ruza Despotovic
Onderwerp: TFF Projects (<http://www.transnational.org/tff/mitigation.html>)

TFF logo <<http://www.transnational.org/sitemap.html>> TFF
<<http://www.transnational.org/bilder/hproject.gif>>
NEW <<http://www.transnational.org/new/index.html>> PRESSINFO
<<http://www.transnational.org/pressinf/index.html>> TFF
<<http://www.transnational.org/tff/index.html>> FORUMS
<<http://www.transnational.org/forum/index.html>> FEATURES
<<http://www.transnational.org/features/index.html>> PUBLICATIONS
<<http://www.transnational.org/publica/index.html>> KALEJDOSKOP
<<http://www.transnational.org/kalejdo/index.html>> LINKS
<<http://www.transnational.org/links/index.html>>

The year 2000

Conflict Mitigation in Former Yugoslavia, Georgia and Burundi and...

The Transnational Foundation conducts projects in peace research, field conflict-mitigation, education and public outreach. TFF projects always:

- contain alternatives to mainstream theory and politics
- present sustainable, peace-oriented proposals
- promote nonviolence
- deal with problems as if people worldwide matter
- appeal to decision-makers and citizens alike

What Our Conflict-Mitigation Teams Do...

Missions

Between 1991 and 2000 we have had more than 35 missions to all parts of ex-Yugoslavia, except Montenegro. We had 3 missions to Georgia. To understand and also to empathise with the suffering and hurt, one must go to the conflict areas. We are independent and impartial, speak with all sides and identify opportunities for nonviolent conflict-resolution.

Interviews

We listen to people and understand the conflicts from inside: more than 2500 interviews and conversations with citizens of all walks of life—journalists, personalities of culture, presidents, party leaders, peasants, refugees, soldiers, intellectuals, officers, religious leaders, recognized and self-proclaimed leaders. Many who are usually not reached by journalists or diplomats.

Reports

TFF reports and analyses give you the background, facts and analyses as well as techniques and concrete proposals aiming at peace with peaceful means. They are used by humanitarian organizations, media, NGOs, diplomats, immigration authorities, scholars, politicians and the general public.

Peace plans

We've presented innovative peace proposals concerning Western and Eastern Slavonia in Croatia, alternatives to the Dayton plan for Bosnia, numerous proposals and a plan for a negotiated solution to the Kosovo conflict (1992-1996) and a series of ideas for violence-prevention in Macedonia.

Dialogues

We return to the parties with the reports and use them as catalysts. Through them our mission can inform each party how "the others look at you." The TFF, thus, is used as fact-finders and messengers and mediators.

Courses & training

Since 1996 dozens of courses and training seminars in conflict-understanding, conflict-resolution and reconciliation all over ex-Yugoslavia and a universities and training institutes in Europe.

Offer advice, consultancy

We have served as informal advisers to ministers in Milan Panic' government (1992) and to the moderate Kosovo-Albanian leadership under Dr. Rugova and a number of individual politicians elsewhere. We have done consulting for the Council of Europe, the UN and many NGOs.

Inform media

Media reality seldom cover real reality. Root causes, structures and complexities as well as peace reporting and constructive civil society measures are ignored. Forgiveness and reconciliation disappears. TFF presents topical, complex knowledge and offer interpretations based on our on-the-spot experience.

Reach out

TFF conflict-mitigators lecture, write columns and background articles, participate in conferences as well as radio and television programs, publish reports and books (list available upon request). We are a leading information centre on ex-Yugoslavia. Our website (see below) is very comprehensive, a tool for thousands. We have a free, e-mailed TFF PressInfo.

Cooperate with local partners

We don't have offices in the regions but work with partners such as the ICVA, Sarajevo University, women and human rights groups, Cooperazione Italiana, the Norwegian Church Aid, the Citizens' Forums, the UN, Council of Europe, OSCE, local individuals, mayors, etc.

Among other things, we believe that...

- Much of the violence can be avoided by early warning, violence-preventive measures and quality knowledge about the areas, the peoples and about conflict-resolution.
- Nonviolent, political solutions reached through international and local actors is the only way.
- Civil society and NGOs form a great resource for violence-prevention and peacebuilding.
- Peace "from above" and peace "from below" must form a comprehensive strategy.
- There is no "good" violence which can solve the conflicts underlying "evil" violence.
- International organisations must not use conflicts and human suffering to promote themselves.
- Conflicts are about a) solving problems rather than punishing actors and b) helping people use opportunities they cannot see themselves because they are part of conflict.
- Organisations such as the TFF shall not take sides among actors, whereas it is necessary to take a stand against all violence.
- If member states practise the norms of the United Nations, give it reasonable resources, strong political support and clear mandates, the UN can live up to its highest aim and bring about peace with peaceful means.
- Civil society organisations must play a much larger role in future international conflict-management.

- We shall follow our code of conduct, and TFF shall not get engaged in a conflict area because it is politically correct or because it is easy to find funds. Unmet human needs is a basic criterion.
- The human dimensions of conflicts are essential and complex. The international community needs skills, training and organizations to deal with them.
- Only solid diagnosis and prognosis can secure correct treatment of the problems and the conflicts.

Who are the TFF Conflict-Mitigation Team?

<<http://www.transnational.org/tff/associates.html>>

Jan Øberg, chief of the team, peace and future researcher; Soeren Sommelius, cultural editor at Helsingborg Daily and author of four books on Yugoslavia; Carl-Ulrik Schierup, associate professor at Umeå University, Balkan expert; Kerstin Schultz, social worker specialized on Western Slavonia and peace-building; Christina Spaennar, sociologist specialized on issues of identity; Susanne Eriksson, legal adviser; Håkan Wiberg, director, Copenhagen Peace and Conflict Research Institute, COPRI, Yugoslavia expert; Anna Coughlin, political scientist, Kosoco/Novi Sad, Peter Jarman, Quaker facilitator of nonviolent conflict-resolution and reconciliation, London.

Who finances our work in the field?

The Quaker-based Rowntree Charitable Trust in York, England; Polden Puckham Charitable Trust, Bristol, and the Swedish International Development Authority, SIDA, Soka Gakkai International in Japan and the Friends of TFF.

<<http://www.transnational.org/bilder/cleardot.gif>>

<<http://www.transnational.org/bilder/projects.jpg>>

The Learning Conflict Program <<http://www.transnational.org/tff/learnconf.html>>

Associates- who are the people working with us?
<<http://www.transnational.org/tff/associates.html>>

Conflict Mitigation in Former Yugoslavia, Georgia and Burundi and...

TFF Friends <<http://www.transnational.org/tff/friends.html>>

Newsletter <<http://www.transnational.org/tff/newsltr/index.html>>

Home <<http://www.transnational.org/sitemap.html>>

New <<http://www.transnational.org/new/index.html>>

PressInfo <<http://www.transnational.org/pressinf/index.html>>

TFF <<http://www.transnational.org/tff/index.html>>

Forums <<http://www.transnational.org/forum/index.html>>

Features <<http://www.transnational.org/features/index.html>>

Publications <<http://www.transnational.org/publica/index.html>>

Kalejdoskop <<http://www.transnational.org/kalejdo/index.html>>

Links <<http://www.transnational.org/links/index.html>>

<http://www.transnational.org/bilder/endlogo.gif>

The Transnational Foundation for Peace and Future Research

Vegagatan 25, S - 224 57 Lund, Sweden

Phone + 46 - 46 - 145909 Fax + 46 - 46 - 144512

<http://www.transnational.org> E-mail: tff@transnational.org

Contact the webmaster <<mailto:comments@transnational.org>> at: comments@transnational.org

© TFF 1997, 1998, 1999, 2000

 Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: woensdag 2 februari 2000 22:49
Aan: Ruza Despotovic; Globalreflexion
Onderwerp: Fw: Distinguished columnist lauds TFF and soft power

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: Transnational Foundation TFF <tff@transnational.org>
Aan: TFF PressInfo # 85 <tff@transnational.org>
Datum: woensdag 02, februari 2000 0:40
Onderwerp: Distinguished columnist lauds TFF and soft power

On <http://www.transnational.org> from February 2, 2000

TFF P r e s s I n f o # 8 5

D I S T I N G U I S H E D C O L U M N I S T L A U D S T F F ,
S O F T P O W E R A N D T H E P O L I T I C S O F R E C O N C I
L I A T I O N

Soft conflict-resolution power is what distinguished columnist JONATHAN POWER writes about in his recent column which you can find every week on TFF's website <http://www.transnational.org>.

So much has gone wrong when governments intervene the hard way - or do nothing - in conflicts around the world. Opinion leaders increasingly know we have to find alternatives - that the last ten years have not brought peace and that the remedy is not more militarisation as the US, NATO, Russia and many others will have us believe.

Fortunately there ARE philosophies, concepts, methods and institutions which point in the direction of impartial conflict analysis, soft approaches, respect for local civil society peace-makers. There are nonviolent methods and there are experts who listen to what all parties to a conflict have to tell and respect everybody's fears and suffering.

Many begin to see that World Bank loans and authoritarian 'missions' or 'protectorates' full off soldiers and self-styled diplomats who - colonial-style - teach the 'primitive' locals the blessings of Western values won't do the trick. They see people-to-people cooperation, local peacebuilding from the ground-up as well as peace and tolerance education. They see that it is possible to achieve reconciliation and forgiveness. It happens when you put people first, not governments with more or less murky strategic and economic or interests.

This week's column is a bit special: Jonathan Power has chosen our foundation as a pioneering example. It's yet another international recognition of the foundation's work. When others drifted to be politically correct during the fatal Western action in Yugoslavia, TFF and its associates stuck unwaveringly to comprehensive analysis and violence-prevention coupled with principled, non-violent mitigation/mediation that could have resulted in confidence-building, peace and reconciliation.

Jonathan Power has worked with Martin Luther King, been a columnist for

International Herald Tribune for 17 years; he syndicates his columns to newspapers all over the world. His views touch decision-makers and concerned citizens everywhere. Read about him at:
http://www.transnational.org/tff/people/j_power.html.

You'll find Power's column at
<http://www.transnational.org/forum/power/2000/01TFF.html>.

© TFF 2000

You are welcome to reprint, copy, archive, quote or re-post this item, but please retain the source.

////////////////////

Dr. Jan Oberg
Director, head of the TFF Conflict-Mitigation team
to the Balkans and Georgia

T F F

Transnational Foundation for Peace and Future Research
Vegagatan 25, S - 224 57 Lund, Sweden
Phone +46-46-145909 (0900-1100)
Fax +46-46-144512
Email
tff@transnational.org
<http://www.transnational.org>

////////////////////

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: dinsdag 1 februari 2000 22:53
Aan: Ruza Despotovic; Globalreflexion; Dolf Loth
Onderwerp: NATO keeps control over Euro corps (<http://www.serbia-info.com/news/2000-01/30>)

www.serbia-info.com/news

[<http://www.serbia-info.com/news/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/index.html)

CIVIL ISSUES [<http://www.serbia-info.com/news/civil/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/civil/index.html)

MILITARY [<http://www.serbia-info.com/news/military/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/military/index.html)

KOSOVO AND METOHIA [<http://www.serbia-info.com/news/kosovo/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/kosovo/index.html)

ECONOMY [<http://www.serbia-info.com/news/economy/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/economy/index.html)

CULTURE AND RELIGION [<http://www.serbia-info.com/news/culture/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/culture/index.html)

SPORT [<http://www.serbia-info.com/news/sport/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/sport/index.html)

[<http://www.serbia-info.com/g3/blue-bottom.gif>](http://www.serbia-info.com/g3/blue-bottom.gif)

[<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>](http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif) [<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>](http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif)

[<http://www.serbia-info.com/g3/header.gif>](http://www.serbia-info.com/g3/header.gif)

[<http://www.serbia-info.com/news/politics/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/politics/index.html)

[<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>](http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif)

NATO keeps control over Euro corps

January 30, 2000

NATO still commands KFOR [<http://www.serbia-info.com/g3/images/nemci001-1206_m.jpg>](http://www.serbia-info.com/g3/images/nemci001-1206_m.jpg)

NATO still commands KFOR

Brussels, January 29 - NATO's decision that Euro corps take over the command on international forces in Kosovo has symbolical meaning, since the western alliance keeps total control on all military actions, says media in Brussels.

Besides, the Euro corps, no matter formal decision, will still be under control of NATO's head officer for Europe, US General Wesley Clark, writes today "La Libre Belgique". The newspapers say that according to one agreement signed in 1993, the Euro corps is at NATO's disposal.

The "International Herald Tribune" writes today that practically, the major part of NATO's headquarters will stay on duty, because the Euro corps will be able to send not more than 350 officers to Kosovo. KFOR command in Pristina has now about 1.200 officers.

Turkey, but also General Clark opposed the idea of putting the Euro corps on head of KFOR. General Clark wanted to see again NATO officers in charge.

[<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>](http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif)

[[Home <http://www.serbia-info.com/index.html>](http://www.serbia-info.com/index.html) | [Encyclopedia <http://www.serbia-info.com/enc/index.html>](http://www.serbia-info.com/enc/index.html) | [Facts&Figures <http://www.serbia-info.com/facts/index.html>](http://www.serbia-info.com/facts/index.html) | [News <http://www.serbia-info.com/news/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/index.html)]
Copyright © 1998, 1999, 2000 Ministry of Information

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: dinsdag 1 februari 2000 22:40
Aan: Ruza Despotovic
Onderwerp: 8 (http://news.suc.org/bydate/Feb_01/8.html)

[<http://news.suc.org/>](http://news.suc.org/)

Search suc.org:

[<http://news.suc.org/images/black1px.gif>](http://news.suc.org/images/black1px.gif) Choose S.U.C. Page About S.U.C. S.U.C.
Activities News from Serbia Kosovo Crisis Bosnia, Croatia Help children BLAGO Fund Serbian
History Serbian Art Book Library Become a member
[<http://news.suc.org/images/black1px.gif>](http://news.suc.org/images/black1px.gif) [<http://news.suc.org/images/suc_grb.gif>](http://news.suc.org/images/suc_grb.gif)

[<http://news.suc.org/images/1px.gif>](http://news.suc.org/images/1px.gif)

Deafening Silence in the West Greet Russia-Byelorussia Union,

www.truthinmedia.org, Jan 27

MOSCOW, Jan. 27 - On Wednesday (Jan. 26), Russia and Byelorussia (or Belarus, per the NWO media) formally entered into a historic (re)unification treaty, after the two respective parliaments had ratified the Dec. 9 agreement signed in Minsk by the then Russian president Boris Yeltsin, and the president of Byelorussia, Alexander Lukashenko.

Ever seen anything about it in our "lamestream" press? We certainly haven't. And no wonder... For, a deafening silence with which the New World Order media in this "land of the (once) free" have greeted and treated this momentous challenge to the NWO may be a sign of their fears that the end nears. And their fears should be a cause for the world's cheers.

The Russia-Byelorussia Union is yet another signal that Russia may be returning to the world powers stage (see our earlier Bulletin about that - <http://www.truthinmedia.org/Bulletins2000/tim2000-1-2.html>). And that the Jan. 26 Treaty could be just the first of several other anti-NWO unions to come...

For example, the Yugoslav Foreign Minister, Zivadin Jovanovic, in an interview published on Jan. 26 in the Russian daily Nezavissimaya Gazeta, repeated the calls for his country to join a Russia-Byelorussia Union. The new Treaty "creates the conditions to realize such an initiative for Yugoslavia," Jovanovic said.

The Agence France Presse, quoting the Russian paper, even broadcast the news in English. Which none of the NWO establishment media bothered to carry.

"Yugoslavia's participation in this union is not only a positive development for the people of the three countries, but it is also a contribution to positive developments in Europe," Jovanovic added. Except for the NWO Europe, of course, as epitomized by NATO, the EU, the euro and burgeoning plutocracy (see "A Bear in Sheep's Clothing", Chronicles Dec/98, and "New Iron Curtain Over Europe", The New Dawn, Mar/99).

Three days earlier, the leader of the Serbian Radical Party, Vojislav Seselj, speaking at his party's convention in Belgrade, said that there is no alternative for Yugoslavia but to become a

part of new Union. And that his Party is committing itself to this goal.

Meanwhile, back in Moscow, the acting Russian president Vladimir Putin, and his Byelorussian counterpart, Lukashenko, said that the new Union is open to "anyone who shares our fundamental principals."

Such as Serbia, for example, another victim of the NWO brutality. At the height of the NATO air strikes, the Yugoslav parliament voted in April to join the then proposed Union which has now become a reality (see "Russia, Byelorussia and Serbia to Form a Union?") an AFP report also noted. And while this writer was visiting wartime Belgrade in April, Lukashenko was also there, his security assured by four powerful Russian Sukhoi-27 fighters hovering over the Serb capital. No NATO plane evidently wanted to mess with them (see S99-44, Day 25, Item 2, Apr. 17).

Meanwhile, Armenia is reportedly also clamoring to join the new Union. And no wonder. Its old nemesis, Turkey, a NATO country and another NWO vassal, is once again clamoring for more power. As we predicted several years ago, Turkey's job on behalf of the NWO is to try consolidate the predominantly Muslim nations along Russia's soft southern underbelly:

"The third prong of NWO's anti-Russian policy is its support for the Islamic nations along Russia's southern underbelly - not only, Turkey, a NATO member, but also a number of new Islamic "countries" which the NWO carved out of the former Soviet Union (Azerbaijan, Kazakhstan, Turkmenistan, Uzbekistan etc.)"

(see this writer's May 1997 Washington Times column, "Blood and Treasure for the Benefit of Private Interests", as well as the TiM Bulletins "Killing Russia Softly," Apr/97, and "Russia Is Still Bogey No. 1, Dec/97).

Well, this is now happening. "Russia is too weak to oppose to us," declared Abdulhaluk Cei, the Turkish Minister for relations with predominantly Muslim republics of the former Soviet Union, on Jan. 19. This was his main argument for the creation of an eventual "Commonwealth of Turkish States." He said this would be a union between Turkey - "the Ottoman Empire successor" - and Azerbaijan, Kazakhstan, Uzbekistan, Kyrgyzstan and Turkmenistan (see <http://www.russiatoday.com/press.php3?id=127823>).

Of course, where Turkey treads, Greece, another traditional victims of the Ottoman Empire and its successors, tends to go in the opposite direction. Give it enough time and Turkish saber rattling, and Greece may be another nation looking to join a Moscow-centered union. As Associated Press reported last July 27, Greece and Russia, along with Bulgaria, agreed to step up efforts for the construction of a pipeline to carry Russian crude oil through Bulgaria and Greece. The 285-kilometer-long pipeline would link the ports of Burgas in Bulgaria and Alexandroupolis in northern Greece, allowing Russia to export oil through the Black Sea while bypassing the Bosphorus in Turkey.

This, of course, is a Greco-Russian antidote to the pressure which the NWO leaders are exerting on oil companies to build a less economically viable pipeline from Azerbaijan through Turkey, but strategically a more important one to the NWO's anti-Russian schemes (see "Putin Putting Russia Back on World Powers Map", Jan/2000).

TiM Ed.: If such global unions, reunions and other public saber-rattling pronouncements by the world powers are not giving you the "heebie-jeebies," chances are, you should take your high school or college WW I classes all over again. Because they are scaring the bedevils out of us. As well as encouraging us to hope that the end of the evil, Machiavellian, New World Order may be nigh; perhaps much nearer that we had believed only a few short years ago (see "When Cultures

collide...", a Washington Times column, Aug/96 and "A Bear in Sheep's Clothing", Chronicles
Dec/98).

home <<http://news.suc.org/>> | suc home <<http://www.suc.org/>> | suc info
<<http://www.suc.org/sucinfo/>> | site map <<http://www.suc.org/sitemap.html>> | membership
<<http://www.suc.org/membership.html>> | contact <<http://news.suc.org/comments.html>>
© 1996-99 Serbian Unity Congress.

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: dinsdag 1 februari 2000 22:37
Aan: Ruza Despotovic
Onderwerp: 11 (http://news.suc.org/bydate/Feb_01/11.html)

[<http://news.suc.org/>](http://news.suc.org/)

Search suc.org:

[<http://news.suc.org/images/black1px.gif>](http://news.suc.org/images/black1px.gif) Choose S.U.C. Page About S.U.C. S.U.C.
Activities News from Serbia Kosovo Crisis Bosnia, Croatia Help children BLAGO Fund Serbian
History Serbian Art Book Library Become a member
[<http://news.suc.org/images/black1px.gif>](http://news.suc.org/images/black1px.gif) [<http://news.suc.org/images/suc_grb.gif>](http://news.suc.org/images/suc_grb.gif)

[<http://news.suc.org/images/1px.gif>](http://news.suc.org/images/1px.gif)

Ukraine War Crimes Tribunal Condemns Washington, NATO, IAC, Dec 01

KIEV, Ukraine--President Clinton and other NATO leaders were found guilty of crimes against peace by an International Peoples Tribunal on NATO War Crimes Against Yugoslavia (English translation) that met Jan. 23 in the parliament building of this beautiful ancient capital. The hearing was held in defiance of the U.S.-backed regime of President Leonid Kuchma, who wants to bring Ukraine into NATO.

Delegates from Ukraine, Belarus, Russia, Yugoslavia, the Czech Republic, Poland, Germany and the United States took part in the hearing. The U.S. was represented by Larissa Kritskaya and Bill Doares of the International Action Center. Kritskaya and Doares were shown on the front page of the major daily Kievsky Vedomosty under the headline "Americans Who Dream of Destroying NATO."

The Kiev tribunal was the second in a series of hearings organized by the International Peoples Tribunal, which was initiated in Russia by All-Slavic Assembly. The first was held in the Russian city of Yaroslavl Dec. 14. Others are planned for Belgrade (March 27), Warsaw and Minsk. The Kiev tribunal focused on charges of crimes against peace- conspiracy to cause a war. IPT organizers plan to coordinate their efforts with the Commission of Inquiry on U.S./NATO War Crimes Against Yugoslavia organized by the International Action Center and former U.S. attorney general Ramsey Clark.

The Ukraine hearing, which was chaired by Prof. Mikhail Kuznetsov of Moscow, got considerable support from the Socialist, Communist and other Ukrainian opposition parties. Socialist Party deputy Vil Nikolayich Romashenko was vice president of the tribunal.

The judges and participants heard eyewitness testimony from Yugoslav delegates who told of the death and destruction inflicted by NATO bombs and missiles, which took 2,000 civilian lives. They also heard several parliamentarians who had visited Yugoslavia during the war.

Deputy Sergei Kaszian of the Belarus parliament told of his meetings with ethnic Albanian Kosovar leaders who condemned the NATO bombing and held the U.S. responsible for the destruction of their country. Kaszian said that NATO forces used had brutalized Kosovar refugees, separating children from mothers and sending them to different countries. He also

testified to the large number of children killed or wounded by NATO bombs and missiles.

Ukrainian Communist deputy Vladimir Moiseenko represents the Donbass coal-mining region and chairs the Ukraine Association to Restore the Soviet Union. He pointed out that NATO was from its inception an aggressive alliance aimed against East Europe and the Soviet Union and compared the U.S.-NATO strategy used to break up Yugoslavia with its current strategy toward Ukraine. He quoted U.S. strategist Zbigniew Brzezinski's description of Ukraine as a "military platform" for NATO's expansion to the east. A NATO Ukraine would become a base to invade Belarus and later Russia, Moiseenko said. He condemned Ukraine's U.S.-backed president Leonid Kuchma for facilitating NATO's expansion but said, "The Ukrainian people are waking up to resist Ukraine's colonization." He also called on the rest of the world to apply economic sanctions against the U.S. and other NATO states if NATO is not dissolved. "But the world is not insane yet and has the strength to stop NATO and its 'spiritual leader' the United States."

Retired Soviet admiral Anatoli Yurkovsky, now a member of Ukrainian parliament, testified that NATO was also aimed at the Albanian people. He told of the 1996 mass uprising in southern Albania against the U.S.-backed Berisha regime. The insurgents "formed committees of national salvation that were like the workers' councils in Russia in 1917. But they were smothered by the massive intervention of NATO troops."

Larissa Kritskaya, a member of the International Action Center, said that "corporate America has dominated Ukraine long enough to deliver the country to the point of total destruction. But there is another America inside the land of giant corporations, and that is conscious people in the U.S. We are happy to be here today representing these people as your friends and supporters in your struggle against the coming colonization planned by U.S.-led NATO."

IAC spokesperson Bill Doares condemned the war against Yugoslavia "as a cynical maneuver carried out to enrich giant U.S. corporations that profit off death and destruction." He said that "bombs and missiles are not the only agency of destruction. When the International Monetary Fund orders Ukraine to close down its coal mines and steel plants, reducing workers to starvation, is that not an act of war?" He denounced NATO as "the strike force of the International Monetary Fund."

Yugoslav ambassador to Ukraine Goiko Dapcevic said, "the fact that the war crimes tribunal took place here in Ukraine and the fact that there were many representatives of your country willing to testify in the name of truth about the horrible crimes committed during this unlawful war that brought a human tragedy to Yugoslavia speaks to our unity. Yet the war in Yugoslavia is still far from its end," he continued. "Though there are no missiles and bombs falling from the sky right now, there is also no peace for us at this time. And the most difficult thing now is our incapacity to break the blockade on information. Therefore an event like the war crimes tribunal has special value in our struggle to tell the world the truth about this war and the present condition of my country."

International Action Center
39 West 14th Street, Room 206
New York, NY 10011
email: iacenter@iacenter.org
<http://www.iacenter.org>
phone: 212 633-6646
fax: 212 633-2889

<<http://www.suc.org/sucinfo/>> | site map <<http://www.suc.org/sitemap.html>> | membership
<<http://www.suc.org/membership.html>> | contact <<http://news.suc.org/comments.html>>
© 1996-99 Serbian Unity Congress.

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: donderdag 23 maart 2000 0:05
Aan: Ruza Despotovic; Dusanka Isakovic; Ksenija Sigulinski
Onderwerp: In Memoriam - Western Sunset, Eastern Dawn (Mar. 24, 2000) (<http://www.truthinm>)

Truth in Media Global Watch Bulletins

logolittle.jpg (9114 bytes) <<http://www.truthinmedia.org/indexr.html>>

→ ADRES

March 21, 2000

Remembering and Honoring All Serb Victims of NATO's Bombing

IN MEMORIAM

March 24, 1999 – The New Day of Infamy

nato-new-black.jpg (2659 bytes)
<<http://www.truthinmedia.org/images/NatoPeace/nato-new-black.jpg>>

Truth in Media's "Kosovo War Memorial"

<<http://www.truthinmedia.org/images/Flame.gif>>wpe26.jpg (32099 bytes)
<<http://www.truthinmedia.org/Kosovo/tim-index-peace.html>>
<<http://www.truthinmedia.org/images/Flame.gif>>

Kosovo Memorial Day: March 24, 1999 - The New Day of Infamy

Proposed Serb Remembrance Day: November 10, 1999 - dedicated to all victims of NATO's aggression.

A March 24, 2000 Commemoration Address

By Bob Djurdjevic, founder of "Truth in Media"

Western Sunset, Eastern Dawn

<<http://www.truthinmedia.org/Kosovo/candles-cross-animated.gif>>

Exactly one year ago today, on March 24, 1999, even before the first bombs fell on Serbia, we had put up at the Truth in Media Web site the first of, what turned out to be, 106 special wartime Truth in Media Bulletins. Its headline was "The New Day of Infamy." And here is what it said...

...is, we can forgive the sinners who genuinely repent; even the NATO war criminals.
MUST NEVER FORGET! We must never forget the crimes which the perfidious former
...ies have committed against a small nation that never meant them any harm.

We must never forget that from June 12, 1999 to January 13 of this year, over 180,000 Serbs,
more than 90% of the prewar population, were driven out of Kosovo.

We must never forget the 772 civilians, 684 of them Serbs, who were murdered during the seven
months of NATO's "peace farce," under the noses of the KFOR occupying forces.

We must never forget the 559 Serbs abducted during the same period, and now presumed dead.

We must never forget more than 500 Serb prisoners of war, rotting in the New World Order POW
camps - in Kosovo, Albania and Macedonia.

The New World Order may try to cover up the truth about its Serb prisoner camps. The Belgrade
regime may pretend as if it has never heard of them. But we, the descendants of Prince Lazar,
Karadjordje, Generals Putnik and Mistic - we **MUST NEVER** forget these Serbian prisoners of
war! Sooner or later, Serbia must free them and bring them home to their families.

Before leaving for Australia in February, I had sent a message to His Holiness, the Serb Patriarch
Pavle, with whom I spent one of the first daytime air raids at the Belgrade Patriarchate. I
suggested to His Holiness that he send a message to the Serbian priests around the world,
instructing them that exactly at noon on March 24, all church bells of all Serb churches around
the world should toll for five minutes straight. One minute each for the souls of 500+ of innocent
civilian NATO victims. And one minute for the 576 honorable Serbian soldiers who have given
their lives defending their country.

We must honor the Serb victims and stand up to NATO's aggression, not because I said so, but
because sooner or later, we will all meet our Maker. And He may ask us the same questions He
posed to Prince Lazar 611 years ago:

"Prince Lazar of noble ancestry!

Which kingdom will you choose?

Will you choose the earthly kingdom?

Or you will choose the heavenly kingdom?

If you choose the heavenly kingdom...

All your army will perish,

And you, Oh Prince, will die with them..."

You know Prince Lazar's answer:

"Dear God, the earthly kingdom lasts only a brief time,

But the heavenly kingdom always and forever."

Such a noble and defiant spirit is something the materialistic western leaders and their domestic
quislings may never understand! For, that is a God-given power that only God-fearing people

er or later, the NATO war criminals will also meet their Maker. Even if Bill Clinton
ow dodges a war crimes trial, as he had dodged the military service to his country, he and
er NATO leaders will eventually face a trial in a higher court.

"Don't be afraid of anything except of sin," the Patriarch Pavle once told me, asking me to pass
this message to the faithful ones among the Serbian-Americans. For, in the end, His Holiness
said, God "will weigh everything precisely and fairly."

Including the sins of the NATO leaders, such as our Draftdoger-in-Chief! And those of his
assistant mass murderers, Madeleine Albright, Wesley Clark, Tony Blair, William Cohen, Sam
Berger, and others. Their sunset will be Serbia's and free mankind's sunrise.

The Yugoslav Army was never defeated by NATO. That became evident to the whole world as its
soldiers and armor pulled out of Kosovo after June 11. Kosovo is today merely under a
TEMPORARY occupation by foreign troops and terrorists. As are the ancient Serb lands in
Croatia and Bosnia.

The Balkans is known in history as the graveyard of empires. The Ottoman and the Austrian
empires broke their backs there. The Third Reich was also buried there. God willing, that's
where the New World Order's Evil Empire will bite the dust.

As a former Russian naval officer put it recently, quoting a famous Russian author, Valentin Pikul,
"(in battle) the Serbs stand like a rock, and fall like a cliff." The "tsunami" which the fall of Kosovo
has unleashed is yet to reach the western shores. But there is no doubt that it's on its way.

The end of the North Atlantic Terrorist Organization, also known as NATO, started as its bombing
of Serbia ended. The Serbs and the 250 Russian troops changed the course of history on June
11, 1999, when they snatched the sophisticated underground Slatina (Pristina, Kosovo) military
airport right under the noses of their gleeful but klutzy NATO "Uebermenschen" (see S99-107,
"Peacefarce" 1, Item 1, June 11 <<http://www.truthinmedia.org/Kosovo/Peace/ps1.html>>).

From that day forward, the Russian quisling, Boris Yeltsin, became merely a model for a future
wax figure in a New World Order museum. On that day, the epitaphs for Clinton, Blair, Clark or
Albright were written.

After June 11, it was just a matter of time before the official foreign policy began to reflect the new
anti-western political climate in Russia. Yeltsin's appointment of Vladimir Putin, a total unknown
in the West, to the post of the prime minister on Aug. 9, was the first step. Yeltsin's stepping
down as Russia's president on Dec. 31, completed his transition from a president to a wax figure.

It was an apt New World Order anti-climax to be played out on the last day of the 20th century. It
was also a prelude to a western sunset.

For, the first day of the new century also gave mankind its first glimpse of the new dawn rising in
the East. Russia's new acting president and a born-again Christian, flew out of Moscow with his
wife at the crack of dawn to be with his troops in Chechnya on the first day of the first year of the
new century.

At the same time, the western leaders partied in the comfort of their palaces. Just as the Austro-
Hungarian royals happily toasted the new century one hundred years ago, oblivious of their
impending sunset.

... universe is once again unfolding as it has been for millions of years. The sun is
... east, and it is setting in the west. Sooner or later, a new dawn will rise and shine on
... oo.

... ven if it is God's will that it should take the Serbs another 500 years to liberate the cradle of
... r civilization from the shackles of Evil Empire, with or without Russia's help, as they did from
... e Ottoman Empire, so be it! One day, sooner or later, Kosovo will once again be free. And
Serbian.

Because "**Kosovo Is Serbia!**" Always has been, always will be.

So say the souls of thousands of Serbs NATO has killed over Kosovo. So say the souls of the
Serb Kosovo heroes from 1389. So say the eternal Kosovo blackbirds that have witnessed it all.

So who are we, mere mortals, to argue?

NATO's War

**<[http://www.truthinmedia.org/
Kosovo/tim-war.html](http://www.truthinmedia.org/Kosovo/tim-war.html)>**

<http://www.truthinmedia.org/images/NatoWar/explosion.gif>

79 Days of Infamy <<http://www.truthinmedia.org/Kosovo/tim-war.html>>

eye-color.gif (16371 bytes) <<http://www.truthinmedia.org/Kosovo/eye-color.gif>>

<http://www.truthinmedia.org/images/Flame.gif>

151 Days of Infamy <<http://www.truthinmedia.org/Kosovo/tim-peace.html>>

**NATO's War <[http://www.truthinmedia.org/Kosovo/tim-
index-war.html](http://www.truthinmedia.org/Kosovo/tim-index-war.html)> & "Peace" Index**
<<http://www.truthinmedia.org/Kosovo/tim-index-peace.html>>

bar-fire.gif (42171 bytes) <<http://www.truthinmedia.org/images/NatoPeace/bar-fire.gif>>

Feedback: e-mail-spin.gif (20906 bytes) <<mailto:publisher@truthinmedia.org>> Back to Home:
logolittle.jpg (9114 bytes) <<http://www.truthinmedia.org/indexr.html>>

Also, check out... *Truth in Media Statement on the Kosovo War,*

<<http://www.truthinmedia.org/Kosovo/tim-war.html>> "Wither Dayton, Sprout New War?"

<<http://www.truthinmedia.org/Bulletins99/tim99-3-2.html>>, "On the Brink of Madness"

<<http://www.truthinmedia.org/Bulletins99/tim99-2-8.html>>, "Tragic Deja Vu's,"

<<http://www.truthinmedia.org/Bulletins99/tim99-1-4.html>> "Seven U.S. Senators

uster of Milosevic" <<http://www.truthinmedia.org/Bulletins/tim98-12->
"Biting the Hand That Feeds You" <<http://www.truthinmedia.org/Bulletins/tim98-11->
"A Balkan Affairs Potpourri" <<http://www.truthinmedia.org/Bulletins/tim98-10-8.html>>,
"The U.N. Justice on Trial" <<http://www.truthinmedia.org/Bulletins/tim98-8-5.html>>,
"International Justice 'Progresses' from Kidnapping to Murder"
<<http://www.truthinmedia.org/Bulletins/tim97-7-6.html>>, "Milosevic: 'A Riddle Wrapped in a
Mystery'..." <<http://www.truthinmedia.org/Bulletins/tim98-6-6.html>>, "Kosovo Lie
Allowed to Stand" <<http://www.truthinmedia.org/Bulletins/tim98-6-5.html>>, "New
World Order's Inquisition in Bosnia" <<http://www.truthinmedia.org/Bulletins/tim98-7-1.html>>,
"Kosovo Heating Up" <<http://www.truthinmedia.org/Bulletins/tim98-7-4.html>>,
"Decani Monastery Under Siege?" <<http://www.truthinmedia.org/Bulletins/tim98-5-9.html>>,
"Murder on Wall Street" <<http://www.truthinmedia.org/Bulletins/tim98-5-6.html>>,
"Kosovo: 'Bosnia II', Serbia's Aztlan" <<http://www.truthinmedia.org/Bulletins/tim98-3-1.html>>,
"What If the Shoe Were on the Other Foot?"
<<http://www.truthinmedia.org/Bulletins/tim98-4-2.html>>, "Serb WW II General
Exhonerated by British Archives," <<http://www.truthinmedia.org/Bulletins/tim97-6-9.html>>
"Green Interstate - Not Worth American Lives"
<<http://www.truthinmedia.org/Bulletins/tim95-11.html>>, "An American Hero or Actor
of the Year?" (A June '95 TIM story)
<<http://www.truthinmedia.org/Columns/Ogrady.html>> and/or "Clinton arme
secrètement les musulmans bosniaques" <<http://www.truthinmedia.org/Columns/le%20libre%20journal-mar-98.html>>,
"Kocevje: Tito's Greatest Crime?"
<<http://www.truthinmedia.org/Activism/tim91-2-1.html>>,
"Perfidious Albion Strikes Again, Aided by Uncle Sam" <<http://www.truthinmedia.org/Bulletins/tim97-1-7.html>>,
"Lift the Sanctions, Now!" (1993) <<http://www.truthinmedia.org/Bulletins/tim93-10.html>>

Or Djurdjevic's WASHINGTON TIMES columns: "Chinese Dragon Wagging Macedonian Tail,"
<<http://www.truthinmedia.org/Columns/wt3-21-99.html>> "An Ugly Double Standard in Kosovo
Conflict?" <<http://www.truthinmedia.org/Columns/wt10-25.htm>>,
"NATO's Bullyboys" <[http://www.truthinmedia.org/Columns/wt7-20%20\(NATO-Bosnia\).htm](http://www.truthinmedia.org/Columns/wt7-20%20(NATO-Bosnia).htm)>,
"Kosovo: Why Are We Involved?" <[http://www.truthinmedia.org/Columns/wt7-05\(Kosovo\).htm](http://www.truthinmedia.org/Columns/wt7-05(Kosovo).htm)>,
and "Ginning Up Another Crisis" <http://www.truthinmedia.org/Columns/clip-mar-15-98-ginning_up_another_crises.htm>

Or Djurdjevic's NEW DAWN magazine columns: "Washington's Crisis Factory,"
<<http://www.truthinmedia.org/Columns/new-dawn.html>> and "A New Iron Curtain Over Europe"
<<http://www.truthinmedia.org/Columns/new-dawn-may99.html>>

Handwritten signature

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: dinsdag 4 april 2000 23:49
Aan: Ruza Despotovic
Onderwerp: Fw: PEACE IN THE BALKANS UPDATE No 5

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: Committee for Peace in the Balkans <committee@peaceinbalkans.freemove.co.uk>
<<mailto:committee@peaceinbalkans.freemove.co.uk>>
Aan: Undisclosed Recipients <Undisclosed Recipients>
Datum: maandag 03, april 2000 17:46
Onderwerp: PEACE IN THE BALKANS UPDATE No 5

Apologies if you receive this twice. Please let us know as we are in process of amending our our lists.

Committee for Peace in the Balkans • Update No5 • April 2000

CONTENTS ○ Mark Littman QC public seminar ○ *Building Bridges* Conference, 10 June ○ *Target* magazine

---

● PUBLIC SEMINAR WITH MARK LITTMAN QC

Law and Diplomacy -

How NATO's War Against Yugoslavia Breached International Law

Tuesday 4th April ○ 7pm

Committee Room 14, House of Commons, London SW1

The next in a series of public seminars on the background issues involved in NATO bombing of Yugoslavia. Mark Littman, author of the Centre for Policy Studies pamphlet, *Kosovo: Law and Diplomacy*, joins Alice Mahon MP to argue that the package of non-negotiable demands presented at Rambouillet was used as a pretext for NATO's bombardment of Yugoslavia, in grave breach of international law.

● PEACE IN THE BALKANS CONFERENCE, 10 JUNE

One year after NATO bombing

Building Bridges to the People of Yugoslavia

Saturday 10th June 10.30am to 5pm

Conway Hall, Red Lion Square, London WC2

A year ago, by bombing Yugoslavia for 78 days, NATO both committed a colossal crime against the civilian population of that country, and dealt a major blow to international law and the United Nations. The United States used NATO's war to shatter the international order created after the Second World War. The bombing of the people of Yugoslavia by a military alliance of some of the richest states in the world was deliberately used to assert that henceforth the US has taken upon itself the right to use military force when and where it pleased.

For that very reason the bombing of Yugoslavia was seen as threatening by states representing the majority of the peoples of the planet. In Kosovo, NATO intervention has produced a criminalized colony from which every ethnic

minority is being systematically cleansed in Yugoslavia, NATO continues its efforts to bludgeon the civilian population into submission by a strict regime of sanctions against the state with the largest refugee numbers in Europe. In the Balkans, NATO intervention has exacerbated virtually every national conflict and transformed the region into a poverty stricken armed camp. In the world, NATO's attack on Yugoslavia threatens any and every state which might come into conflict with Washington's desire for global dominance.

Twelve months on, this conference will consider all of the consequences and implications of NATO's attack on Yugoslavia for the peoples of the Balkans and the world.

For details of registration email the Committee at committee@peaceinbalkans.freemove.co.uk <<mailto:committee@peaceinbalkans.freemove.co.uk>> or contact us by phone or post, details below.

● **TARGET - March/April issue out now**

The new issue of *Target*, the newsletter of the Committee for Peace in the Balkans is out now, including a preliminary report of the March delegation to Yugoslavia by Alice Mahon MP and Bob Marshall-Andrews QC MP. Other subjects covered include 'Tragedy unfolds in Mitrovica' and a list of activities by local groups to commemorate NATO bombing.

To receive your copy regularly, and to keep in touch with Committee activities, make sure you're on our postal mailing list by contacting the committee (details below).

● **FIRST ANNIVERSARY OF NATO BOMBING OF YUGOSLAVIA**

Report of events that marked the first day NATO bombing began

The Commemorative rally on 24th March at Friends House in London drew 400 or more people to hear speakers mark NATO war crimes in Yugoslavia. These included Alice Mahon MP (who reported back from a recent delegation to Yugoslavia), Tariq Ali (author and broadcaster), Michael Gavrilovic (British-Serbian Alliance for Peace), Philip Hammond (media analyst), Dave Knight (Chair of CND), and Mark Steel (writer).

Many of those present later attended the Candle-lit Vigil at Downing Street, swelling the numbers already there. Vigils and other commemorative events were also held across the country by local Peace in the Balkans groups, including Birmingham, Cardiff, West Yorkshire, Manchester, Oxford, and Sheffield. Other activities continue. West Yorkshire CfPiB participated in a conference at Bradford University on the weekend of 25th and 26th March. Oxford CfPiB organised *The Politics of Sanctions* on 31st March and 1st April.

The first anniversary also sees the launch of a new group, Staffordshire Committee for Peace in the Balkans. Its inaugural meeting takes place on Friday 12th May. Speakers are Bob Oram, CfPiB and Melissa Geddes of Anglo-Yugoslav Medical Aid. Details from John Sloboda at john@sloboda.fsnet.co.uk <<mailto:john@sloboda.fsnet.co.uk>>

Contact the Committee for Peace in the Balkans

c/o Alice Mahon MP, House of Commons, London SW1A 0AA

tel 0171 275 0164

email committee@peaceinbalkans.freemove.co.uk

<<mailto:committee@peaceinbalkans.freemove.co.uk>>

web sit www.peaceinbalkans.freemove.co.uk <<http://www.peaceinbalkans.freemove.co.uk>>

Your financial support is essential to enable us to continue with our activities, Please send a donation, or if you can, make a regular contribution by completing the standing order form below and returning it to the CfPiB.

STANDING ORDER AUTHORITY

To The Manager _____ Bank

Address of Bank _____

Please pay by credit transfer from my account no _____
the sum of £ _____ monthly / weekly on the _____ day of each month / week
starting (date) _____ to the account below and debit my account accordingly until cancelled by me in writing.

Payee	Committee for Peace in the Balkans	Bank:	Girobank PLC
Account no	46 225 7088	Branch:	Bootle, Merseyside
Sort code	72 - 00 - 00		G1R 0AA

Signed: _____ Date _____

Name _____

Address _____

please complete, including signature, and post to:
Committee for Peace in the Balkans, c/o Alice Mahon MP, House of Commons, London SW1A 0AA

* Driehonderd Joegoslavische bedrijven dienen dit voorjaar een aanvraag in bij de Europese Commissie om op de 'witte lijst' van bedrijven te komen die uitgezonderd worden van de EU-sancties tegen hun land. Daarvan keurde de Commissie er begin deze maand 190 goed. Of die nog zo blij zijn met hun uitverkiezing is de vraag, nu de regering in Belgrado tegenmaatregelen heeft genomen: zij krijgen geen vergunning meer om te ex-of-importeren.

Alle 190 bedrijven maken consumentenartikelen. Een aantal

produceert levensmiddelen, zoals Frigofood en Food Product uit de hoofdstad Belgrado en Novo Food en Alimenta uit Novi Sad. Of elektronica, zoals Elekta Sistem, opnieuw uit Belgrado. Ook het aldaar gevestigde consultancybureau JSN bemachtigde een plaats op de witte lijst, en autobedrijf YU auto.

Ruim vertegenwoordigd zijn ook de dochterondernemingen van grote westerse bedrijven. Farmaceut BASF staat er met twee dochters op, net als de elektronica-gigant Ericsson, onder andere maker van mobiele telefoons. Volvo Trucks is van de par-

Eén bank figureert op die lijst: de Société Générale Yugoslav Bank. Terwijl financiële instellingen formeel van deelname uitgesloten waren. Frank Kools

21-7-2000

Solana legt openbaarheid aan banden

'Alle EU-besluiten over defensie en buitenlands beleid geheimhouden'

Wet openbaarheid bestuur
Frank Kools

BRUSSEL - Alles wat de Europese Unie besluit over defensie en veiligheid moet het stempel geheim krijgen, vindt Javier Solana. De Europese 'superminister' van buitenlandse zaken wil zo het door Nederland fel geheldte ontwerp voor een Europese Wet openbaarheid van bestuur nog verder uitkleiden.

Documenten over militaire en niet-militaire crisisbeheersing of die verwijzen naar geheime informatie in andere stukken mogen niet openbaar worden, schrijft de oud-Navo-secretaris-generaal in een vertrouwelijke notitie. Die legt hij woensdag voor aan de EU-ambassadeurs.

De EU heeft strenge geheimhouding nodig, vindt hij, als ze een eigen defensiebeleid wil. Daar heb je de Navo bij nodig. En die, zegt Solana uit ervaring te weten, neemt de EU pas serieus, als zij weet dat haar gegevens veilig zijn. Nederlandse diplomaten betitelen de plannen als „een grof schandaal“. Een heel beleidsterrein wordt afgeschermd voor de burger. Wie nu EU-stukken opvraagt en 'nee' te horen krijgt, kan in beroep gaan bij de Europese ombudsman. Als Solana zijn zin krijgt, is beroep onmogelijk. Nederland wil dat in beginsel

alle stukken openbaar zijn, tenzij een EU-instelling kan onderbouwen dat geheimhouding nodig is. Ook dan moet een rechter van geval van geval het belang van openbaarheid tegen dat van geheimhouding kunnen afwegen. „In Nederland valt defensie ook onder de Wob en in al die jaren heeft dat nog nooit tot problemen geleid“, aldus een diplomaat.

Ook Zweden en Finland hebben fel geïntereerd tegen de plannen. Toch staat Solana sterk omdat hij op de steun van de drie grote lidstaten, Frankrijk, Duitsland en Groot-Brittannië, lijkt te kunnen rekenen.

Drie weken geleden veroordeelden de Tweede-Kamerfracties én het kabinet het ontwerp voor de Euro-Wob dat ter tafel lag. Minister Klaas de Vries van binnenlandse zaken noemde het 'schandelijk'. Het telt zoveel uitzonderingen, bijvoorbeeld voor defensie „maken de regeling nog minder aanvaardbaar“, zei staatssecretaris Dick Benschop van Europese zaken toen al.

De Kamer vreest ook dat de Euro-Wob de Nederlandse wet op openbaarheid uitholt. Brussel wil dat alle lidstaten zijn regeling aan te nemen. Nederlandse stukken die in Brussel besproken worden en nu openbaar zijn, zouden dan plots het stempel 'geheim' kunnen krijgen.

ACHT JAREN ONRECHT

Sancties als wapen tegen Joegoslavië

DOOR TANJA M. TOMASEVIC

BELGRADO - De regeringen van de landen van de Europese Unie en de Verenigde Staten voeren nu al acht jaar lang een politiek van sancties tegen Joegoslavië. Hoewel men de druk steeds verder opvoert en de economische schade enorm is, overleeft de Federale Republiek Joegoslavië (FRJ) deze moeilijke periode en wordt zelfs de door de bombardementen veroorzaakte schade hersteld. Dit gebeurt op eigen kracht, kennis en capaciteiten, en met hulp van bevriende landen.

Het met politieke motieven bestraffen van hele naties door het Witte Huis, braaf gevolgd door de Europese vijftien, is in de afgelopen jaren uitgegroeid tot een formule die wordt losgelaten op de 'ongehoorzame'. Hoewel zelfs diegenen die de sancties instellen weten dat ze weinig effect hebben, wordt dit strafmiddel niet afgeschafte. Bijna de helft van de mensheid - 87 verschillende landen - heeft te maken met enige vorm van sancties!

De verantwoordelijken voor het instellen van de sancties zijn er zelf in toenemende mate van overtuigd dat ze zinloos zijn, omdat ze geen consequenties hebben voor de plaatselijke autoriteiten, maar wel grote gevolgen hebben voor de meest behoeftigen. Zelfs secretaris-generaal Kofi Annan van de VN had pas geleden de moed om op te merken dat "een algemene scepsis en gebrek aan begrip bij het publiek bestaan over het nut van sancties." Hij vervolgde met te stellen dat zelfs in landen die niet door sancties worden getroffen, er een groot wantrouwen tegen dit instrument bestaat. Het feit dat drie belangrijke leden van de Veiligheidsraad (Rusland, China en Frankrijk) zich in toenemende mate tegen de sancties verzetten, is een duidelijk teken aan de wand dat er iets gaat veranderen.

Wat hebben de sancties met Joegoslavië gedaan? Laten we ons herinneren dat ze werden ingevoerd op 30 mei 1992 vanwege "de verantwoordelijkheid van Belgrado voor de situatie in Bosnië-Herzegovina," zoals werd uitgelegd in de resolutie met betrekking tot het instellen van sancties tegen Servië en Montenegro. De directe aanleiding waren de gebeurte-

nissen in de Vase Miskina Straat, waar later Markale aan werd toegevoegd, hoewel een VN-commissie onomstotelijk bewees dat de Bosnische Serviërs de aanvallen niet hadden uitgevoerd, maar de moslims zelf. Dat maakte echter niets uit. De sancties bestaan nu al acht jaar en alleen de redenen voor handhaving ervan zijn door de jaren gewijzigd: van druk uitoefenen op de Republiek Servië en de Republiek Servië Krajina, tot het ondertekenen van de akkoorden van Dayton (toen de sancties iets werden verlicht) en tot de laatste zogenaamde bedreiging van de rechten van de Kosovo-Albanenzen, hetgeen leidde tot de agressie tegen Joegoslavië.

"De sancties werden na de agressie niet opgeheven, integendeel, zij werden in april verder versterkt," zegt Milorad Filipovic, directeur van het Federale Bureau voor Ontwikkeling en Economische Politiek. Filipovic heeft, samen met andere experts, een lijst opgesteld met de gevolgen van de sancties voor de economie en maatschappij van de FRJ. "Zij staan zelfs niet toe dat wij in EU-landen - met ons eigen geld - de noodzakelijke apparatuur kopen voor het herstellen van de in de oorlog verwoeste faciliteiten. Als ze ons niet toestaan de elektriciteitscentrales te repareren die miljoenen huishoudens van stroom voorzien, als zij niet toestaan dat wij de noodzakelijke goederen kopen om onze wegen te herstellen, dan heeft dat niets te maken met de zogenaamde strijd tegen de autoriteiten in Belgrado. Volgens welk juridisch systeem dan ook is dit een schending van de mensenrechten, om het zacht uit te drukken. Al deze jaren zijn de

sancties een echte vorm van racisme en fascisme tegen ons volk," aldus Filipovic.

Volgens cijfers van de federale overheid hebben de sancties van de afgelopen acht jaar een schade opgeleverd van 68,9 miljard dollar voor het bruto nationaal product (BNP). Voegt men daaraan toe de kosten van de afscheiding van andere republieken (26,3 miljard dollar), dan komt de optelsom uit op een duizelingwekkend bedrag van 95,2 miljard dollar in de periode 1991-1999! Dit bedrag laat de schade die is veroorzaakt door de NAVO-agressie nog buiten beschouwing.

De jaren van isolatie hebben Joegoslavië geleerd om terug te vallen op haar eigen mogelijkheden en middelen, maar ontegenzeggelijk heeft het embargo voor veel problemen gezorgd voor de Joegoslavische bevolking en economie. Het hardst werd de industrie getroffen, vooral die afhankelijk was van importen. De productie van deze eenheden daalde dramatisch vanwege het tekort aan grondstoffen en halffabrikaten. De cijfers tonen een verlies aan BNP van 64,3 miljard dollar sinds 1991, waarvan de industrie alleen al 34,4 miljard dollar voor haar rekening neemt. Het Federale Bureau schat verder dat de verliezen in andere sectoren als volgt zijn: elektriciteitsopwekking 2.546 miljard dollar, ijzer en staal 317 miljoen dollar, non-ferrometaal 1,2 miljard dollar, bouwmaterialen 213 miljoen dollar en eindproducten 792 miljoen dollar.

Het verlies aan productie in de metaalindustrie omvat ongeveer 7,1 miljard dollar, de chemische industrie

3,2 miljard dollar en de houtindustrie 957 miljoen dollar. De textiel-, leer- en rubberindustrie, die voorheen een recordgroeipercentage lieten zien, hebben nu met verliezen te maken ter hoogte van 6 miljard dollar.

Ook de voedingsindustrie werd niet gespaard. Dankzij het embargo, de opschorting van preferentiëtarieven van de EU en het akkoord over handel en samenwerking met Joegoslavië, zijn zowel de export als ook de inkomsten van vreemde valuta gedaald met acht miljard dollar.

De landbouw komt er nog het best vanaf, dankzij de rijke lokale bronnen en de eigen kennis en technologie, zodat er tijdens de periode van sancties voldoende voedsel is! Desondanks wordt geschat dat de verliezen voor de landbouw 1,5 miljard dollar bedragen vanwege het bedreigde technische niveau van de productie, afnemende mogelijkheden en een veranderende structuur van agrarische productie.

De isolatie van Joegoslavië heeft zonder enige twijfel een enorme invloed gehad op het welvaartspeel en de levensstandaard. De werkloosheid is in groot tempo gestegen: in 1990 bedroeg de stijging 84.000 mensen vergeleken met het voorgaande jaar en in 1993, toen de sancties een hoogtepunt bereikten, was er een toename met 234.000 mensen. Het aantal banen nam in de periode 1993-1997 verder met 133.000 mensen af. Alleen al in 1998 betrof het verlies aan banen 42.000. Voorafgaand aan de NAVO-agressie waren er in de overheidssector 1.927.600 mensen werkzaam en in de private sector 330.000. Dat is maar liefst 10 procent minder dan tien jaar daarvoor. Voe-

gen we daaraan toe dat door die ongeveer 72.000 mensen baan verloren als direct gevolg dan wordt duidelijk dat miljoenen mensen in Joegoslavië werk hebben en de werkloosheid 27,2 procent bedraagt.

De levensstandaard is afgenomen, een negatief effect heeft de gezondheid van de bevolking. De sterftepercentage is toegenomen als de kindersterfte. Om het compleet te maken heeft Joegoslavië bijna zevenhonderdduizenden mensen uit de voormalige republieken opgenomen en ongeveer 200.000 Serviërs en niet-Albanenzen heemrd uit de zuidelijke provincies van Kosovo. Zes procent van de nationale inkomens wordt jaarlijks voor hun huisvesting, gezondheids- en sociale zekerheid uitgegeven.

Experts van het Federale Bureau voor Ontwikkeling en Economische Politiek hebben vastgesteld dat de gevolgen van de sancties zullen doorwerken. Geschat wordt dat het recordgroeipercentage van het BNP in 1991 niet worden gehaald voor het jaar 2000. Met andere woorden, pas na 2000 worden verwacht dat het per hoofd van de bevolking 1.340 dollar zal bedragen in plaats van de huidige 1.340 dollar.

(Bron: Vecernje Novosti)

Vrijhandelsakkoord Montenegro en Kroatië

PODGORICA - Montenegro en Kroatië hebben afgesproken politiek en economisch nauwer samen te werken.

De twee republieken zullen in september een vrijhandelsakkoord tekenen. De ministers van buitenlandse zaken, de Kroaat Tomislav Pivrla en de Montenegrijn Branko Lukovac, ontmoeten elkaar gisteren in de Montenegrijnse hoofdstad Podgorica. Het was voor het eerst sinds het uiteenvallen van Joegoslavië in 1991 dat een Kroatische minister Montenegro bezocht. Wel had al de president van Montenegro, Milan Djukanovic, Kroatië deze zomer twee keer bezocht. Daarbij bood hij Kroatië zijn verontrouwding aan voor de betrokkenheid van

Montenegro bij de oorlog die de Joegoslavische federatie voerde tegen het afgescheiden Kroatië. Dubrovnik werd inderdaad zwaa beschoten vanuit Montenegro.

Montenegro maakt nog steeds met Servië deel uit van Joegoslavië, maar stuit al langere tijd aan op afscheiding. De recent 'hervoorming' van de Joegoslavische president Milosevic - die zichzelf verzekerde van een voortzetten van zijn macht, en waardoor de invloed van Montenegro werd beperkt - hebben de kloof tussen Montenegro en Servië verder vergroot. Verledenweek besloot Montenegro zich lid van de VN, omdat het zich niet langer door de Federale Republiek van Joegoslavië zou worden blik vertegenwoordigd voelt.

Zigeunervrouw sterft na mishandeling

SLOWAKIJE In Slowakije is een 50-jarige zigeunervrouw bezweken aan de verwondingen die zij opliep toen zij samen met twee van haar dochters in haar eigen huis met honkbalknuppels in elkaar werd geslagen door drie mannen. Dit heeft het persbureau TASR gisteren gemeld. De twee meisjes hebben getuigd dat de daders, die zijn gevlucht, taal hadden gebestigd waaruit een diepe haat jegens zigeuners sprak. (AP)

Politie Kroatië smokkelt mensen

ZAGREB - De Kroatische politie heeft het afgelopen half jaar 110 politiebeambten ontslagen wegens betrokkenheid bij mensensmokkel. Dit meldde gisteren het Kroatische ministerie van binnenlandse zaken. Kroatië dient als doorgangsroute naar de EU-landen Oostenrijk en Italië. Volgens West-Europese autoriteiten neemt het aantal illegalen op weg naar West-Europa dat in Kroatië wordt opgepakt, onrustbarend toe.

Navo-militairen schrijven EU gewoon de wet voor'

De Bunker

VERVOLG VAN PAGINA 1

Daarna klaagde hij luid zijn nood over het gebouw van de Europese raad. Na een buitenlandse reis trof hij 's avonds rond zijn kantoor vrolijk pratende delegatieleden uit derde-wereldlanden aan die een verdrag kwamen tekenen. „Dit gebouw heeft meer gaten dan een Zwitserse kaas”, riep hij uit volgens een diplomaat.

Daar zat wat in. Eenmaal voorbij de beveiliging kun je door bijna het hele pand dwalen. Onder de schoonmakers zaten jongens met een lang strafblad. Geen castrofe voor vergaderingen over visquota en runderoormerken, maar wel voor militaire zaken. Iedereen gaf dat wel toe.

Maar een echt eigen gebouw, zoals Solana nu op het oog heeft, wilde Nederland hem toon niet geven. Los van de grote sommen die dat - Solana kennende - zou kosten, was Den Haag bang dat een apart pand een nieuwe EU-instelling creëert: een schimmige club, omdat er amper vastligt wat Solana precies mag doen.

Een mooi instrument voor de grote lidstaten als ze zonder EU-rompslomp zaken willen doen. Intussen is een reeks militaire comités opgericht die de toekomstige defensiepoot van de unie uitwerken. Officieel zijn die maar tijdelijk, maar hoe tijdelijk valt niet te zeggen. Wat ze doen, moet wat Solana betreft ook niet publiek worden. „Als we geen vertrouwelijkheid kunnen garanderen voorzien de Amerikanen en de Navo ons nooit van informatie”, legt een van zijn medewerkers uit. Zonder die gegevens kan de EU weinig aanvangen.

De fractieleidster van de Groenen in het europarlement, Heidi Hautala, zei twee weken geleden bitter: „Iedereen heeft de mond vol over meer openheid in de Europese Unie. Maar intussen worden er allerlei geheime structuren opgezet waar het Europees parlement niets over te horen krijgt. De Navo zit erachter”, wist zij.

Een diplomaat stemt in. „In de Europese gebouwen lopen plots allerlei militairen rond. Zij schrijven de EU gewoon de wet voor.” Frank Kools

Regio kritiseert Milošević

OHRID, 15 JULI. De ministers van Buitenlandse Zaken van Albanië, Bulgarije, Griekenland, Macedonië, Roemenië en Turkije hebben gisteren tijdens een bijeenkomst in Ohrid (Macedonië) hun „diepe bezorgdheid” uitgesproken over de situatie in de Joegoslavische federatie. Daar is de spanning tussen de deelrepublieken Servië en Montenegro opgelopen sinds president Milošević vorige week de greep van Belgrado op de pro-westerse regering van Montenegro heeft vergroot. Dat optreden vormt een ernstige bedreiging voor de stabiliteit en veiligheid in Zuidoost-Europa, aldus de gezamenlijke slotverklaring van de ministers, waarvoor in zij ook steun toezeggen aan de democratische krachten in Joegoslavië. Kroatië en Bosnië waren in Ohrid vertegenwoordigd door waarnemers. Joegoslavië was van deelname uitgesloten, omdat Milošević door het VN-tribunaal in Den Haag is aangeklaagd wegens oorlogsmisdaden. (AP)

Uitbreiding witte lijst mogelijk opgeschort

door Frank Kools

BRUSSEL - De Europese Commissie overweegt de uitbreiding van de 'witte lijst' - van Joegoslavische bedrijven die van de sancties tegen hun land zijn vrijgesteld - op te schorten. Zij is zo geschrokken van de tegenmaatregelen van Belgrado dat ze wil heroverwegen of het idee van een openbare lijst wel zo slim was.

Begin deze maand legde de Europese Commissie een lijst met 190 bedrijven en instellingen aan die vrij met de EU zaken zouden mogen doen. Deze maand zou de lijst met nog vijftig Joegoslavische bedrijven uitgebreid worden. Maar dat staat nu op losse schroeven, erkent de woordvoerder van euro-commissaris Chris Patten, die voor buitenlandse betrekkingen verantwoordelijk is.

De Commissie bekijkt komende week of de aanvulling uitgesteld moet worden, nu Belgrado de bedrijven die erop staan aanvalt. Zij krijgen geen vergunningen meer om te importeren. Dat bedrijven niet meer van de lijst af kunnen, zoals een Europese krant beweerde, is volgens de woordvoerder onjuist. Hij probeert nog een positieve draai aan de zaak te geven. „Uit de reactie van het regime blijkt dat het zenuwachtig is. Misschien is het bewijs dat de EU-maatregelen werken.”

* DE ONDERKRANT

WOENSDAG 12 JULI 2000

President Djukanović: 'Montenegro zal zich verdedigen'

DUBROVNIK, 12 JULI. „Montenegro zal alles doen om een eeuwig conflict op de Balkan te vermijden. Maar als de oorlog uitbreekt zal het vechten en zich verdedigen.” Dat zei gisteren de Montenegrijse president, Milo Djukanović.

Djukanović sprak gisteren in de kroatische stad Dubrovnik met zijn collega's van Kroatië, Slovenië en Tsjechië. Hij beschuldigde de Joegoslavische president Milošević van „onverantwoordelijke stappen” in zijn poging, de Montenegrijnen hun tot vorige week grondwettelijk gegarandeerde gewaarheid met Servië binnen de Joegoslavische federatie af te nemen. Die stappen van Milošević, aldus Djukanović, hebben Montenegro „dichter naar de onafhankelijkheid gedreven dan we sterren waren”. „Ons geduld heeft grenzen. We kunnen niet eeuwig wachten en onze toekomst offeren om tegemoet te komen aan de aspiraties van de dictator in Belgrado die eeuwig wil blijven regeeren.”

Djukanović kreeg gisteren in Dubrovnik morele steun van zijn collega's. De Kroatische president Stipe Mesic en de Sloveense president Milan Kučan verdedigden het recht van de Montenegrijnen om zich tegen Milošević te verdedigen. „Wij hebben gebruik gemaakt van ons recht om ons af te scheiden van Joegoslavië. We kunnen dat recht een ander niet ontzeggen”, aldus Kučan. In een gezamenlijke verklaring deden Djukanović, Mesic, Kučan en de Tsjechische ambtgenoot Vladim Havel een dringend beroep op de internationale gemeenschap „zonder uitstel alles te ondernemen om een nieuwe golf van geweld te voorkomen”.

Havel zei in Dubrovnik dat de VN, nog afgezien van politieke

opties, een „machtsdemonstratie” op touw moet zetten om Milošević te overtuigen geen militair geweld tegen Montenegro te beginnen. „De internationale gemeenschap heeft [in voormalig Joegoslavië] de gebeurtenissen met verbazing en afschuw gevolgd en te laat gereageerd. Dat moet geen vijfde keer gebeuren”, aldus Havel, refererend aan de bloedige conflicten van het afgelopen decennium in achtereenvolgens Slovenië, Kroatië, Bosnië en Kosovo.

De Montenegrijse regering heeft de leiders van de Servische oppositie uitgenodigd voor besprekingen over de toekomst worden vrijdag in de Montenegrijse kustplaats Sveti Stefan gehouden.

Inmiddels gist het ook in de Vojvodina, de noordelijke regio van Servië die sinds 1989 - net als Kosovo - haar grondwettelijk gegarandeerde autonomie binnen Servië kwijtraakte. De leiders van de oppositionele Vojvodina Coalitie concludeerden in Novi Sad dat „het een kwestie van tijd is” voor Montenegro zich onafhankelijk verklaart en dat in dat geval „de Vojvodina hetzelfde moet doen als Montenegro”. Elke toekomstige door de oppositie gevormde regering van Servië moet de autonomie van de Vojvodina erkennen, omdat het alternatief zal bestaan uit „het finale uiteenvallen” van de Servische natie. Het is voor het eerst dat in de Vojvodina openlijk wordt gesproken over afscheiding van de regio. (Reuters, AFP, AP)

Solana past Navo-keurmerk toe op EU

De Bunker

Frank Kools

BRUSSEL - De Europese Unie ziet steeds duidelijker wat het betekent van de Navo Javier Solana in huis gehaald te hebben. Die wil met een beroep op veiligheid niet alleen alle documenten rond defensie geheim verklaren, maar ook zijn eigen bunker inrichten. Een erg kostbare operatie, voorspelt Solana zelf in een nota.

Solana weet hoe hij het hebben wil: zoals bij de Navo waar hij tot een jaar geleden de hoog-

ste man was. In de plannen voor een eigen pand die hij onlangs bij de EU-ambassadeurs indiende, verwijst de Europese 'hoge vertegenwoordiger voor het buitenlands- en veiligheidsbeleid', zoals hij officieel heet, nadrukkelijk naar zijn vorige post.

De Spanjaard heeft een gebouw aan de Kortenberglaan in Brussel op het oog. Het is enkele minuten lopen verwijderd van het pand van de Europese Raad, waar hij eerst kantoor hield. De huidige huurder, de afdeling mededinging van de Europese Commissie, trekt er eind deze maand uit. Daarna moet er ingrijpend verbouwd worden.

De uitvoering wil Solana laten begeleiden door 'een gespecialiseerde beveiligingsfirma die door de Navo aan een betrouwbaarheidsonderzoek is onderworpen'. Dat bedrijf kijkt wat er nodig is en raamt de kosten.

Alleen apparaten met een 'Navo-keurmerk' mogen het pand binnen dat, eenmaal af, veel weg heeft van een bunker.

De EU-superminister voor buitenlandse zaken laat niets aan het toeval over. Omdat het gebouw aan een straat ligt, moeten de muren en ramen versterkt worden. Vanuit de garage moeten mensen niet de kantoorruimten kunnen bereiken. En „om besmetting van beveiligde zones

door niet-gescreende mensen te voorkomen, zal de cafeteria in een afzonderlijke zone worden ondergebracht”.

Nu is de EU in het jaar dat Solana in functie is al wel gewend geraakt aan het feit dat hij het groot ziet. Toen hij aantrad, eiste hij meteen een eigen televisiestudio, een privé-vliegtuig, een stoeterij gepantserde auto's en negen lijfwachten.

Het vliegtuig en de studie kreeg hij niet. De lidstaten kwamen hem met de rest tegemoet. Als oud-Navo-man en vroegere Spaans minister moest hij tegen aanslagen worden beschermd.

VERVOLG OP PAGINA 5

2 NRC HANDELSBLAD

Enquête Srebrenica Kok neemt afstand van oproep Pro

Door een onzer redacteurs DEN HAAG, 12 JULI. Premier Kok heeft zich gedistantieerd van het pleidooi van minister Pronk om een parlementaire enquête te houden naar de val van de moslim-enclave van Srebrenica op 11 juli 1995.

De premier toonde zich gisteren „verrast” over het pleidooi van de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu. „Hij heeft het nodig gevonden een eigen mening te geven. Maar dat is niet het kabinetsstandpunt”, zei Kok na afloop van een informeel kabinetsberaad op vragen van journalisten.

Pronk pleitte gisteren in de Volkskrant voor een parlementaire enquête omdat er nog altijd te veel vragen onbeantwoord zijn over de val van de door het Nederlandse VN-bataljon beschermde moslim-enclave en de moord op duizenden moslims door het Bosnisch-Servisch leger die daarop volgde.

Premier Kok wees erop dat het instellen van een parlementaire enquête geen zaak is van het kabinet, maar een verantwoordelijkheid van het parlement. Hij benadrukte dat het vorige kabinet, waarvan Pronk deel uitmaakte als minister voor Ontwikkelingssamenwerking, met instemming van de Tweede Kamer besloot om het Nederlands instituut voor oorlogsdocumentatie (NIOD) onderzoek te laten verrichten naar de omstandigheden die vijf jaar geleden leidden tot de val van Srebrenica. De Kamer heeft een eigen commissie-Bakker (D66) ingesteld, die de besluitvorming over de uitzending van Nederlandse eenheden voor vredesmissies sinds 1945 onderzoekt en daarover in september zal rapporteren.

De fracties van VVD en PvdA, samen een Kamermeerderheid, wezen gisteren het pleidooi van Pronk af. De VVD is tegen een parlementaire enquête; de PvdA wil eerst de resultaten van het NIOD-onderzoek afwachten. Het tv-programma NOVA meldde gisteravond dat toenmalig Dutchbat-commandant luitenant-kolonel Th. Karremans op 8 juni

1995, een maand voor de val van Srebrenica, een fax had afgegeven waarin hij de Nederlandse regering waarschuwde voor een dreigende inneming van de enclave door een Bosnisch-Servisch leger van Mladic. Volgens NOV, de landmacht deze waarnemingen niet aan de Tweede Kamer had overgemaakt.

Een woordvoerder van de landmacht zei vanmorgen dat Dutchbat de commando van de enclave had verlaten op 11 juli 1995, aldus deze woordvoerder. Hij zei dat de VN-commando's de enclave verlieten op 11 juli 1995, aldus deze woordvoerder. Hij zei dat de VN-commando's de enclave verlieten op 11 juli 1995, aldus deze woordvoerder. Hij zei dat de VN-commando's de enclave verlieten op 11 juli 1995, aldus deze woordvoerder.

Karremans maakte in september 1998 verschenen in de Tweede Kamer. „Srebrenica: Who Cares?” was de titel van een reeks waarnemingen die hij het VN-commando mee en juni 1995 had afgegeven op handen zijnde aan de troepen van Mladic. In interview met deze krant zei hij dat de VN-commando's de enclave verlieten op 11 december 1998. Hij zei dat de VN-commando's de enclave verlieten op 11 december 1998, aldus deze woordvoerder. Hij zei dat de VN-commando's de enclave verlieten op 11 december 1998, aldus deze woordvoerder.

Kritiek denktank ICG 'VN-missie Kosovo kan mislukken'

2000

Door een onzer redacteurs

ROTTERDAM, 30 AUG. De VN-missie in Kosovo kan mislukken als de internationale gemeenschap de centrale vraag over de toekomstige status van Kosovo blijft ontwijken.

Dat schrijft de International Crisis Group, een internationaal zeer gerespecteerde denktank, in een rapport over Kosovo.

De ICG concludeert in de studie dat de onwil van de internationale gemeenschap om zich over de staatkundige toekomst van Kosovo uit te spreken, de bron van vrijwel alle problemen van Kosovo is.

De VN-missie is gebaseerd op resolutie 1244 van de Veiligheidsraad, die stelt dat Kosovo een provincie van Servië is met een „substantiële autonomie“. Dat impliceert dat Belgrado in de toekomst weer de dienst zal uitmaken in Kosovo. Maar het is duidelijk dat de overgrote meerderheid van Albanen in Kosovo onder geen enkele voorwaarde zal instemmen met een herstel van het Servische gezag, terwijl de Serviërs van hun kant onder geen enkele voorwaarde zullen instemmen met de afscheiding van Kosovo. Volgens de ICG maakt het feit dat noch de Kosovaren noch de internationale gemeenschap enig idee hebben over de toekomstige status van Kosovo, het „onrealistisch“ te hopen dat er vooruitgang wordt geboekt in de richting van verzoening of investeringen op lange termijn.

Een oplossing voor de kwestie is volgens de ICG niet in zicht, aangezien de internationale gemeenschap nog verdeelder lijkt over de kwestie van het statuut van Kosovo dan vijftien maanden

geleden, toen de oorlog om Kosovo werd uitgevochten en resolutie 1244 van de VN-missie in het leven riep. Als er geen antwoord komt op de centrale vraag, dreigt de hele VN-missie te mislukken, aldus de ICG. De internationale gemeenschap moet derhalve „duidelijk zeggen dat Belgrado elk reëel en wettelijk recht heeft verspeeld in een leidende rol naar Kosovo terug te keren“, zonder zich daarbij formeel vast te leggen op steun aan een toekomstige onafhankelijkheid van Kosovo.

De ICG doet in haar rapport 21 aanbevelingen. Volgens de ICG moet de VN-missie duidelijk maken dat er geen Joegoslavische en Servische militairen en politie-mannen naar Kosovo zullen komen. De vredesmacht KFOR en de VN-politie moeten zich agressiever opstellen bij het verdedigen van bedreigde minderheden. KFOR moet harder optreden tegen leden van het Kosovo Beschermingskorps (het vroegere Kosovo Bevrijdingsleger) die zich schuldig maken aan illegale acties. Er moeten zelfbestuursmechanismen worden opgezet, waarbij de lokale bevolking duidelijk moet worden gemaakt dat de manier waarop ze met het zelfbestuur (en de minderheden) omgaat, bepalend is voor de vraag hoe de kwestie van de toekomstige status van Kosovo wordt geregeld. De Servische minderheid moet het recht krijgen er eigen vertegenwoordigende organen op na te houden.

Servische oppositie woedend over 'hulp' van VS

De Amerikaanse regering mengt zich volop in de Joegoslavische politiek, om de Servische oppositie te helpen. De Servische oppositie is razend: dat was niet de bedoeling.

Door onze correspondent
YAËL VINCKX

SKOPJE, 26 AUG. Ondankbare honden zijn het. Bied je hulp aan en wat krijg je ervoor terug? Geen bos bloemen. Geen bedankje. Nog niet eens een vriendelijk woord.

Het overkwam de Amerikaanse regering. Ze opende vorige week een kantoor bij de Amerikaanse ambassade in de Hongaarse hoofdstad Boedapest om de democratische oppositie in Servië te ondersteunen. Maar het gebaar

viel in slechte aarde. „Een doods-kus“, noemde de presidentskandidaat van de verenigde Servische oppositie, Vojislav Koštunica, de opening van het kantoor.

Het initiatief van de Amerikanen speelt de Joegoslavische president Slobodan Milošević in de kaart. Eind september vinden er presidentsverkiezingen plaats in Joegoslavië. Tegen de verwachting in neemt Koštunica, de gezamenlijke kandidaat van vijftien oppositiepartijen, in de polls een grote voorsprong. Volgens sommige onderzoeken ligt hij momenteel 12 procent voor op de president van Joegoslavië.

Milošević greep de opening van het Amerikaanse kantoor in Boedapest dan ook direct aan om zijn belangrijkste tegenstander zwart te maken. De oppositie wordt door de Amerikanen en met Amerikaans geld in stand gehouden,

verklaarde hij. Het bewijs was eens te meer geleverd. Zo'n beschuldiging kan, in een land waar de anti-Amerikaanse sentimenten hoog oplopen, Koštunica - bepaald geen vriend van Washington - veel stemmen kosten.

Koštunica zag zich gedwongen de tegenaanval te openen. De Amerikanen kregen de wind van voren. „Je hebt een enorme hoeveelheid arrogantie en hypocrisie nodig om te veronderstellen dat de Verenigde Staten uiteindelijk streven naar versterking van de democratie in Servië.“ Immers, diezelfde Verenigde Staten hebben vorig jaar Servië nog gebombardeerd. Dat was, zo zegt het Servische volk, niet echt een 'vriendendienst'.

Het is niet voor het eerst dat de Amerikanen zich nadrukkelijk met de oppositie in Joegoslavië bemoeien. Enkele weken geleden

trok de opstandige Montenegrijnse president Milo Djukanović naar de Italiaanse hoofdstad Rome om minister Madeleine Albright van Buitenlandse Zaken te ontmoeten. Een paar maanden daarvoor zaten de leiders van de Servische oppositie aan tafel bij Albright in de Kroatische hoofdstad Zagreb. Oppositieleider Vuk Drašković gaf Albright zelfs een handkus.

Stille diplomatie is de Amerikanen al net zo onbekend als subtiliteit; hun aanpak is juist opzichtig en luide. Maar de hulp komt als een boemerang terug in de gezichten van degenen voor wie zij was bedoeld. Want Amerika is niet geliefd onder de Serviërs. Ze zijn ervan overtuigd dat Amerika hen aan de leiband wil leggen. Milošević speelt handig in op de xenofobie onder het Servische volk. Zo wordt iedere ontmoeting tus-

sen de Servische oppositie en de Amerikaanse afgevaardigden breed uitgemeten in de staatsmedia. Drašković' handkus is wel honderd keer herhaald - en voorzien van stekelig commentaar. Deze man kust de hand van een vrouw die bommen op onze kinderen gooid, klinkt het dan. Moet hij jullie nieuwe leider worden?

Veel Serviërs houden de Amerikanen en de Britten verantwoordelijk voor de NAVO-bommen op hun land, vorig jaar tijdens de Kosovo-oorlog, en voor de strenge internationale sancties tegen Servië. Andere Westerse landen zijn in hun ogen vooral meelopers, die al onder de plak van de Verenigde Staten zitten.

Het is daarom onbegrijpelijk waarom de Amerikanen vasthouden aan hun zichtbare, domme diplomatie. Vojislav Koštunica, die in de polls ver voor ligt, ligt mede

ver voor wegens zijn anti-Amerikaanse houding. Hij heeft de NAVO-luchtvaart scherp veroordeeld en hekelt constant de internationale sancties tegen Servië. Milošević en de zijnen krijgen weinig vat op hem. Want Koštunica heeft, in tegenstelling tot andere oppositieleiders, nooit geflirt met Westerse mogendheden en hun leiders. Integendeel bijna.

En juist op dit moment openen de Amerikanen een kantoor voor de oppositie, in Boedapest. Een zet die Koštunica in één klap kwetsbaar maakt voor het argument van het regime dat hij aan de leiband van Washington loopt. „De Servische democratie behoort aan de Serviërs en aan niemand anders“, zei Koštunica met begrijpelijke woede. In Europa, voegde hij er nog sijntjes aan toe, handelt men slimmer.

Het is een feit dat de Europese

diplomatie zich veel meer o achtergrond afspeelt. Ook de democratische Partij van Zdravko Djindjić, die tot de Alliantie Verandering behoort waar Koštunica de presidentskandidaat is, heeft geprotesteerd tegen de gevraagde Amerikaanse hulp. Serviërs zouden graag zien dat de Hongaarse regering het Amerikaanse kantoor sluit.

Maar de Amerikanen lijdend lijden voor de kritiek van de oppositie. Een woordvoerder van het ministerie van Buitenlandse Zaken in Washington liet weten met de mening van het kantoor in Boedapest slechts hulp te willen bieden de verenigde oppositie in Servië. „Zodat het Servische volk le kan kiezen die hun belangen kan verdedigen.“ Al zijn, voegde hij er aan toe, „de Verenigde Staten het niet op alle punten met Koštunica eens.“

Petra de Koning: De dochter van de slager en andere verhalen uit Peć, een stad in Kosovo.
Veen, 189 blz. f 34,90

Op vrijdagavond 26 maart 1999 deed Milan Topalović een dutje in zijn auto. Verderop doodden collega's van de eenheid 'voor de zuivering en verdediging van Peć' de tijd met drank en sigaretten. Het was de derde dag van de NAVO-luchtaanvallen op Joegoslavië. De mannen was opgedragen een rij Servische huizen tegenover de legerkazerne van Peć te bewaken. De bewoners hadden hun kelders opgezocht. De soldaten hadden niets te doen, tegen de dreiging van boven was weinig te beginnen.

Milan Topalović, geboren Hadri, was de zoon van Servische moeder en een Albanese vader die hij nooit had gekend. Tot de vorige ochtend had hij voor een dilemma gestaan. Hij kon Kosovo verlaten in een poging de mobilisatie te ontlopen, zoals hij zijn Albanese vrienden had beloofd. Of hij kon aantreden als reservist, zoals zijn Servische vrienden deden. Hij had gekozen, maar de consequenties van zijn keuze waren hem nog niet duidelijk. Voorlopig zat hij nog te slapen in zijn wagen. Alles veranderde toen hij wakker schrok van een serie harde klappen. Servische troepen vuurden granaten af op de Albanese wijk Zatra. Soldaten trokken de straten binnen. De etnische zuivering van Peć was begonnen. Milan kon niet meer terug.

De belevenissen van Milan Topalović staan beschreven in Petra de Koning's *De dochter van de slager en andere verhalen uit Peć, een stad in Kosovo*, een indringende monografie van een gemeenschap die zichzelf te gronde richtte. De Koning, verslaggeefster van *NRC Handelsblad*, reconstrueerde de oorlogsbiografieën van een paar dozijn Servische en Albanese inwoners van dit oude stadje in het westen van Kosovo, befaamd om zijn Servisch-orthodoxe kloosters. In korte verhalen zet zij uiteen hoe tussen eind maart en half juni vorig jaar de escalatie van de strijd tussen de ordetroepen en het UÇK, de inmenging van de NAVO en de etnische zuiveringen door Servische soldaten en paramilitairen de levens van stedelingen op hun kop zetten. Volgens het plan van de Servische bevelhebbers werden in drie dagen tijd tienduizenden Albanen uit Peć verjaagd: op 27 maart werden de woonwijken ten zuiden van de rivier de Bistrica leeggehaald, de dag erna de noordzijde, daarna de buitenwijken.

Servisch-orthodox klooster in Prizren, Kosovo, bewaakt door Nederlandse militairen. Foto uit Martin Roemers' 'Tussen vijandige burens. Nederlandse soldaten op de Balkan'. Mets en Schilt, f 39,90

Een stad richt zich te gronde

Van de 85.000 Albanen die Peć telde, bleven slechts een paar honderd achter.

Bijna drie maanden later waren de rollen omgedraaid. NAVO-grondtroepen trokken Kosovo binnen. In Peć kwam een Servische uittocht op gang. De stad lag er gehavend bij, tweederde van het huizenbestand was door plunderaars platgebrand of kapotgeschoten. In het huis van zijn moeder pakte Milan Topalović zijn cassettebandjes en vakantiefoto's in. Door de slechte legervoeding had hij bijna al zijn boventanden verloren, een longontsteking had hem uitgeput. In zijn rode Volkswagen Golf vertrok Milan naar familie in Podgorica, Montenegro.

Bij het verzamelen van materiaal voor *De dochter van de slager* is Petra de Koning niet over een nacht ijs gegaan. Tijdens en na de NAVO-luchtacties tekende ze getuigenissen op van Albanese vluchtelingen in Montenegro, van Albanen die de oorlog in Peć hadden uitgezet, van Servische burgers die tegen het einde hun biezen paktten, en

van paramilitairen die in de stad hadden huisgehouden. De Koning legde de verhalen naast elkaar, vergeleek, verifieerde en reeg tenslotte de lapjes aaneen tot een genuanceerde en zeer leesbare kroniek. Ze plaatst haar beschrijvingen in details over het stratenplan en de stedelijke architectuur van Peć. Even veelzeggend is de historische en sociologische kaart van de stad die zij ontvouwt. Politieke spanningen, afgunst en oud zeer, maar ook buurhulp, kalverliefdes en familiegeschiedenissen komen aan bod. De fysieke verschijning van personen, hun bijnamen en hebbelikheden, zelfs hun jeugdromen verweeft De Koning in de tekst waar dat voor een goed begrip van pas komt.

De titel van de bundel is minder terloops dan hij lijkt. Bij de introductie van ieder nieuw personage wijst De Koning op de relaties van die persoon met anderen in de stadsgemeenschap: de dochter van de slager, het liefje van de directeur, de neef van de militieleider. Minstens zoveel als om individuele geschiedenissen, draait het om de wijze waarop de mensen met elkaar w verknoopt. Het boek beschrijft in daad de geschiedenis van de stad. Musa Bala en zijn dochtertje Dari. Maar ook gaat het over Servisch Albanese burens in hetzelfde flatgebouw, over een Albanese ambte die loyaal is aan Belgrado en de Servische moslim die zijn secretaress over Servische en Albanese zaken, oude schoolvrienden, midstanders en hun klanten, artsen en patiënten. Vóór de escalatie van de strijd in Kosovo waren sommige ties innig en sommige gespannen persoonlijke of politieke redenen de oorlog bleek veel banden onstelbaar beschadigd.

De Koning is zeker niet de e journalist die op zoek ging naar de ledaagse' oorlog in Joegoslavië. S de desintegratie van de federale r blik in 1991 is een kleine bibliotheek aan reisverslagen, reportages en moires verschenen. De identificatie met 'gewone' mensen dient de leze middel om greep te krijgen op de voorstelbare oorlog. Een markant schil tussen *De dochter van de slager* het grootste deel van die boeken is De Koning haar eigen persoon bu haar beschouwingen heeft gelaten is geen West-Europeaan op ont kingstocht in de Balkan. De in het re meestal overvloedig aanwezige raliserende opmerkingen of pers lijke ontboezemingen van de vers gevers, ontbreken in dit boek. Het gebruik is sober, op het kale af. De ning laat de gruwelijke feiten voor spreken.

Gruwelijk was het, in Peć. Dat Koning zich hoedt voor overdram sering, blijkt onder meer uit deze voudige maar daarom des te schrij der passage over de manier waarop oorlog ingreep in een vriendscl 'Zaterdag aan het eind van de ocht stond Milan op straat in de wijk Br nik, hij stuurde Albanese vluchte ren naar het centrum, naar het p voor Hotel Metohija. Hij droeg g masker, geen zonnebril. Een Ser uit zijn eenheid had 's ochtends v een masker gebruikt omdat hij wist hij in Brezenik Albanese vrienden hun huizen zou moeten jagen. In eerste huis waar een vriend woo had de Albanese jongen geroep 'Slaviša, ben jij dat?' 'Verdomme,' Slaviša geroepen en hij had zijn ma afgerukt. 'Hoe kan het dat je me kent?' 'Ik zag het aan je schoenen, de jongen.'

MARE FABER

VS betalen 'nieuwe oorlog' in Zuid-Colombia

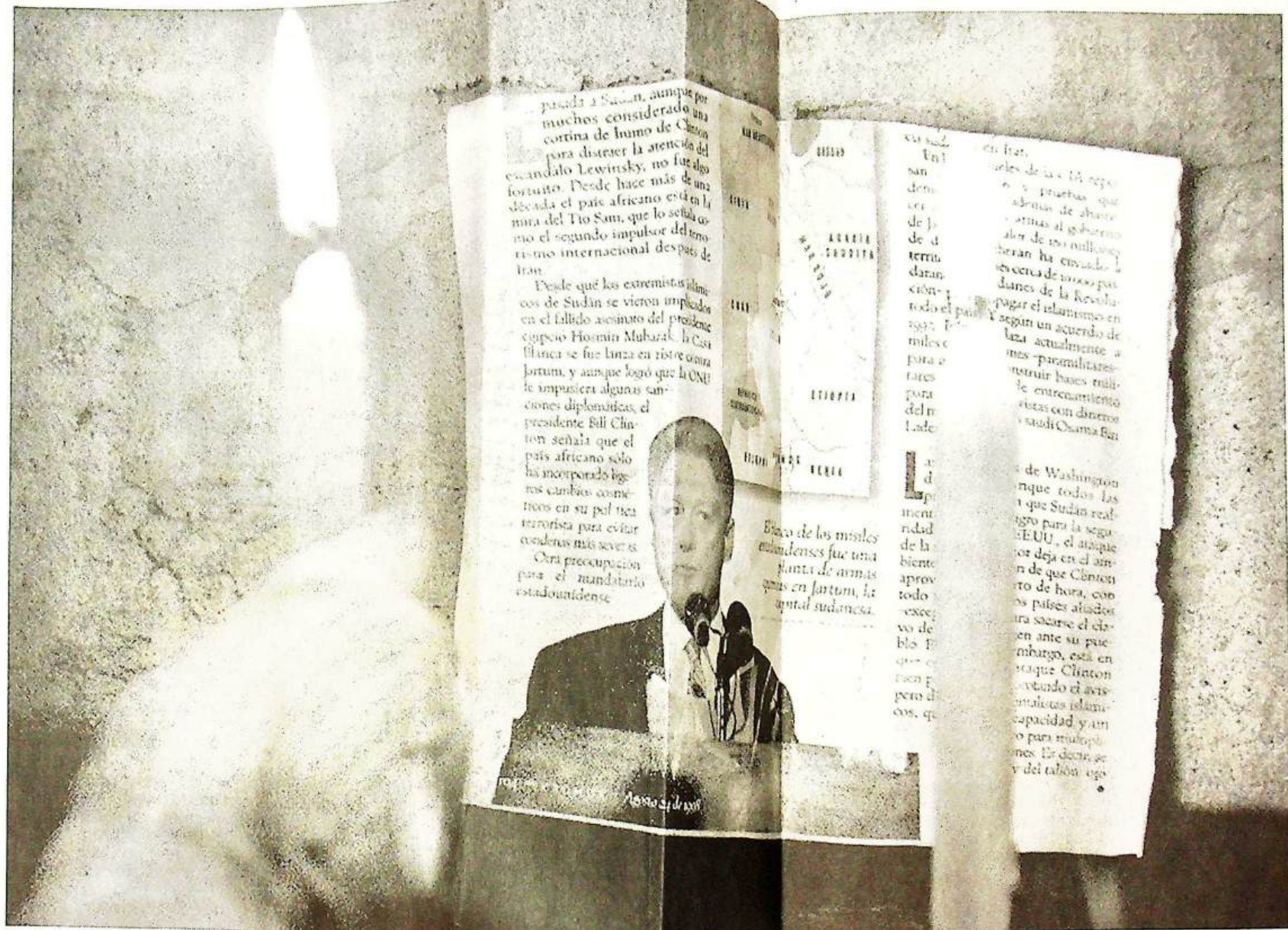
President Clinton komt vandaag naar Colombia om persoonlijk een omvangrijke militair hulpprogramma te presenteren. In Brasilia komen vanaf morgen de verontruste presidenten van Zuid-Amerika bij elkaar.

Door onze redacteurs
MARJON VAN ROYEN en FRANK VERMEULEN
 RIO DE JANEIRO/BRASILIA, 30 AUG. Vijfduizend soldaten hebben de hele havenstad afgegrensd, de fanfare staat klaar en de Amerikaanse vlag wappert broederlijk naast de Colombiaanse. Vandaag arriveert de Amerikaanse president Clinton in de Noord-Colombiaanse toeristenstad Cartagena met een cheque voor het Plan Colombia: de militaire operatie die hier de „nieuwe oorlog van het zuiden” wordt genoemd.

Nu ligt Cartagena duizenden kilometers verwijderd van het zuidelijke Amazonegebied waar een kleine vloot door Amerika geleverde gevechtshelikopters straks gaat schieten op het linkse guerrillaleger FARC. Maar na veertig jaar burgeroorlog is Colombia nu eenmaal niet eenvoudig te beveiligen wanneer een Amerikaanse president, op zijn diplomatieke afscheidsreis van de wereld, persoonlijk militaire hulp komt langsbrengen. De FARC, dat zich met 12.000 strijders schuilhoudt in het Amazone-gebied van de Putumayo, heeft Clinton al tot persona non grata verklaard. Het guerrillaleger beschermt in dat gebied vijftigduizend hectare drugsplantages, en daar is het Clinton om begonnen.

Negentig procent van alle cocaïne die in de VS wordt verkocht, komt uit Colombia, dat tachtig procent van de wereldproductie voor zijn rekening neemt. Tot voor kort probeerden de VS voornamelijk te voorkomen dat de drugs in de Amerikaanse straten terecht zouden komen - via steun aan de Colombiaanse politie.

Het bezoek van Clinton markeert dat de bakens zijn verzet. Het pakket ter waarde van 1,3 miljard dollar voor het Colombiaanse leger is de grootste militaire schenking die ooit aan een Latijns-Amerikaans land is gedaan. *The New York Times* noemde de schenking een „historische omslag in de ver-

Een bejaarde Colombiaanse in Cartagena brandt een kaars voor Clinton. De Amerikaanse president komt vandaag in de arme badplaats in Noord-Colombia op bezoek. (Foto Reuters)

houdingen”. Op zijn bezoek heeft Clinton een ongewoon zware delegatie meegenomen van in totaal zeventig ministers, staatssecretarissen en Congresleden. De minister van Buitenlandse Zaken, Madeleine Albright, en haar ambtgenoot van Justitie, Janet Reno, zijn van de partij, evenals de Amerikaanse antidrugstaar Barry McCaffrey en de Republikeinse voorzitter van het Huis van Afgevaardigden. Volgens een woordvoerder van Clinton is deze colonne van hoogwaardigheidsbekleders „een signaal aan het Colombiaanse volk dat alle partijen in Amerika de nieuwe politiek tegenover Colombia steu-

nen, en dat deze ook onder de volgende president door zal gaan”. De hulp bestaat onder andere uit 80 helikopters en de training van drie speciale bataljons van elk duizend man. Clinton herhaalde gisteren in een toespraak voor de Colombiaanse radio dat de VS „geen militair doel” hebben in Colombia. Volgens hem is het offensief in Zuid-Colombia noodzakelijk om de vijftigduizend hectare coca-planten uit te roeien, cocaplanten waar vele duizenden kleine boeren van leven. Colombiaanse legerfunctionarissen geven toe dat dat doel synoniem is aan oorlog. Sinds jaren biedt de

weging de boeren 'bescherming' tegen verdelging van hun gewassen door het leger. In ruil daarvoor is zij „revolutionaire belasting” van de boeren waarmee weer wapens worden gekocht. Volgens Clinton vormt deze cirkel nu een bedreiging van de Amerikaanse 'nationale veiligheid'. De nieuwe Amerikaanse beweging laat het continent niet onberoerd. Een dag nadat Clinton in Cartagena de broederlijke arm om de schouders van de Colombiaanse regering slaat, arriveren in de Braziliaanse hoofdstad alle verontruste presidenten van Zuid-Amerika. Het wordt in Brasilia

„historisch” bestempelde, eerste ontmoeting van Zuid-Amerikaanse staatshoofden gehouden. De officiële bedoeling is om, uiteraard voorzichtig als egeltjes, naar verdere integratie van het subcontinent te streven. Maar de hoofden van de presidenten staan, volgens hoge Braziliaanse functionarissen, meer naar de Amerikaanse belegering met Colombia dan naar het officiële programma. Vandaag al hebben de Braziliaanse president Cardoso en zijn Venezolaanse ambtgenoot Chavez een tête-à-tête over de door hen gevreesde „destabilisatie” van de regio door het Amerikaanse initiatief. Beide presidenten hebben—

voor Latijns-Amerikaanse begrippen 'harde'—kritiek op de VS. Brazilië zei openlijk „geen enkele politiek te steunen die niet gericht is op vrede in Colombia”. Eerder al zei Brazilië nee toen minister Albright vroeg de Braziliaanse vliegvelden te mogen gebruiken voor de nieuwe militaire operaties in Colombia. Ook de Venezolanen keren zich fel tegen Amerikaanse militaire inmenging in de regio en zijn mordicus tegen militaire vluchten van de Amerikanen in hun lucht-ruim. De populistische president Chavez hoopt de leuze 'Zuid-Amerika voor de Zuid-Amerikanen' tot hoofddoel van de conferentie te

maken. Daarmee geeft hij trouwens meteen aan dat gedeelde ongerustheid niet per se eenheid brengt: de Braziliaanse gastheren lijken de bijeenkomst juist te zien als platform voor de opkomst van Brazilië als leidende natie in de regio—zij het héél voorzichtig om de gevoelens van de aloude concurrent Argentinië niet te kwetsen.

Ook de meer pro-Amerikaanse regeringen van Peru en Ecuador houden hun hart vast. Officieel gaven beide landen hun goedkeuring aan de Amerikaanse plannen in Colombia, maar de kritiek is niet van de lucht. Net als Brazilië en Venezuela grenzen ook Peru en Ecuador aan Colombia. Brazilië trekt nu al duizenden militairen samen langs de grens met Colombia om een muur op te trekken tegen de verwachte fall out van guerrillastrijders en boertjes die vluchten voor het Amerikaans-Colombiaanse offensief. Ook Ecuador kan een grote golf Colombiaanse vluchtelingen te wachten staan. Voor de opvang daarvan hebben de Amerikanen alvast 15 miljoen dollar beloofd. Maar volgens de Ecuatoriaanse president Noboa gaat het probleem veel verder dan vluchtelingen alleen.

Net als Brazilië vrezet Ecuador en Peru dat tienduizenden uitwijkende kleine cocaboeren bij heropnieuw zullen beginnen. Zowe de Ecuatoriaanse als de Peruaanse president wijst op het principe van de communicerende vaten in de drugsteelt: toen hun landen succesvol de cocavelden begonnen te vernietigen, verplaatste de productie zich naar Colombia. De presidenten vrezten nu een pendelbeweging terug, met de linkse guerrillastrijders en de rechtse paramilitairen van Colombia als 'extra' erbij. „Ik vrees een internationale escalatie van de gevechten in Colombia”, zei ook de grootste pro-Amerikaanse diehard van de regio, president Fujimori van Peru. „I guerrillastrijd zal zich op ongrondgebieden terugtrekken.”

Of de historische „reünie van Zuid-Amerikaanse presidenten zoals de Brazilianen het noemde leidt tot een beetje meer integratie van Latijns Amerika, is twijfelachtig. Maar het nieuwe optreden van de VS, inclusief het triomfantelijk bezoek vandaag van Clinton aan Colombia, heeft op zijn minst kwaad bloed gezet in de regio. Daarmee is het in elk geval wel een stuk makkelijker geworden voor hun „gemeenschappelijke Zuid-Amerikaanse identiteit” te formleren.

Politici en het modedenken in de televisiedemocratie

DOOR HANS FEDDEMA

Jun. 2000

Het recente evaluatiedebat in de Tweede Kamer over de Kosovo-oorlog is door de media algemeen gekenschetst als 'mat'. De Nederlandse inspraak was te gering geweest, Den Haag was verrast dat plotseling ook burgerdoelen in Servië werden aangevallen en premier Kok moest bekennen tot op vandaag niet te weten wat Milosevic heeft bewogen indertijd de handschoen in de ring te gooien. Ziedaar enkele krenten uit wat een inhoudsvolle gedachtenwisseling had kunnen worden.

Dat dit niet gebeurde, is te meer vreemd, omdat het Amerikaanse Newsweek Magazine een paar dagen voor het debat bekend maakte dat de bewering van de NAVO dat 120 tanks, 220 pantserwagens en 450 kanonnen in Servië waren vernietigd, niet klopte. Het waren er volgens de bevindingen van het blad respectievelijk 14, 18 en 20.

Columnist William Pfaff vroeg zich in de Los Angeles Times dan ook af: "Zijn over de Kosovo-oorlog wellicht nog meer leugens verteld? Begon bijvoorbeeld de etnische zuivering binnen Kosovo echt al voor de NAVO-aanvallen een aanvang namen? En hebben de VS de onderhandelingen in Rambouillet dan toch bewust gesaboteerd om een lucht-campagne uit te lokken, zoals wel is bewerd?"

Hoefijzer

Hans Achterhuis stelt in een artikel een week na het Kamerdebat bovendien dat elk bewijs voor het bestaan van het geheime Servische plan 'Operatie Hoefijzer', dat een grote rol speelde in de NAVO-propaganda, ontbreekt (De Volkskrant, 25 mei).

Uit dit alles en ook uit de verhoren van de Commissie-Bakker over Srebrenica, komt een beeld naar voren dat haaks lijkt te staan op het beeld dat Pieter Hilhorst en Hans Wansink schetsen van politici als mensen "die permanent moeten omkijken naar de mogelijke averechtse effecten van hun beleid" en verder van de burger "die zelf politicus is geworden" (De Volkskrant, 20 mei).

De burger is inderdaad langzaam verworven tot een soort hyperindividu. Maar, zo reageert NRC-columnist Hofland terecht: "Wil hij werkelijk wat hij zegt te willen?" En, zo voeg ik toe, overziet hij ook de gevolgen van wat hij wil?

VVD-leider Hans Dijkstal zette onlangs de aanval in op 'het onbe-

heersbare proces van de hype' in de televisiedemocratie, waarin media en politici elkaar in 'een steeds moordender tempo' opjagen. Dijkstal heeft hier een punt. Genoemd onderzoek naar het Srebrenica-drama maakt ook duidelijk hoe politiek opportunisme troef is onder de huidige generatie politici. Deze wil graag meedoen en op korte termijn kunnen scoren, zonder dat ze bereid is goed na te denken over de gevolgen van de gekozen middelen van het beleid dat ze voorstaat.

Geldt dit alles dan niet evenzeer voor de burger 'als politicus'? Ik denk het wel. Ik vind democratie een groot goed, maar moet erkennen hier te stuiten op een van de nadelen van de democratie. Er is bij ons sprake van veel modedenken. Op een universiteit merk je dat zelfs de wetenschap daarvan niet is gevrijwaard. Historicus Alexis de Tocqueville, nog levend in een tijd zonder televisie, waarschuwde er al voor. Democratieën zijn, zo zei hij, "geneigd aan een impuls in plaats van aan voorzichtigheid gehoor te geven en een weloverwogen beleid te laten varen voor de bevrediging van een tijdelijke hartstocht".

Impulspolitiek

Of je het nu een 'hype' noemt dan wel de impulspolitiek van een tijdelijke hartstocht: hier ligt een probleem. Zeker in een televisiedemocratie, waarbij mensen periodiek met de vreselijkste beelden worden geconfronteerd, zonder dat ze daarvan de achtergronden of implicaties kunnen overzien. Denk aan de rol van CNN bij het tot standkomen van de militaire interventie in Somalië.

Emoties krijgen dus dan al snel de overhand, net als de neiging militair partij te kiezen voor de zwakste onder twee of meer strijdende partijen.

Dit laatste is begrijpelijk, maar men

doorziet vaak niet dat de krachtsverhoudingen op het slagveld, zoals in 1994 in Bosnië, van de ene op de andere dag kunnen wijzigen of dat de verdrukke van vandaag vaak de onderdrukker van morgen is. Laat staan dat men onderkent dat militair geweld van derden in een conflict eveneens een eigen dynamiek heeft, bijna altijd ook tot excessen leidt en in elk geval nagenoeg zonder uitzondering het conflict doet escaleren.

Uitvalsbasis

De emotie aan de basis mist haar effect op politici niet. Niet alleen omdat ze willen scoren, maar omdat ze zelf ook die druk voelen en zich geen imago willen aanmeten van 'werkloos toezien'. "We doen tenminste iets", zo rechtvaardigde een Kamerlid tegenover mij zijn instemming met de NAVO-bombardementen op Servië in maart 1999. Dat het niet bij drie dagen bleef, maar een maandenlange exercitie zou worden, en dat Milosevic reageerde met een massaal verdrijven van Kosovaren, had hij niet voorzien. Laat staan dat hij overzag dat de NAVO 'onrechtmatige' aanvallen op Servische burgerdoelen zou gaan plegen. Van een politicus verwacht je dat hij eerst nadenkt, hoe groot de druk ook is om 'iets te doen'.

Dus ook dat hij, in het geval van Srebrenica, nadenkt of het concept 'safe haven' tijdens een burgeroorlog wel adequaat is. Zeker als je deze niet louter ziet als toevluchtsoord voor vrouwen en kinderen, maar zelfs toelaat dat een deel van de mannen als soldaten de 'safe haven' gebruikt als uitvalsbasis. Militairen en vredesmensen wisten meteen dat je zo een aanval kunt verwachten van de andere partij, die de 'safe haven' in zo'n geval niet langer serieus neemt, maar louter ziet als een dekmantel voor oorlog of partijkiezen.

Logisch dat militairen dan ook

spraken van een 'mission impossible'. De doorsneeburger juichte de 'safe haven' echter toe. Wie wil niet een soort neutraal 'VN-compound', waar onschuldige slachtoffers bescherming vinden? Maar dat Srebrenica een 'moslimstad' was, waar soldaten onder het toezien oog van Dutchbat uitvallen deden naar de omliggende Servische dorpen, drong door het falen van de media in deze kwestie niet door.

De verantwoordelijke politicus wist dit echter wel en had daar zijn consequenties aan moeten verbinden, ook nadat hij reeds waarschuwingen van militairen in de wind had geslagen. Maar dan blijkt de prestigefactor dat te verhinderen: niemand is bereid zijn ongelijk te bekennen. En zo werden mensen in Srebrenica slachtoffer van een illusiepolitiek. Zal straks blijken dat dit ook in het geval van Kosovo zo is geweest? In elk geval hadden de moslimmannen van Srebrenica zonder het ingrijpen van Dutchbat meer kansen gehad dan nu.

Bevoogden

Wat de burger vaak ook niet meteen doorziet, is dat hij of zij onderhevig is aan vijanddenken, zondebokuitdrijving, het beter of anders denken te zijn en graag te willen bevoogden. Ook dat we militair ingrijpen in eigen gebied nooit zouden tolereren, maar het wel graag bij anderen doen. De Amerikanen hebben dat vanuit hun cultureel imperialisme en machtsovervegingen sterker dan wij, maar het is ook bij ons aanwezig. Vijandbeelden liggen in zo'n situatie erg voor de hand. Ze komen voort uit ons zelfbeeld. Ons westerse zelfbeeld is er een van democratie, ontwikkelingshulp, humanitaire interventie en dat soort nobele zaken.

'Schurken' of 'schurkenstaten' komen ons daarbij erg van pas, omdat ze ons zelfbeeld versterken. Manipulatie van de beeldvorming

door de VS of de NAVO - of door andere grootmachten zoals Rusland - via een proces van demonisering van de tegenspeler, gaat er dan ook in als kook. Zo'n tegenspeler vervolgens besmet verklaren en isoleren, roept daarom weinig verzet op. Bovendien ontstaat zo een proces dat de tegenspeler ook echt een 'demon' wordt. Hoe meer je een machthebber immers in het nauw brengt, hoe repressiever hij wordt. We zien dat nu in Servië. Zo wordt het volk daar van de boycot dubbel de dupe.

Dat de mensen aan de basis dit alles niet meteen doorzien, is hun niet kwalijk te nemen, maar van een politicus mag je verwachten dat hij deze mechanismen bloodlegt en niet mede doet aan een riskante impulspolitiek. We missen echter, zo bevestigen de verhoren van de commissie-Bakker, politici met karakter die zich durven onttrekken aan het modedenken in een televisiedemocratie. CDA-er Ton de Kok kwalificeerde zichzelf en zijn vroegere collega-kamerleden zelfs onthullend als 'stemvee' van de partij, dat handelde uit angst voor carrièrevierlies.

Met zulke politici is impulspolitiek des te dubieuzer, ook gezien de grote geopolitieke risico's. Zeker als het Westen elders in conflicten graag bevoogdend met wapens wil interveniëren en daarvoor bereid is het wijze besluit van 1945 om in internationale betrekkingen het geweldsmonopolie bij de VN te leggen, te ondergraven.

Dr. J.P. Feddema is antropoloog, publicist en als buitenlandspecialist actief binnen GroenLinks en de vredesbeweging

Voor eventuele vragen, suggesties en op- of aanmerkingen, mailt u naar Hans Feddema: feddema@wsh.net

Eerder verschenen artikelen zijn te vinden op de volgende URL:

<http://www.geocities.com/HansFeddema>

Het hevige protest van de Serviërs tegen de bezetting van de loodsmelterij heeft inmiddels plaatsgemaakt voor tevredenheid: ze krijgen hun loon nu van de VN. (Foto AP)

Het VN-bestuur in Kosovo sloot vorige week een loodsmelterij in Mitrovica wegens milieuvuiling. De Serviërs reageerden woedend: de bezetting was het begin van hun ontslag. Inmiddels zijn ze er echter anders over gaan denken.

Door onze correspondent

YAËL VINCKX
MITROVICA, 25 AUG. De stoom van het gesmolten lood werd al lang niet meer afgevoerd via buizen, want die zitten verstopt, maar verdween via de ingestegen ruiten en het kapotte dak in de lucht. De werkschoenen bleven regelmatig steken in de zware klonten olie op de vloer. En stak de wind op, dan waaide het zwarte gruis in het rond en begonnen de werklieden te hoesten.

De loodsmelterij in het verdedelde Mitrovica in het noorden van Kosovo is een industriële dinosaurus. Zwart water stroomt door de fabriekshal. Pijpleidingen zijn gebroken. Olie lekt de grond in. Die milieuvontreiniging had zijn grens bereikt, concludeerde het VN-bestuur van Kosovo, UNMIK, begin vorige week. In de afgelopen maand had de smelterij het maximale aantal keer de maximale tweelonderd keer de maximale toegestane hoeveelheid lood aangetroffen. In de vroege ochtend van 14 augustus vielen honderden soldaten van de vredesmacht KFOR de loodsmelterij binnen en legden hem stil.

Opzienbarend is de verontreiniging niet; van alle gebieden in ex-

2003 Serviërs Mitrovica: vrede met bezetting

Joegoslavië is Kosovo het smerigst. In de berm en op de speelplaatsen stapelt het huisvuil zich op, in de weilanden staan tientallen autowrakken en in de rivieren liggen kapotte wasmachines. Autos en bussen die zijn afgekeurd in West-Europa, doen in Kosovo nog jaren dienst.

Met de Kosovoarse industrie is het niet beter gesteld. Ze is verou-

'Het gaat ons écht om de gezondheid van de mensen'

derd en voldoet niet aan de internationale milieueisen. Zo konden Britse experts vorig jaar de twee elektriciteitscentrals nauwelijks aan de praat krijgen – zulke oude machines hadden ze nog nooit gezien. De reparatiewerkzaamheden werden ook nog eens belemmerd door talloze brandjes, die werden veroorzaakt door rondspringende vonken in vuil en stof.

Waarom moest de loodsmelterij in Mitrovica dan ineens dicht? „Om politieke redenen”, zegt Oliver Ivanović, leider van de Serviërs in Mitrovica. De verontreiniging zou slechts bijkomstigheid

zijn. „Ik woon hier al vijfendertig jaar en voel me kiplekker.”

Sinds het einde van de oorlog in Kosovo is Mitrovica een verdeelde stad. De Kosovo-Albanese wonen in het zuidelijk deel, de Kosovo-Serviërs in het noorden. De loodsmelterij, onderdeel van het uitgebreide mijncomplex Trepča, bevindt zich in het noorden. „Van de eenenveertig mijnen en fabrieken van Trepča werkt alleen onze smelterij”, zeggen de inwoners van Noord-Mitrovica trots. „De loodsmelterij moest dicht om het management in Belgrado op zijn plaats te zetten”, weet Ivanović op zijn beurt.

Het tijdschip van de overname lijkt inderdaad zorgvuldig gepland. In september gaan de inwoners van Servië naar de stembus, in oktober volgen de Kosovaren. Maar in Kosovo zijn de Serviërs niet van plan mee te werken aan verkiezingen die onder toezicht van de internationale gemeenschap en tegen de wil van de Joegoslavische president Slobodan Milošević gehouden worden. Van de tienduizenden Serviërs in en rond Mitrovica hebben er slechts vierhonderd zich laten registreren als kiezer. Van UNMIK en al zijn maatregelen trekken ze zich maar baar weinig aan. UNMIK moest dus laten zien wie de baas is in Kosovo – ook in het

noorden. En dat zijn, voor alle duidelijkheid, niet de Kosovo-Serviërs of het aan Belgrado gelieerde management van de Trepča-mijnen.

Het internationale bestuur is inmiddels publicitair in de tegenaanval gegaan. „Het gaat ons écht om de gezondheid van de inwoners van Mitrovica”, zegt een medewerker van de VN. Daarom

'Als de mensen worden betaald vind ik het best'

heeft UNMIK het bloed van honderden werknemers laten onderzoeken. De resultaten van de eerste vijftig werden eerstgeristen in al te haast bekend gemaakt: eenenveertig arbeiders hebben meer dan veertig milligram lood in een deciliter bloed, tien van hen meer dan zeventig milligram. Over het gevaar wordt getwist; in sommige Westerse landen geldt veertig milligram als maximum, in andere landen is dat zeventig milligram.

UNMIK betaalt een voorschot van vijftig mark op het salaris van de werknemers. En dat blijkt een goede zet. Want gooiden de Kosovo-Serviërs eerst stenen naar de soldaten, nu prijzen ze de overname. Van het oude management van de smelterij hadden ze immers nog twee maanden salaris tegood.

„De werknemers staan met honderden in de rij om het geld te incasseren. Zoveel invloed heeft Belgrado in Mitrovica”, smaakt de VN'er voldaan.

Olivier Ivanović, woordvoerder van de Serviërs in Mitrovica, is ook overstag gegaan. „Het maakt mij niet uit wie de eigenaar van de smelterij is. De mensen moeten goed worden behandeld en goed worden betaald. Dan vind ik het best.”

Maar wie is de eigenaar van Trepča, een van de grootste werkgemers in het vooroorlogse Kosovo? Wij, zeggen de internationale bestuurders en wijzen naar resoluties van de Veiligheidsraad van de VN. Daarin staat dat het VN-bestuur UNMIK het management van alle Joegoslavische staatsbedrijven in Kosovo overneemt. Wij, zeggen de Servische autoriteiten in Belgrado, die de resoluties niet erkennen. Wij, zeggen de Albanese in Kosovo, die Trepča als een coöperatie beschouwen en nu kans zien een voet tussen de deur te krijgen in de Servische enclave die Trepča is. Ik, zegt de Oekraïense zakenman Evangelos Mitilneos, die geld zou hebben geïnvesteerd in het complex.

Op het fabrieksterrein lacht een handvol soldaten. „Wij zijn hier voortloper de baas”, zegt een van hen en tikt daarbij op zijn machineweer. De baas van een ruïne, want voortloper bivakkeren ze naast kapotte radiatoren, lekken- de olievaten en een roestende locomotief.

Mb 2000

Boekbesprekingen

Rob de Wijk, *Pyrrus in Kosovo, of hoe het Westen de oorlog niet kon winnen en zelfs bijna verloor*
Amsterdam: Mets en Schilt, 2000, 256 pp.,
ISBN 90-5330-2816, f34,90

Op 24 maart was het een jaar geleden dat operatie Allied Force begon. Jubileumboeken en terugblikken konden niet uitblijven, de *lessons learned* trokken weer door de bijlagen. Ook Rob de Wijk haalde met *Pyrrus in Kosovo* keurig de 24ste. De medialancering was goed georkestreerd en eenstemmig luidde het oordeel dat hier weer een zinnig, nuttig, fascinerend en onthullend boek was geschreven. De achterflap reikte de recensies aan.

De Wijk ("ik ben nu eenmaal mediageil") is een prettige prater voor de tv ("absoluut, dat kun je wel zeggen ja"), maar dat neemt niet weg dat hij zijn opvatting nogal eens moest missloeg. Daar merkt de lezer of kijker dan weinig van. Zo was De Wijk in januari 1999 nogal krachtig in zijn publieke veronderstelling dat het beruchte bloedbad bij Racak buiten medeweten van Milošević had plaatsgevonden. Dat was echter op een moment dat de Servische regering al juichend over de afstraffing van de 'Kosovaarse terroristen' kond had gedaan. In *Pyrrus in Kosovo* houdt De Wijk zich wijselijk meer op de vlakke. De ware toedracht is nog altijd niet geheel duidelijk.

Zo ging het vorig jaar volgens de commentator bij *Nova* ook bij Allied

Force zelf: de ene keer was het nog 'complete waanzin' om het probleem-Kosovo met luchtacties te beslechten, de andere keer kon het wel 'als je maar een duidelijk politiek doel' had. Soms was Milošević 'precies zoals ik maanden geleden voorspeld had' de geslepen dictator die Kosovaren de grens overjoeg omdat ze zijn ideale instrument waren om de buurlanden te ontwrichten en het conflict te escaleren, een paar uitzendingen later kon het tegendeel waar zijn omdat de geslepen dictator begon in te binden en de vluchtelingen nodig had als menselijk schild en onderhandelingsstroef. Opmerkelijk was de voorspelling van De Wijk, eind mei, toen hij Allied Force als uitzichtloos bestempelde ('wat er nu gebeurt is heel slecht en er is geen enkel uitzicht op een oplossing') ... en de oorlog drie dagen later voorbij bleek. Niet ten onrechte werd door Kees Versteegh in *NRC-Handelsblad* om enige opheldering gevraagd. De Britse krijgskundige Keegan trok het boetekleed aan. De Wijk zag het anders en sprak, overigens in navolging van bemiddelaar Viktor Tsjernomyrdin, van een *Pyrrus(sic)*-overwinning. De kwestie-Kosovo, begonnen in 1389, was nog niet helemaal voorbij en het eindoordeel kon nog niet worden geveld. Intussen trokken *alle* (en niet een deel, zoals in Rambouillet was verlangd) Servische soldaten zich terug uit Kosovo, en duizenden goed bewapende grondsoldaten van KFOR trokken onder NAVO-beveiliging Kosovo binnen (en niet een paar me

- Kosovo-crisis, *de Volkskrant*, 3 februari 2000.
18. Zie respectievelijk Tweede Kamer 1999-2000, 22 181, De situatie in voormalig Joegoslavië, nr. 311, Brief van de minister van Defensie, 22 maart 2000, en nr. 310, Brief van de minister-president, minister van Algemene Zaken en de ministers van Buitenlandse Zaken en van Defensie, 22 maart 2000.
  19. Handelingen Tweede Kamer, 13 april 2000, pp. 69-4675-4679.
  20. Zie recentelijk: Tweede Kamer 1999-2000, 26 949, Verlenging van de werkingsduur van het Sanctiebesluit Irak 1997, nr. 4, Verslag, 29 februari 2000, en nr. 5, Nota naar aanleiding van het verslag, 11 april 2000.
  21. Zie: 22 181, nr. 313, Verslag van een algemeen overleg (16 maart 2000), 4 april 2000.
  22. 22 181, nr. 315, Brief van de minister van Buitenlandse Zaken, 12 april 2000.
  23. Tweede Kamer 1998-1999, 26 454, Besluitvorming uitzendingen, nr. 5, Brief van de Tijdelijke commissie besluitvorming uitzendingen, 24 juni 1999.
  24. Vgl. Tweede Kamer 1999-2000, 26 454, nr. 6, Brief van de Tijdelijke commissie besluitvorming uitzendingen, 26 januari 2000.
  25. 22 181, nr. 309, Brief van de ministers van Buitenlandse Zaken, voor Ontwikkelingssamenwerking a.i. en van Defensie, 10 maart 2000.
  26. Tweede Kamer 1999-2000, 21 664, Midden-Oosten conflict, nr. 111, Brief van de ministers van Defensie en van Buitenlandse Zaken, 11 februari 2000.
  27. Tweede Kamer 1999-2000, 25 696, Oprichting Shirbrig, nr. 3, Brief van de minister van Defensie, 8 februari 2000.
  28. 26 900, nr. 22, p. 51.
  29. Tweede Kamer 1999-2000, 26 488, Behoeftestelling vervanging F-16, nr. 3, Brief van de staatssecretaris van Defensie, 15 maart 2000.
  30. *Ibid.*, p. 5.
  31. Zie: Tweede Kamer 1998-1999, 25 820, Nederlandse Luchtvaartcluster, nr. 7, Brief van de minister van Economische Zaken, 9 september 1999.
  32. Van Hoof: geen voorsprong JSF op concurrentie, *Reformatorisch Dagblad*, 3 april 2000.
  33. Vgl. Duitsers en Fransen bewerken Defensie. Europees aanbod voor vervanging F-16, *Reformatorisch Dagblad*, 18 februari 2000.
  34. Zie bijvoorbeeld: Tweede Kamer 1998-1999, 25 928, Navo helikopter project NH-90, nr. 4, Verslag van een algemeen overleg (2 juni 1999), 14 juni 1999.
  35. Tweede Kamer 1999-2000, 25 928, nr. 5, Brief van de staatssecretaris van Defensie, 21 april 2000.
  36. Defensie voor aanschaf omstreden heli. NH-90 helikopters kosten f1,7 mrd, *Financieel Dagblad*, 25 april 2000.
  37. Zie: Vragen van de leden Van 't Riet en Van Walsem (beiden D66) aan de staatssecretaris van Defensie over de aankoop van een antitankraket, 11 februari 2000, Aanhangsel van de handelingen, nr. 718, pp. 1575-1576; en: S. Ramdharie, Defensie twijfelt aan nut aankoop antitankraket, *de Volkskrant*, 2 februari 2000.
  38. Tweede Kamer 1999-2000, 22 054, Wapenexportbeleid, nr. 47, Brief van de minister van Buitenlandse Zaken en de staatssecretaris van Economische Zaken, 22 februari 2000.
  39. 22 054, nr. 48, Brief van de staatssecretaris van Economische Zaken, 17 maart 2000.

rekkers uitgeruste OVSE-waarnemers zoals in Rambouillet was afgesproken). Hier wrong iets.

In die zin is *Pyrrus in Kosovo* een poging van de auteur om achteraf zijn gelijk te halen. Kan het boek desondanks gelden als een sluitend betoog voor de stelling dat op die gedenkwaardige 3de juni, ons verkocht als de dag waarop Milošević capituleerde, niet meer dan een patstelling was bezegeld, een resultaat waar de NAVO haar handen bij mocht dichtknijpen? Nee, want *Pyrrus in Kosovo* is een gebrekkig boek.

Er is een mysterieuze ommezwaai van Milošević voor nodig om die 3de juni zo uit te leggen, en een hoogst speculatieve veronderstelling dat Milošević voor de dreiging van 'terreurbombardementen op Belgrado' met B-52 bommenwerpers op de knieën was gedwongen. De stelling dat de 'deal' van 3 juni door de NAVO werd gekaapt en als capitulatie van Milošević werd gepresenteerd is niet origineel maar werd onmiddellijk (7 juni) door de denktank van Stratfor onder de titel "Of G-8, Rambouillet, Compromise and Surrender" op internet gezet. Die analyse was echter niet gebaseerd op een bijna-nederlaag van de NAVO. Milošević begreep dat er weinig anders op zat omdat hij de steun van de Russen kwijt was, omdat de NAVO-bommen wel degelijk pijn begonnen te doen en omdat ook hij inzag dat de NAVO de horde naar een grondoorlog aan het nemen was. De stelling dat Milošević door de knieën ging voor de dreiging van terreurbombardementen met de B-52 is, alleen al door haar originaliteit, niet *out of hand* te weerleggen, maar bui-

tengewoon onwaarschijnlijk en zwak onderbouwd. 'Een anonieme Serviër zei dit', 'sommige NAVO-bronnen vertelden dat'. De 'Servische diplomaat' die wordt geciteerd lijkt in verband met dat dreigement op de deal van 3 juni te doelen. Waarom doet De Wijk dan zoveel moeite om uit te leggen dat het B-52-bombardement op de berg Paštrik op 7 juni niet heeft plaatsgevonden en niet meer dan een propagandazet was, en dat de B-52s op die dag in werkelijkheid dreigend doorvlogen naar Belgrado? Daaruit zou je afleiden dat het allemaal om de afsluitende deal, de militair-technische overeenkomst van 10 juni ging. Maar daar was het verhaal niet om begonnen.

Het verhaal rammelt en lijkt te ver gezocht. De Amerikanen zouden wel gek zijn geweest om een akkoord dat in de knip was op het spel te zetten met een terreurbombardement op Belgrado. Het zou hun zeker de Russische steun aan het vredesproces en de eenheid van het bondgenootschap hebben gekost, en natuurlijk het akkoord zelf. Dat De Wijk met eigen ogen niets op de berg Paštrik heeft gezien kan best kloppen, maar bewijst niets. Woordvoerder Bacon legde op 8 juni uit dat er op 6 en 7 juni een paar Mk-82-bommen zijn gegooid op een lap grond van 2 km², "a two batallion staging area". Dat is een fractie van het hele gebied. Dat B-52s doorvlogen 'in de richting van Belgrado' zegt niets, behalve dat De Wijk niet alle briefings heeft gelezen of verwerkt. Daarin wordt keurig gemeld dat B-52s op die dag weer eens de olieraffinaderij van het noordelijke Novi Sad bombardeerden.

Daartoe vliegen B-52s in de richting van Belgrado. De Wijk schrijft dat de B-52 in de eerste plaats is voorzien van de 'domme' Mark-84, een 500-pondsbom die al vanaf de Tweede Wereldoorlog wordt gebruikt. Drie fouten in één zin. De standaardbom is de Mk-82, de Mk-84 die ook wel eens wordt gebruikt weegt niet 500 maar 2.000 pond (misschien vond De Wijk daarom geen tapijtkraters op die berg) en de bommen stammen uit de jaren vijftig.

Dan de 'onthulling' over de geheime missie van de Zweedse onderhandelaar Castenfelt. TV- en krantenjournalisten eten uit De Wijks hand, maar hier is sprake van kwalijke 'leen'-journalistiek zonder bronvermelding. Het verhaal over de geheime gezant Peter Castenfelt, zijn gesprekken met professor Karl Kaiser en de Duitse adviseurs Steiner en Ischinger, zijn werk voor de Russen, die geld van het IMF wilden, is allemaal de geestelijke eigendom van de Britse journalist John Lloyd van de *Financial Times* (zie de editie van 14 juni 1999). De ontbrekende details staan in een artikel van Roger Cohen in de *New York Times* op 15 juni. "After his meeting with Milosevic in a garden in central Belgrade, Castenfelt was taken to a bunker in the city where he drafted a memorandum that laid out the positions on which the West would not shift and those on which some negotiation was possible", schrijft Cohen. "Zijn eerste ontmoeting met de Joegoslavische president vindt plaats in een park in Belgrado. [...] Vervolgens gaat hij naar Milošević' bunker waar hij op een stuk papier voorwaarden schrijft

waarover wel en niet kan worden onderhandeld", onthult De Wijk. "The memorandum was taken to Milosevic by his chief of security", schrijft Cohen. "De veiligheidschef van de president brengt vervolgens het papier naar de president", aldus De Wijk. Op een punt verschilt De Wijk. In de oorspronkelijke versie van Lloyd/Cohen staat dat Castenfelt de Bulgaars-Servische grens bij Gradina overstak en naar Hotel Inter-Continental in Belgrado werd gebracht door Servische veiligheidsagenten. Niet door Russische militairen, zoals De Wijk schrijft, die hadden hem juist naar Gradina gebracht. En dat lijkt een stuk aannemelijker.

Van dat soort 'onthullingen' lijkt De Wijk meer last te hebben. Het NOS-Journaal kreeg er ook een, half maart, over de Britse *Special Air Services*. "De Britten durven meer risico's te nemen en sturen eenheden van de *Special Air Services* naar Kosovo om ter plaatse doelwitten op te sporen en zo nodig met *laser designators* aan te stralen", schrijft De Wijk op blz. 111. De Britse pers, en *Vrij Nederland's Gids bij Allied Force* schreven dat al in april 1999. De Wijk maakt het helemaal moeilijk te verifiëren door met data te goochelen. Hij laat twaalf van die SAS-militairen op 11 juli in een C-130 vliegtuig, op een geheime missie naar het vliegveld van Priština, crashen. Oud nieuws - zie *Agence France Presse*, maar dan wel van 11 juni.

Het ontbreken van verwijzingen en onjuiste verwijzingen maken *Pyrus in Kosovo* onbetrouwbaar als naslagwerk. Zo is er een verwijzing naar een artikel "Milosevic: Yugoslav Leader Believed to Be Ready for a

"Deal" uit de *International Herald Tribune* van 18 juni 1999. Daar zouden wij moeten lezen dat op elke bom die de NAVO liet vallen een Russische postzegel zat. In werkelijkheid was dat "Milosevic is Said to Be Ready for a Deal but not Humiliation" uit de *New York Times* van 17 mei. Is dat een bewuste vergissing? Toevallig treffen we in dat artikel weer andere zinnen aan uit De Wijks boek, zoals de opmerking van oppositieleider Mihajlović dat Milošević zich altijd nog kan opwerpen als "een nieuwe vorst Lazar, de verdediger van Kosovo". (Overigens duidt die Russische postzegel ook weer op in het - door De Wijk op zijn beurt gebruikte - plagiaatartikel van NRC-journalist R. van de Roer ("De dubbele magneet"), waar het lukraak in het verhaal over de stroeve onderhandelingen tussen Tsjernomyrdin en Milošević op 28 mei was geïmplant. Dat was dus weer niet, zoals een fors deel van de rest van Van de Roers artikel, overgeschreven uit het *Newsweek*-artikel van Michael Elliot, maar van *Times*-journalist Steven Erlanger). 'Het notenapparaat is bescheiden omdat het aantal bronnen beperkt is', schrijft De Wijk. Dat is dus maar een halve waarheid. Sommige wel gebruikte bronnen ontbreken, ten onrechte, gewoon in dit boek.

Ook feitelijk valt er nogal wat op *Pyrrus in Kosovo* af te dingen. Het bombardement op de Chinese ambassade wordt nog altijd een 'fout' genoemd, te wijten aan verkeerde informatie over het doelwit. Dat was het niet, nadat de Amerikanen hadden vastgesteld dat in de *intelligence room* een afluisterpost van de Chine-

zen was gevestigd (zie: *Vrij Nederland* en *The Observer*, zomer 1999). De Wijk laat een vliegtuig als de EC2 Hawkeye (moet zijn E2C) de Joegoslavische luchtafweer uitschakelen (onzin) en schrijft dat "luchtstrijdkrachten" ervoor moeten zorgen dat de tegenstander zijn troepen samentrekt, waardoor lonende doelen voor NAVO-vliegtuigen ontstaan. Hier moet bedoeld zijn *land*strijdkrachten, precies in de rol zoals UCK-strijders aan het eind van de oorlog de Servische soldaten tot concentratie dwongen. Luchtstrijdkrachten dwingen grondsoldaten immers juist tot spreiding. Generaal Clark en generaal Corley van de NAVO krijgen ervan langs omdat ze achteraf moest toegeven dat het resultaat van de bombardementen op mobiele gronddoelen wel heel mager was. De Wijk telt slecht, want hij ziet 376 verwoeste "military vehicles" over het hoofd, meer dan een derde van alle voltreffers. Absoluut is het rendement van de luchtcampagne misschien niet om over naar te huis te schrijven, maar 1.002 voltreffers op mobiele doelen op basis van bijna tweeduizend *mission reports*, dat is niet mager. (Hier blijft de berichtgeving uit *Newsweek*, uit mei 2000, dat de 'zekere' treffers nog lasger geschat moeten worden, buiten beschouwing (KC/PR)). Zo sneuvelt de ene na de andere bewering. Inconsistent is De Wijk als hij de NAVO verwijt niet eens in staat te zijn geweest de aanvoerwegen van de Serviërs naar Kosovo kapot te bombarderen, terwijl hij zeker zal weten dat dit juist opzettelijk was om een snelle aftocht van de Serviërs uit Kosovo mogelijk te maken.

"Oorlogen ontstaan als voor een van de partijen de uitkomst ervan niet bij voorbaat vaststaat", luidt een van De Wijks uitgangspunten. Is dat een wet, een noodzakelijke voorwaarde, een voldoende voorwaarde, of overdrijving als stijlfiguur? Veel oorlogen ontstaan per ongeluk, andere ontstaan misschien *als voor een van de partijen de uitkomst bij voorbaat vaststaat*, althans als een van de partijen denkt te winnen. Of om een derde partij in de strijd te lokken, zoals president Sadat in 1973 Nixon tot bemoeienis met Israël wilde dwingen om dat land tot teruggave van de Sinaï-woestijn aan Egypte te bewegen. De Golfoorlog ontstond niet omdat Saddam Hoessein *niet* wist wat de uitkomst was, maar omdat de NAVO *wel* zeker was van haar zaak.

Ook wat kort door de bocht zijn sommige van De Wijks conclusies. Een ervan luidt dat "een militair superieur bondgenootschap geen antwoord heeft op asymmetrische oorlogvoering". Blijkbaar bedoelt hij dat je met slimme bommen geen Arkan Tijgers kunt uitroeien. Maar dan moet dat ook zo worden geformuleerd, want "superieur" houdt per definitie in dat je van iedereen kunt winnen. Overigens is het maar de vraag of de NAVO niet asymmetrisch zou kunnen vechten. Op 12 juni joegen zes Britse SAS-soldaten een Servische eenheid van een paar honderd man op de vlucht, na er 17 te hebben gedood. Een andere 'conclusie' is dat "als een bondgenootschap op voorhand belangrijke opties uitsluit, het initiatief verder aan de tegenstander wordt overgelaten". Nu was het zeker niet handig om die grondoorlog

bij voorbaat uit te sluiten, maar dat gaat het niet om. Wat telt is *escalatie-dominantie*. Zolang Milošević kon worden afgebluft met een steeds akeliger antwoord (een bom op een kazerne, een bom op zijn villa, een grafietbom op de elektriciteitscentrale van Belgrado), kon de NAVO het initiatief behouden. Hier verraadt De Wijk eendimensionaal denken. De logica van democratisch oorlogvoeren is nu eenmaal dat je je eigen bevolking vaak alleen salamigewijs, stukje bij beetje, verder de oorlog kunt intrekken. De Westerse politicus die op 24 maart meteen had geroepen dat er 150 duizend man naar Thessaloniki moesten afreizen, had er direct een punt achter kunnen zetten. Feitelijk is er niet zozeer een militair, als wel een politiek asymmetrieprobleem. Machthebbers als Saddam Hoessein en Milošević begrijpen niet hoe in democratische landen besluiten worden genomen om oorlogen op touw te zetten en eventueel bij te sturen. Daarom misrekenen zij zich. Omgekeerd begrijpen Westerse landen vaak slecht wat de motieven van leiders als Saddam of Milošević zijn om een oorlog te voeren, vol te houden, of ten slotte op te geven. Soms gaat het hen er alleen nog maar om politiek te overleven. Kreten als 'met luchtbombardementen kun je niet van Milošević winnen' of 'stom om de grondoorlog bij voorbaat uit te sluiten' veronderstellen een algemeen geldig denkpatroon bij tegenstanders in een oorlog.

Pyrrus in Kosovo, een snelle collage van knipsels uit de *New York Times* en een paar internetsites, was net als Allied Force zelf eigenlijk nog niet klaar

op 24 maart, maar moest worden gelanceerd. Nog afgezien van de slordigheden en onterechte claims, toont dit boek weinig besef van het politieke 'asymmetrie'-probleem. Daarom won de NAVO de oorlog, ook al won zij verder niets.

Ko Colijn & Paul Rusman

Dr J. Colijn en dr P. Rusman zijn verbonden aan respectievelijk de afdeling bestuurskunde van de Faculteit der Sociale Wetenschappen, Erasmus Universiteit Rotterdam, en sectie Politieke Wetenschappen van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid, Rijksuniversiteit Groningen.

© VREDE EN VEILIGHEID 29 (2000) 2

Ramses A. Wessel, *The European Union's Foreign and Security Policy. A Legal Institutional Perspective*

The Hague: Kluwer Law International, 1999, xiii+383 pp., ISBN 90-411-1265-0, f195,00

De auteur is als docent/onderzoeker verbonden aan de Leerstoel Recht der Internationale Organisaties van de Universiteit Utrecht. Het boek is de publicatie van zijn proefschrift, dat met succes werd verdedigd aan dezelfde universiteit. In de aankondiging van het boek wordt onderlijnd dat de materie zich situeert op de grens tussen internationaal recht en Europees recht, een invalshoek voor de Europese integratie in het algemeen, die terecht wordt verdedigd door de Leerstoel RIO van de Universiteit Utrecht. De Europese integratie tussen de Unielanden is

immers nog steeds gebaseerd op verdragen; de uitvoering gebeurt door de Europese wetgeving en besluiten. Sommige Europese instituten hebben in het verleden de band met het internationaal recht willen reduceren of zelfs ontkennen, een fout die hier niet wordt gemaakt.

De omvorming van Europese Politieke Samenwerking tot het Gemeenschappelijk Buitenlands en Veiligheidsbeleid (GBVB) van de Europese Unie door het Verdrag van Maastricht is een keerpunt in de externe betrekkingen van de Unie. De klemtoon komt meer en meer te liggen op de totstandkoming van een gezamenlijk Europees beleid waarin de Lid-Staten een rol spelen op het niveau van zowel de besluitvorming als de uitvoering. Het boek is geen politieke studie, wel een juridische analyse en toelichting van de tweede pijler en is als zodanig het eerste boek op dit gebied na de verdragen van Maastricht en Amsterdam. Het is een combinatie geworden van een thesis en een handboek. Naast het gebruikelijke uitgebreide voetnotenapparaat en bibliografie en trefwoordenregister, wordt in de Annex een lijst afgedrukt met alle GBVB-besluiten vanaf 8 november 1993 tot en met 31 mei 1999.

De centrale vraag van het boek is of het GBVB een eigen juridische orde in het leven roept, en dus verder gaat dan een diplomatieke praktijk, zoals dit het geval was in de periode van de Europese Politieke Samenwerking (zie de onderzoeksvraag op blz. 13-16). Hierop wordt bevestigend geantwoord in hoofdstuk 2 over het concept van een juridische

orde en in hoofdstuk 7 over de juridische status van de Europese Unie. Het internationaal recht is de basis om het GBVB als een eigen rechtsorde te beschouwen, met name het Europees Unieverdrag en het verdragenrecht zoals gecodificeerd in de Weense conventie over het verdragenrecht van 1969. De besluiten van het GBVB zijn bijgevolg juridisch bindende besluiten als gevolg van het EU-verdrag (zie blz. 36). De auteur erkent dat het EU-verdrag als gevolg van het Brits veto de internationale rechtspersoonlijkheid niet expliciet vermeldt. Toch beschikt de Europese Unie over een impliciete en effectieve internationale rechtspersoonlijkheid die volgt uit de EU-bevoegdheden om verdragen te sluiten. Deze praktijk is de juridische bevestiging van de internationale rechtspersoonlijkheid (zie blz. 325). De auteur verdedigt dit standpunt met overtuiging dit standpunt via de leer van de internationale organisaties. Het Brits veto was bijgevolg een symbolisch-politieke daad zonder juridische gevolgen.

Het boek is echter in de eerste plaats een juridisch handboek over het Gemeenschappelijk Buitenlands en Veiligheidsbeleid, en hierin schuilt de grote verdienste. De hoofdstukken 3, 4, 5 en 6 zijn bijgevolg van blijvende waarde in het onderwijs over het GBVB of als leidraad bij verder onderzoek. Hoofdstuk 3 bespreekt de doelstellingen van het GBVB, terwijl hoofdstuk 4 de instellingen en de besluitvorming behandelt. Ook de juridische grondslag van de GBVB-instrumenten vindt hier zijn plaats onder para-

graaf 4.4, hoewel dit logischerwijze beter ware behandeld in hoofdstuk 5 over de juridische aard van de GBVB-instrumenten. Hoofdstuk 6 behandelt de toezichthoudende mechanismen en de rol van de EU-instellingen, niet-EU-instellingen en de beginselen van transparantie en toegang tot documenten.

In de context van hoofdstuk 4 over de besluitvorming dienen in deze recensie een reeks nieuwe organen te worden vermeld die zijn opgericht na publicatie van het boek. Ze zijn ontstaan op basis van de Europese Raad van Helsinki in december 1999. Het zijn het 'Politiek en Veiligheidscomité', het 'Militaire Comité' en het 'Militaire Staf Comité'. Lezing van hoofdstuk 4 geeft niet alleen een goed inzicht in de complexe besluitvorming achter de schermen, maar verklaart ook goed het bureaucratisch karakter van GBVB (zie blz. 83): "[...] many bureaucratic levels are involved before any Ministerial decision is taken." Op blz. 110-111 worden de frequent gebruikte GBVB-verklaringen besproken die in het Engels 'Declaration' of 'Statement' worden genoemd, hetgeen niet zo is vermeld in het handboek. Het Europees Unieverdrag vermeldt de Verklaringen niet als een GBVB-instrument, hetgeen als een redactionele lacune mag worden beschouwd. Sinds 1995 zijn ze systematisch gebracht onder de noemer 'Presidency on behalf of the Union ...' De auteur beschouwt deze Verklaringen terecht als juridische akten (blz. 185). Ze hebben ook een grote waarde in de dagelijkse ontwikkeling van het GBVB.

Wenen wil eind aan olieboycot Belgrado

Van onze redactie buitenland
AMSTERDAM - Oostenrijk wil het olie-embargo tegen Belgrado opheffen vóór de verkiezingen van komende maand om zo de Joegoslavische oppositie een steun in de rug te geven.

„We zeiden een jaar geleden al dat een olie-embargo zinloos is en dat het moet worden opgeheven”, aldus een woordvoerder van het minister van buitenlandse zaken tegen het persbureau AFP. „We denken dat opheffing van het olie-embargo uitgelegd kan worden als een overwinning voor de oppositie en dat kan heel nuttig zijn.” Op 24 september worden parlements- en presidentsverkiezingen gehouden in Joegoslavië (Servië en Montenegro).

Of het tot een opheffing van de olieboycot komt is zeer de vraag. Vooral Nederland en Groot-Brittannië stellen zich zeer hard op tegen Belgrado. In april 1999 vaardigde de EU diverse embargo's uit tegen Joegoslavië. De oppositie betoogt al lange tijd dat de meeste sancties slechts de bevolking treffen en niet het regime van Slobodan Milosevic. Het verstevigt zijn positie alleen maar, aldus de oppositie. Pleidooien om verlichting hadden tot nu toe echter geen effect.

Opmerkelijk is dat maandag de secretaris-generaal van de Raad van Europa ook al pleitte voor een (gedeeltelijke) opheffing van de sancties. „Europa moet maatregelen nemen die alleen het regime treffen”, aldus Walter Schwimmer.

In een interview met het persbureau Reuters verklaarde het hoofd van het Internationale Rode Kruis in Belgrado dat de sancties het leven van de gewone mensen heel moeilijk maken. Een groeiend aantal mensen is afhankelijk van humanitaire hulp, aldus Sten Swedlund. „De situatie wordt steeds moeilijker als gevolg van de sancties, dat zien we in ons dagelijks werk.” Vooral voor vluchtelingen en bejaarden is het leven zwaar. „Veel mensen kunnen zich het meest gewone voedsel niet meer veroorloven”.

De economie is een puinhoop: volgens sommige schattingen bedraagt het nationaal inkomen van Joegoslavië nu ongeveer de helft van wat het tien jaar geleden was. Het land heeft bovendien bijna 700.000 vluchtelingen, een half miljoen uit Bosnië en Kroatië, de rest uit Kosovo. „De combinatie van de enorme aantallen vluchtelingen en de neergang van de algehele economische situatie, maken dat Joegoslavië uniek is in Europa, in negatieve zin”, aldus Swedlund. „Er zijn bijna 1,5 miljoen bejaarden en zij zijn er vrijwel allemaal slecht aan toe.” Volgens Swedlund is meer hulp nodig om een 'humanitaire ramp' te voorkomen.

KOSOVO. De partij van Slobodan Milosevic wil dat de verkiezingen ook worden gehouden in de Servische enclaves in Kosovo. Volgens VN-bestuurder Bernard Kouchner is dat echter onmogelijk. Officieel maakt de provincie nog deel uit van Joegoslavië.

'Milosevic gaat naar Kosovo'

BELGRADO - De Joegoslavische president Milosevic gaat binnenkort naar Kosovo. Dit heeft zijn vice-premier, Nikola Sainovic, gisteren op een persconferentie verklaard.

Kosovo wordt sinds vorig jaar bestuurd door de Verenigde Naties. De Navo zal Milosevic, die is aangeklaagd door het Joegoslavië-

Tribunaal wegens misdaden tegen de menselijkheid, arresteren als hij in Kosovo is, aldus een woordvoerder van het atlantisch bondgenootschap gisteren.

Sainovic zei niet wanneer 'binnenkort' is. De laatste keer dat Milosevic Kosovo bezocht was in 1997, toen hij nog president van Servië was.

Door Dragan Janjic

PODGORICA - De regering van Montenegro is uit angst voor een Servische invasie begonnen met het bewapenen van de bevolking. In het noorden van de deelrepubliek, waar Milosevic-gezinde Serviërs in de meerderheid zijn, worden in dorpen waar de meeste inwoners moslim zijn, in het geheim milities gevormd. Selim N.*, die met vrouw en zoon in het stadje Bijelo Polje woont, is bang. Zijn huis staat op een paar honderd meter afstand van een inderhaast opgezete Joegoslavische kazerne. Daar is de harde kern van het roemruchte 7e Bataljon neergestreken, de eenheid die waarschijnlijk als eerste de strijd met de rege-

ring-gezinde Montenegrijnse politie zal aanbinden als

het fout gaat. „Ik ben doodsbang”, zegt Selim. „Je kunt voelen dat er weinig voor nodig is om de hel te doen losbarsten.” Veel moslims in het aan Servië grenzende noorden van Montenegro zien met angst en beven de federale parlements- en presidentsverkiezingen op 24 september tegemoet. Er wordt druk gespeculeerd dat Milosevic de verkiezingen, waaraan de Montenegrijnse regering niet wil meedoen, zal aangrijpen om de macht in de bergachtige republiek te grijpen. Het scenario is ook bekend: het leger zal worden

In dorpen met veel moslims worden in het geheim milities gevormd

maar op een nuchtere beoordeling van wat hij ziet. In Rozaje en Plav, de enige twee noordelijke steden waar moslims in de meerderheid zijn, is vrijwel de gehele bevolking bewapend. De stadjes zijn voorbereid op een aanval en kunnen oprukkende troepen zeker enkele dagen weerstaan. „Bij ons in Bijelo Polje is 60 procent van de bevolking Servisch en Montenegrijns; dat wil zeggen Orthodox. De rest is moslim”, vertelt Selim, „maar we zijn niet alleen bang voor religieus getint etnisch geweld. Er dreigt ook oorlog als de Montenegrijnse rege-

Montenegro houdt rekening met oorlog

ingezet om de Serviërs die hun stem willen uitbrengen te beschermen.

Uit pure angst voor een nieuwe burgeroorlog hebben in juni en juli alleen al in Bijelo Polje 520 moslims een paspoort aangevraagd en gekregen. Niet dat ze op stel en sprong weg willen; het is om weg te kunnen komen als zich een bloedbad aandient. Selims angst is niet gebaseerd op zijn heldere politieke inzichten,

ring besluit zich uit Joegoslavië terug te trekken. In dat geval zal de chaos totaal zijn.”

Ook dan zal het geweld in het noorden van Montenegro beginnen. De Servische en Montenegrijnse tegenstanders van president Djukanovic zijn niet vanzelfsprekend voorstanders van Milosevic, maar wel fel gekant tegen afscheiding van Joegoslavië. In een soeverein Montenegro vrezten zij overheerst te zullen

worden door moslims en etnische Albanen. De uitgesproken voorkeuren voor

Milosevic of Djukanovic in dezelfde etnische groep vergroten de kans op een bloedige confrontatie. Veel Servische en Montenegrijnse families zijn het afgelopen jaar door verschil in politiek inzicht uit elkaar gedreven. „Ze zijn net zo angstig als wij”, zegt Selim N.. „Het enige onderscheid is dat zij niet bang hoeven te zijn voor verrassingsaanvallen van Servische para-militairen.” Diezelfde emoties spelen een rol in andere delen van het land, waar Djukanovic een grote aanhang heeft, maar waar niet iedere moslim of etnische Albanen in

hem de verlosser van Montenegro ziet. Het cynische gevolg hiervan is dat ook de etnische tegenstellingen oplopen, omdat bloedverwantschap in deze ruige traditionele samenleving zwaarder weegt dan politieke overtuiging. Het is de vraag of Belgrado Montenegro met geweld kan onderwerpen. Een van de belangrijkste pijlers onder de macht van Djukanovic is zijn politiekorps. Volgens deskundigen bestaat die uit 8000 man en 5000 reservisten, die door de Britse SAS (een legendarische commando-eenheid) en andere internationale specialisten zijn getraind. De politiemacht beschikt over moderne militaire wapens, waaronder de geavanceerde Armburst anti-tankraket, en heeft een confrontatie met de 15.000 man sterke troepenmacht van het Joegoslavische leger in Montenegro niet uit de weg te gaan.

Een gunstig teken is dat de Montenegrijnse oppositie, in principe trouw aan Belgrado, er kennelijk geen burgeroorlog voor over heeft om aan de macht te komen. Oppositieleider Predrag Bulatovic zei vorige week dat regering en oppositie de politieke situatie onder controle hebben en geweld afwijzen. De vraag is hoe zijn partij- en naamgenoot, Momir Bulatovic, premier van Joegoslavië en vertrouweling van Milosevic, daar over denkt.

* De naam van Selim N. is op diens verzoek veranderd.

Kosovaarse Serviërs beëindigen boycot interimbestuur provincie

Na meer dan vier maanden hebben de Serviërs in Kosovo een eind gemaakt aan hun boycot van het interimbestuur in de provincie.

Rada Trajkovic, een vertegenwoordigster van de gematigde Servische factie in Kosovo, woonde gisteren samen met de etnisch-Albanese leiders Ibrahim Rugova en Hashim Thaci een bestuursvergadering bij waar ook de VN-bestuurder Bernard Kouchner aanwezig was.

De Kosovaarse Serviërs liepen eind vorig jaar uit het bestuur weg omdat dat volgens hen teveel op de hand van de etnisch-Albane-

zen was. Het besluit van de gematigde factie om weer te gaan meepraten heeft tot een splijting geleid in de sterk uitgedunde Servische gemeenschap van Kosovo.

Toekomst

De gematigden zeggen dat samenwerking beter is voor de toekomst van alle bewoners van Kosovo.

De radicalen zijn ervan overtuigd dat zij daarmee alleen maar de door de etnisch-Albanen nagestreefde onafhankelijkheid van Kosovo bezegelen. Formeel maakt Kosovo nog altijd deel uit van Servië. (AP)

Nieuw onderzoek vermiste Bosniërs

BOSNIË De Amerikaanse Republiek-einse presidentskandidaat in 1996, Bob Dole, heeft gisteren in Bosnië een centrum geopend voor onderzoek naar vermiste Bosniërs. Het instituut gaat helpen het lot te achterhalen van duizenden mensen die sinds de Bosnische oorlog worden vermist. Dole is voorzitter van de Internationale Commissie voor Vermiste Personen (ICMP). De ICMP schat dat tussen de 20.000 en 30.000 Bosnische moslims, Serviërs en Kroaten nog steeds worden vermist. In het conflict in de Balkan-staat vielen zeker 200.000 doden. 26 Aug 2000 (RTR)

'Injectie niet om zwijgen op te leggen'

MOERMANSK - De Russische moeder van een van de slachtoffers van de Koersk-ramp is niet geïnjecteerd om haar tot zwijgen te brengen. De vrouw, een hartpatiënte, verklaarde gisteren dat zij een prik had gekregen omdat zij zich niet lekker voelde.

Talrijke media, waaronder ook deze krant, berichtten over de injectie die de vrouw kreeg toegediend, toen zij tijdens een bijeenkomst fel uitviel naar de Russische vice-premier Klebanov.

De vrouw was woedend over het uitblijven van hulp voor de Koersk, maar zakte plotseling in elkaar. Op filmbeelden was te

zien dat een andere vrouw haar van achteren benaderde en haar door haar kleren heen een injectie toediende. Dat leek (en lijkt) slechts voor één uitleg vatbaar: de toegesnelde Russische 'hulpverleners' wensten haar de mond te snoeren.

„Ik spreek categorisch tegen dat ik een injectie kreeg toegediend om mij tot zwijgen te brengen. Het ging niet om kalmerende middelen”, aldus de 42-jarige Nadejda Tiliik. De injectie werd toegediend in aanwezigheid van haar echtgenoot, die, volgens haar uitleg, de hulp van een arts had ingeroepen. Hun zoon, de 25-jarige Sergej, was een van de 118 bemanningsleden van de Koersk.

POLITICI EN HET MODEDENKEN IN DE TELEVISIEDEMOCRATIE

Het recente evaluatiedebat over de Kosovo-oorlog in de Tweede Kamer was niet. Vandaag, ook eerder een paar dagen tevoren via het Amerikaanse Nieuwsweek Magazine bekend werd dat NAVO's beweging 1271, alle 1200 geschutsonderdelen en 450 kanonnen in Servië te hebben vernietigd niet klopt. Het waren er respectievelijk 14, 13 en 20. De opkomende William Pfaff vroeg zich in de Los Angeles Times dan ook af: 'Waarom de Kosovo-oorlog wellicht nog meer leugens verspreidt tegen bijvoorbeeld de atombomvervaling binnen Kosovo éént voor de NAVO-aanvalen met een zware misvatting? En is Samboullier door de VN wellicht bewaard gebleven als een luchtschepen? Of te fel?'

HANS FEDDEMA

Deze vragen zijn in het kamerdebat niet of nauwelijks gehoord. Ook uit de eerste verhoren van de Commissie-Bakker over Srebrenica komt een ander beeld naar voren, dan wat Pieter Hilhorst en Hans Wansink in een belangwekkend Volkskrantessay schetsen. Politici zouden volgens hen 'permanent moeten omkijken naar de mogelijke averechtse effecten van hun beleid', te meer omdat de burger nu 'zelf politicus is geworden'. De burger lijkt inderdaad een soort hyperindividu, maar wil hij werkelijk wat hij zegt te willen en overziet hij ook de gevolgen van wat hij wil? VVD-leider Hans Dijkstal zette onlangs de aanval in op het onbeheersbare proces van de *hype* in de televisiedemocratie, waarin media en politici elkaar in een steeds moordender tempo opjagen. Het genoemde onderzoek naar het Sebrenica-drama maakt ook duidelijk hoe politiek opportunisme en het willen scoren op korte termijn, zonder goed na te denken over de gevolgen, troef zijn bij politici.

Tijdelijke hartstocht

En is het bij de burger 'als politicus' veel beter? Ik vind democratie een groot goed, maar moet erkennen

dat er nader op wat het nadenken van FeddeMA zelf, hier sprake van is, moet worden. De filosoof Tocqueville, nog levend in een tijd zonder televisie, waarschuwde er al voor. Democratieën zijn, zo zei hij, 'geneigd aan een impuls in plaats van aan voorzichtigheid gehoor te geven en een weloverwogen beleid te laten varen voor de bevrediging van een tijdelijke hartstocht.' Hier ligt met recht een probleem. Zeker in een televisiedemocratie, waarbij mensen met vreselijke beelden worden geconfronteerd, zonder dat ze hiervan de achtergronden kunnen overzien. Denk aan de grote rol van CNN bij het tot stand komen van de militaire interventie in Somalië. Emoties krijgen dus al snel de overhand evenals de neiging militair partij te kiezen voor de zwakste onder de strijdende partijen. Begrijpelijk, maar men doorziet vaak niet dat de krachtsverhoudingen op het slagveld, zoals in 1995 in Bosnië, van de ene op de andere dag kunnen wijzigen of dat de verdrukten van vandaag vaak de onderdrukker van morgen is. Laat staan dat men onderkent dat militair geweld van derden in een conflict eveneens een eigen dynamiek heeft, bijna altijd ook tot excessen leidt en nagenoeg zonder uitzondering het conflict doet escaleren.

Illusiepolitiek

'We doen tenminste iets', aldus rechtvaardigde een kamerlid tegenover mij zijn instemming met de NAVO-bombardementen op Servië in maart 1999. Dat het niet bij drie dagen bleef, maar een maandenlange exercitie zou worden en dat Milosovic reageerde met een massaal verdrijven van Kosovaren, had hij niet voorzien. Laat staan dat hij verzag dat de NAVO 'onrechtmatige' aanvallen op Servische burgerdoelen zou gaan plegen. Van een politicus verwacht je dat hij eerst nadenkt, hoe groot de druk ook is 'iets te doen'. Dus ook dat hij inzake Sebrenica nadenkt of het concept 'safe haven' tijdens een burgeroorlog wel adequaat is, zeker als je deze niet louter hanteert voor vrouwen en kinderen, maar zelfs toelaat dat een deel der mannen als soldaten de 'safe haven' gebruikt als uitvalsbasis. Zo was een aanval te verwachten van de andere partij, die de 'safe haven' ziet als dekmantel voor partijkiezen. Militairen spraken daarom van een 'mission impossible'. De doorsneeburger juichte de 'safe haven' echter toe. Wie wil niet een soort neutraal VN-'compound', waar vrouwen en kinderen bescherming vinden? Maar dat Sebrenica een 'moslimstad' was, waar soldaten onder het toezien van Dutchbat uitvallen deden naar de omliggende Servische dorpen, drong door het falen van de media in deze niet door. De verantwoordelijke politicus wist dit echter wel en had daaraan zijn consequenties moeten verbinden, ook nadat hij al waarschuwingen van militairen in de wind had geslagen. Maar de prestigefactor schijnt dit te verhinderen. En zo werden mensen in Sebrenica slachtoffer van een illusiepolitiek. Zal straks blijken, dat dit

ook in het geval van Kosovo zo is geweest? In Sebnenica hadden de moslimmannen hoe dan ook zonder het 'safe haven'-ingrijpen van Dutchbat meer kansen gehad dan nu.

Nobel zelfbeeld

De burger doorziet vaak ook niet meteen zijn vijanddenken en zijn drang tot bevoogden en evenmin dat hij militair ingrijpen in eigen gebied nimmer zou tolereren, maar het wel graag bij anderen doet. De Amerikanen hebben dit vanuit hun cultureel imperialisme en machtsoverwegingen sterker dan wij, maar het is er ook bij ons. Vijandbeelden liggen in zo'n situatie erg voor de hand. Ze komen voort uit ons westerse zelfbeeld: democratie, ontwikkelingshulp, humanitaire interventie en dat soort nobele zaken.

'Schurken' of 'schurkenstaten' komen ons hierbij erg van pas, omdat ze ons zelfbeeld versterken. Manipulatie in deze door grootmachten via een proces van demonisering van de tegenspeler gaat er dan ook in als koek. Zo'n tegenspeler vervolgens

DE LINKER WANG, JULI 2000, NR 00 / 3

besmet verklaren en isoleren, roept daarom weinig verzet op. Bovendien ontstaat zo een proces dat deze ook echt een demon wordt. Hoe meer je een machthebber zoals Milosovic immers in het nauw brengt, des te repressiever wordt hij. Aldus wordt het volk in Servië van boycot dubbel de dupe. Dat de burger dit alles niet meteen doorziet, is hem niet kwalijk te nemen, maar van de politicus mag je verwachten, dat hij deze mechanismen blootlegt en niet meedoet aan vijanddenken en impulspolitiek. We missen echter, zo lijken ook de eerste verhoren van de Commissie-Bakker te bevestigen, politici met karakter die zich durven te onttrekken aan modedenken. CDA'er Ton de Kok kwalificeerde zichzelf en zijn vroegere collega-kamerleden zelfs onthullend als 'stemvee' van de partijtop.

Met zulke politici is impulspolitiek des te dubieuzer, ook gezien de grote geopolitieke risico's. Zeker als het Westen, buiten de echte genocide-situaties om, waarbij redden van slachtoffers is geboden, elders in conflicten graag bevoogdend met

wapens wil interveniëren en hiervoor bereid is het wijze besluit van 1945 om in internationale betrekkingen het geweldsmonopolie bij de VN te leggen, te ondergraven. ❖

Joegoslavië-tribunaal schaadt eigen imago

Het Joegoslavië-tribunaal is ingesteld door de Veiligheidsraad en wordt geacht bij zijn werkzaamheden boven de partijen te staan. Door zich onbevoegd te verklaren een onderdeel te vormen over de vraag of bij de NAVO-acties tegen Joegoslavië oorlogsmisdaden zijn gepleegd, laadt het gerecht op zijn minst de schijn van partijdigheid op zich.

TE GAST

Gerrit Bogard
Oost-Europadeskundige

Sinds de ondertekening van de Conventie van Genève in 1864 zijn de bepalingen van het verdrag betreffende het oorlogsrecht op verschillende conferenties in de 19e en 20ste eeuw aanzienlijk uitgebreid. Het meest recent gebeurde dat in 1977 met de ratificatie door 156 landen minus de VS, Frankrijk en Turkije van het zogenaamde Protocol 1. De rechten van de burgers tijdens gewapende conflicten werden hierbij beduidend aangescherpt.

Als hoeksteen geldt artikel 48, dat de strijdende partijen gebiedt onderscheid te maken tussen de burgerbevolking en de oorlogvoerenden en tussen civiele objecten en militaire doelen waarbij de operaties zich uitsluitend tegen laatgenoemde objecten mogen richten. Aanvaarding van dit zeer gedetailleerd uitgewerkte principe betekende een doorbraak voor de bescherming van de burgerbevolking die daarvoor (Rotterdam, Coventry, Nanking, Dresden, Hiroshima, Nagasaki, Hanoi, My Lai...) miljoenenvoudig het slachtoffer is geworden van de belligerenten.

Helias heeft het verdrag nog geen einde gemaakt aan miljoenen doden onder de burgerbevolking in tal van landen. Ook tijdens de NAVO-acties in Kosovo zijn burgerslachtoffers gevallen. In haar rapport 'NATO/Federal Republic of

mensrechtenorganisatie Amnesty International een opsomming van de acties waarbij doden waren te betreurven, uitvoertig aangevuld met verslagen van neutrale organisaties en ooggetuigen. Op grond van artikel 52 (1 en 2) van Protocol 1 - aanval op civiel doel -, veroordeelt de organisatie het bombardement op de Servische radio en staats televisie RTS op 23 april 1999, waarbij zestien medewerkers werden gedood en zestien gewond expliciet als een oorlogsmisdrijf.

Ook voor een aantal andere bombardementen - de spoorbrug bij Gredelica, het konvooi van Albanen bij Djakovica, de clusterbommen op de markt en het ziekenhuis van Niš - geldt dat het NAVO-optreden volgens Amnesty de toets der kritiek van Protocol 1 niet kan doorstaan.

In dit licht bezien is de beslissing van de hoofdaanklaagster van het Joegoslavië-tribunaal

mevrouw Del Ponte om op grond van de aanbevelingen van een door haar aangestelde commissie de conclusie te trekken dat er onvoldoende aanknopingspunten voor haar zijn om het NAVO-optreden in Kosovo te toetsen aan het internationale recht merkwadig.

Als argument voor de weigering van het verzoek van een aantal Russische parlementsleden en Amerikaanse activisten voert zij aan dat een door haar benoemde commissie bij het feitonderzoek de beperking had dat zij vrijwel alleen kon afgaan op openbaar gemaakte documenten en verklaringen. Echter, indien het Hof bij een zo zware beschuldiging gegevens en verklaringen van onafhankelijke organisaties als Amnesty International, Het Rode Kruis en Human Rights Watch te licht bevindt dan zou het juist zaak zijn door verder onderzoek opheldering trachten te verkrijgen.

Op deze wijze laadt het tribunaal de verdenking op zich partijdig te zijn en zijn oren te laten hangen naar de mening van NAVO-landen die worden gebruikt om (tot nu toe uitsluitend Servische) van oorlogsmisdaden verdachte personen op te sporen en te arresteren. Daarmee wordt het imago van tribunaal als onafhankelijke instelling geschaad.

Ten gevolge van de 38.000 luchtaanvallen van de NAVO zijn volgens Human Rights Watch bij 90 incidenten burgers om het leven gekomen, is voor f200 miljard schade aan de Joegoslavische economie toegebracht, terwijl slechts 14 tanks en 18 pantserswagens werden vernietigd. Mr. N. Steylen, die namens 29 gedupeerden van de bombardementen bij het Gerechtshof in Amsterdam een kort geding tegen premier Kok heeft aangespannen, vraagt zich in dit verband af tegen wie de NAVO nu eigenlijk oorlog voerde. Toch zeker niet tegen het Joegoslavische leger.

Het zou daarom een daad van onafhankelijk onderzoek moeten zijn. Het Joegoslavië-tribunaal is de politiek verantwoordelijke en de militaire leiding van de NAVO zou dagvaarden om hun visie op de beschuldigingen weer te geven. Afgezien van de 'informatieverschaffing' van de heer Shea hult men zich in deze kringen voornamelijk in stilzwijgen. Als de NAVO niets te verbergen heeft dan zouden de regeringsleiders en de alliantie, die tussen 1949 en 1999 een zeer waardevolle bijdrage heeft geleverd aan het behoud van de vrede in de wereld, zo'n verzoek met beide handen moeten aangrijpen.

Het Joegoslavië-tribunaal zou op zijn beurt door een dergelijke handelwijze ongeacht de uitkomst van een eindoordeel ten minste postuum enig recht kunnen doen aan de slachtoffers van de bombardementen en de nabestaanden een bescheiden morele steun verlenen bij de verwerking van hun verlies. Dat zou de geloofwaardigheid van het rechtsprekend college alleen maar ten goede komen.

Vermoorde Kroaat was informant

ZAGREB — Milan Levar, de informant over massaslachtin die maandag werd vermoord, was geen getuige voor het Joegoslavië-Tribunaal.

Het tribunaal had vooralsnog ook geen plannen hem in een proces als getuige op te roegisteren. Levar werd maandag vermoord in de Kroatische plaats Gospić.

De Kroaat heeft tweemaal contact gehad met onderzoekers van het Joegoslavië-Tribunaal in Den Haag. Levars getuigenissen vestigden in 1998 de aandacht op de moordpartijen onder Kroatische Serviërs tijdens de Servisch-Kroatische oorlog in 1991. (RTR/ANP)

Minstens 50 doden in Bosnisch massagraf

KALIMANICI — Onderzoekers in Bosnië hebben een massagraf gevonden met zeker 51 lijken. Het hoofd van het onderzoek zei gisteren te vermoeden dat het graf meer dan honderd lichamen bevat.

Het graf is ontdekt door de commissie voor vermisten van de Moslim-Kroatische Federatie in Bosnië. Het ligt nabij de door Serviërs beheerste stad Sokolac, op circa 50 kilometer van Sarajevo.

De commissie wilde niet vooruitlopen op de doodsoorzaak of identiteit van de doden. Waarnemers vermoeden dat het gaat om moslims die tijdens de Bosnische oorlog zijn vermoord. Nog altijd worden circa 22.000 mensen vermist die tijdens de Bosnische oorlog in 1993-1995 zijn verdwenen. (RTR)

Hunkeren in

28 juli 2000

Als je niet tot de mafia behoort, leef je als Serviër een steeds kleiner leven. Wie droomt van een toekomst, probeert op de bus naar Nederland te stappen, 'het beste land ter wereld'. Ook al wonen daar de 'NATO-killers'.

ALAIN VAN DER HORST

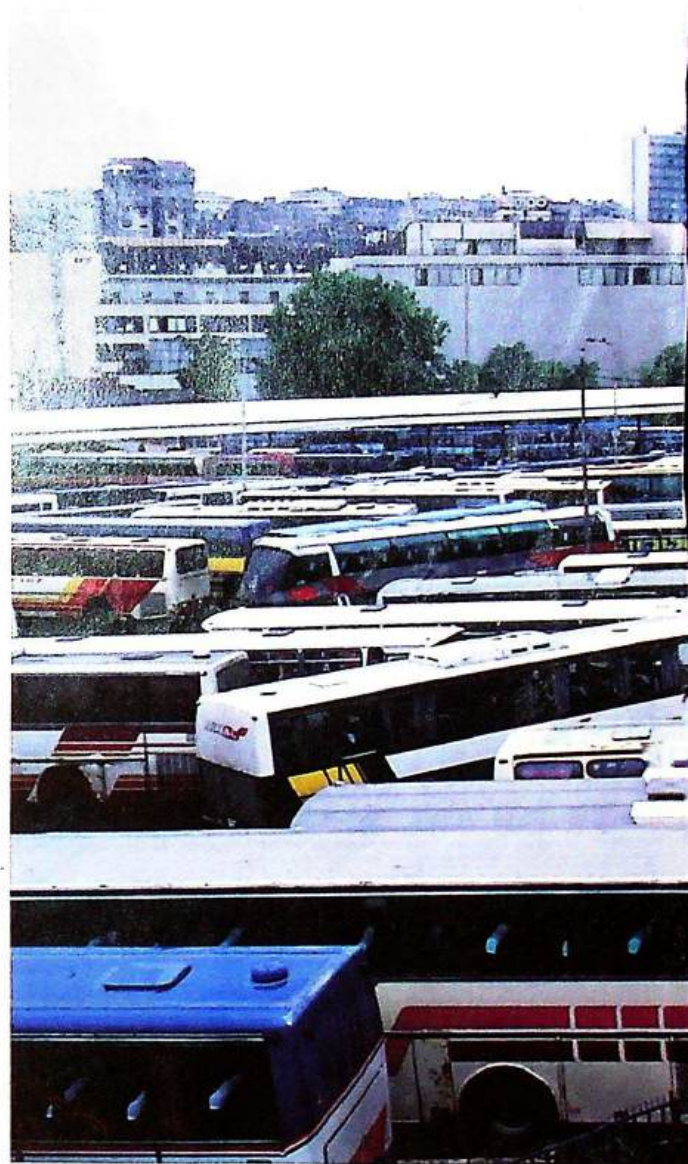
Beograd, zoals ze zelf zeggen, betekent witte stad. Maar alles is er modderbruin. De huizen, de wegen, het gras en de mensen.

Sinds kort mogen er weer wat buitenlandse vliegtuigen landen op de kleine aerodrom van de stad. Mijn toestel, uit Wenen, zit vol met ex-Joegoslaven die relatief rijk geworden zijn als *Gastarbeiter* in Oostenrijk of Duitsland. Ze zijn in het gelukkige bezit van een paspoort van vóór de ineenstorting van Joegoslavië, met een grote stempel erin die recht geeft op wonen en werken in het vrije Westen.

Opmerkelijk makkelijk passeren ze het glazen hokje van de in grijze uniformen gestoken, streng kijkende douanebeambten. Voor Nederlanders gelden andere regels. Daar is er namelijk maar één van. Die moet apart, in een raamloos kamertje, gescheiden van z'n bagage, aangeven hoeveel geld hij bij zich heeft en wat hij komt doen. Communiceren is mogelijk in twee talen: Servisch en Russisch. Maar mijn zorgvuldig ingestudeerde *Dobro jutro* (Goedemorgen) sorteert nog niet eens een flauwe glimlach.

Buiten in de brandende zon ben ik duidelijk herkenbaar als vreemdeling, want alle taxichauffeurs willen mijn vriend worden. Je maakt hun dag als je stiekem je D-marken, dollars, guldens desnoods, wisselt voor een stapeltje waardelose nieuwe dinars. De auto's die ze gebruiken lijken op de onze, maar zijn volkomen verrot en starten moeilijk. De twintig kilometer 'snelweg' tussen vliegveld en centrum zit vol kuilen en barsten en de borden die de route naar Zagreb (hoofdstad van het afvallige Kroatië) aangeven, zijn doorzeefd met kogelgaten.

Veel mensen benutten de weg als voetpad en bij de benzinepompen staan lange rijen Zastava's, Yugo's, Opels en Golfjes, want brandstof is er nauwelijks. Het almaar slinkende land van Slobodan Milosevic, president van de Federale Republiek Joegoslavië, wordt momenteel door zo ongeveer de hele

wereld geboycot. Alleen met Rusland, de Chinese Volksrepubliek en Cuba onderhoudt het warme banden.

Dan: de contouren van de stad. Troosteloos Oostblok-beton zover het oog reikt. In het midden ineens een half ingestorte, zwart geblakerde toren waar kronkelig gesmolten metaal uitsteekt. "NATO, boomboom," zegt de chauffeur. "No good."

Iets meer dan een jaar geleden kwam er een einde aan 77 dagen NAVO-agressie tegen de onverschrokken burgerbevolking van Belgrado. Tenminste, zo heet onze humanitaire interventie hier. Tijdens de bombardementen hield Katarina Bugarski een oorlogsdagboek bij. Op internet. Ze is 22 jaar,

handen. Allemaal directeuren van reclamebureaus. Pfann koos voor die branche omdat het een van de weinige is die al jaren een jaarboek vol foto's publiceert. Er was dus voldoende materiaal om een betrouwbaar resultaat te krijgen. Volgens Pfann in ieder geval betrouwbaarder dan psychologisch onderzoek dat door zijn concentratie op het individu 'niet representatief' is.

Aan de hand van de foto's lieten de onderzoekers het uiterlijk van de reclamemakers – voor het overgrote deel mannen – beoordelen op een schaal van een tot vijf. Dat gebeurde twee keer door een panel van zes mensen, die grotendeels tot dezelfde beoordeling kwamen – wat er nog maar eens op wees dat schoonheid niet zo'n subjectieve kwaliteit is als we vaak denken. In de praktijk blijken we het onderling heel aardig eens over wat mooi is en wat niet.

Vervolgens onderzochten Pfann en zijn medewerkers het verband tussen schoonheid en bedrijfsresultaten, en dat verband bleek aanzienlijk. Vergeleken met hun minder fraaie collega's haalden mooie directeuren gemiddeld zo'n 150.000 tot 300.000 gulden aan extra omzet binnen. Dat is een heel bedrag op een gemiddelde omzet van iets meer dan een miljoen.

Op tal van punten leverde het onderzoek nieuwe stof tot nadenken. Pfann ontdekte bijvoorbeeld dat mooie directeuren buiten de Randstad meer voordeel hadden van hun uiterlijk dan daarbinnen. Dat lijkt veroorzaakt doordat er in de Randstad meer mooie reclamemakers rondlopen dan in de provincie, waar een appetijtelijk uiterlijk nog echt indruk maakt. In economentaal: ook schoonheid blijkt gebonden aan de wet van de afnemende meeropbrengst.

De onderzoekers kwamen er ook achter dat reclamebureaus met alleen maar schoonheden in de directie daar relatief weinig baat bij hadden. "Dat was heel duidelijk," zegt Pfann. "Variatie blijkt belangrijk. Eigenlijk is dat logisch. Je hebt ook minder mooie mensen nodig, zoals ik, die de telefoon willen beantwoorden."

Waar het Pfann uiteindelijk allemaal om te doen was, was de vraag of lelijke mensen nu worden gediscrimineerd of niet. De Amerikaanse onderzoeker Dan Hamermesh, die het onderzoek onder juristen deed, meende van wel, maar Pfann had zijn twijfels. "Als de hogere beloning voortkomt uit pure discriminatie, zonder reden, wordt een bedrijf met veel mooie werknemers te duur. Het zou verliezen van een concurrent die minder mooie mensen aanneemt."

Pfann zag die twijfel bevestigd. Een aantrekkelijk uiterlijk leverde een bijdrage aan de bedrijfsvoering. Schoonheid bleek een 'productief kenmerk' voor reclamemakers.

Ook de andere hooggeleerde economen Wim Groot en Henriëtte Maassen van den Brink menen dat er geen sprake is van discriminatie als werkgevers een voorkeur hebben voor mooie mensen, omdat die productiever zijn. "De vraag is: doen ze het voor zichzelf of voor hun bedrijf," zegt Groot. "Een kroegbaas die alleen mooie meisjes aanneemt omdat zijn klanten dan meer drinken, maakt zich niet schuldig aan discriminatie." Maassen van den Brink: "Die meiden krijgen ook meer loon. Hun schoonheid heeft dan gevolgen voor hun verdien capaciteit."

Iets anders is de vraag of werkgevers ook doelbewust op uiterlijk mogen selecteren. In de Verenigde Staten is het verboden, net zoals selectie op lengte of gewicht. In Nederland niet. "Het zou natuurlijk wel heel erg zijn als het gebeurt," zegt Maassen van den Brink. (Navraag leert overigens dat er

nooit klachten over binnenkomen, maar dat zegt waarschijnlijk niet zoveel. Wie gaat er immers klagen als hij voor een baan is afgewezen omdat-ie te lelijk is?)

Maar dat je niet zou mogen selecteren op uiterlijk, daar wil Wim Groot niet aan. "Discriminatie op basis van huidskleur vind ik iets anders dan op basis van aantrekkelijkheid. Je moet wel onderscheid maken. Huidskleur zegt niets over iemands productiviteit."

Maassen van den Brink: "Ik zie er geen verschil in. Ik vind het alle twee onrechtvaardig."

Groot: "O ja? Jij vindt dat iemand die echt afstotelijk is ook het Journaal mag presenteren?"

Maassen van den Brink: "Van mij wel."

Groot: "Nou, ik kan een hele redenering ophangen waarom het niet zou moeten. De aandacht van jongeren voor het nieuws verslapt toch al."

Als psycholoog Willem Hofstee van bovenstaande discussie hoort, reageert hij geïrriteerd. "Economen hebben geen verstand van discriminatie," zegt hij, "maar dat hebben ze wel van meer zaken niet."

Volgens de hoogleraar uit Groningen is er bij selectie op uiterlijk, ongeacht de vraag of het economisch verstandig is, altijd sprake van discriminatie. "Het ziekteverzuim onder vrouwen is ook hoger dan onder mannen. En toch spreken we van discriminatie als werkgevers bij sollicitaties voorrang geven aan mannen boven vrouwen."

Uiterlijk mag geen reden zijn om iemand aan te nemen of te bevorderen. "Onder selectiedeskundigen is dat een uitgemakte zaak." En het heeft niets met politiek correct denken te maken. Politiek correct zijn volgens Hofstee degenen die ontkennen dat mooie mensen meer succes in het leven hebben. "Dat zijn struisvogels."

Want laat daar geen misverstand over bestaan: de ouderwetse sociaal psychologie die uiterlijke schoonheid als iets subjectiefs beschouwd (*beauty is in the eye of the beholder*) zat ernaast. Mensen zijn het in grote lijnen met elkaar eens over wat mooi is en wat niet, omdat een aantrekkelijk uiterlijk duidt op een hoge genetische kwaliteit. Dat herkennen we automatisch, want die herkenning heeft 'overlevingswaarde'. Hofstee weet zelfs van een onderzoek onder baby's die al na twee maanden een voorkeur voor mooie vrouwen vertoonden.

Recent onderzoek van evolutiepsychologen gaat nog een stap verder. Mooie mensen met een symmetrisch uiterlijk zouden niet alleen fysiek maar ook geestelijk sterker zijn. Gemiddeld genomen zouden ze zowel minder neurotisch als intelligenter zijn. In dat geval is schoonheid dus in alle beroepsgroepen een 'productief kenmerk', om nog even met de economen te spreken.

Hoe moet het dan verder met de minder aantrekkelijke medemens? Die heeft een grotere kans om werkloos te worden en te blijven, en als-ie wel een baan heeft, dan heeft-ie minder kans op promotie. Als dat mechanisme niet uit te bannen is, wat dan?

Wim Groot heeft een oplossing. Het is maar een ideeetje, maar misschien toch een aardig ideeetje. "Waarom zouden we fysieke onaantrekkelijkheid niet compenseren? Door die mensen een hogere uitkering te geven, of een extra aftrekpost voor de belastingen. We doen dat wel meer met mensen die om een of andere reden een achterstand hebben in het economische leven. Het is toch een mooie gedachte?"

Belgrado

Het busstation

bijna klaar met haar studie aan de Film- en Televisieacademie en droomt van een carrière in Amerika.

"Er is niks veranderd. Alleen *Otpor!*, de ondergrondse verzetsbeweging, biedt een beetje hoop." Ze zucht. "Tachtig procent van het geld gaat op aan eten. Iedereen die een baan heeft, doet tijdens werktijd ook nog allerlei andere dingen om aan geld te komen. Niet nadenken. Anders word je gek. Doen alsof het leven normaal is."

Maar dat is het niet. Belgrado is een wereldstad. Nog steeds. Alleen is de wereld steeds kleiner geworden. De winkelstraten zijn vol, er wordt tot diep in de nacht gefeest, er rijden Mercedesen en er flaneren bloedmooie vrouwen. Maar meer dan bladgoud is het allemaal niet. Achter de façade

gaan armoede en ellende schuil. Servië is een gestoord land met een schijneconomie en een gekozen dictator. Bang zijn is vanzelfsprekend. Pak vandaag wat je pakken kunt, want morgen kan het afgelopen zijn. Als je geld hebt, geef je het uit, want het wordt elke dag minder waard. En verder hou je de schone schijn op. Koop je goedkope Joegoslavische sigaretten, maar stop je ze in een Marlboro-pakje. Zit je uren op een druk terras, maar hou je het bij één drankje. Alleen de mannen die in louche zaakjes zitten – ook een normaal verschijnsel – hebben het goed. En die mooie vrouwen dan? "Gesponsorde meisjes noemen we ze," zegt Katarina. "Drop-outs van school die zich laten verwennen door hele en halve boeven. Dat is hun manier van overleven. Elke dag is slechter ▶

Hunkeren in Belgrado

► dan de vorige, dus wat maakt het uit. Je went eraan, dat je benzine bij een mannetje koopt. Dat de trolleybus nog net niet uit elkaar valt. Dat je moet oppassen wat je zegt. Dat je niet meer naar de Adriatische kust kunt. Dat je noodgedwongen bij je ouders woont. En dat je studie op studie stapelt. Echt werk is er niet."

Ze wijst naar een parfumeriewinkel. "De goedkoopste van de stad. Van de zoon van Milosevic, dus hij betaalt geen belasting. Ik koop er niet."

In het etnisch nogal zuivere straatbeeld vallen Chinezen op. De correspondent van de Franse krant *Le Figaro* vond uit dat ze legaal uit China komen vliegen, vervolgens een paar maanden in Belgrado verblijven, totdat mensensmokkelaars hun illegale doorreis naar West-Europa hebben geregeld. Eigenlijk verbaast dat niet in een stad waar veel normaal lijkt, maar niets het is. Alles ademt West. Zelfs het cyrillicsche schrift dat ze hier van oudsher gebruiken, maakt plaats voor onze Latijnse letters. Grote reclameborden verhullen dat de pracht van vroeger om onderhoud schreeuwt. Er is een McDonald's, maar geen contact met het Amerikaanse moederbedrijf. Hamburgers maken kan iedereen. En ook het hypermoderne Sony World heeft niks van doen met Tokio, vertelt Katarina. Gewoon een slimme handelaar die geld slaat uit de hunkering naar alles uit de echte wereld.

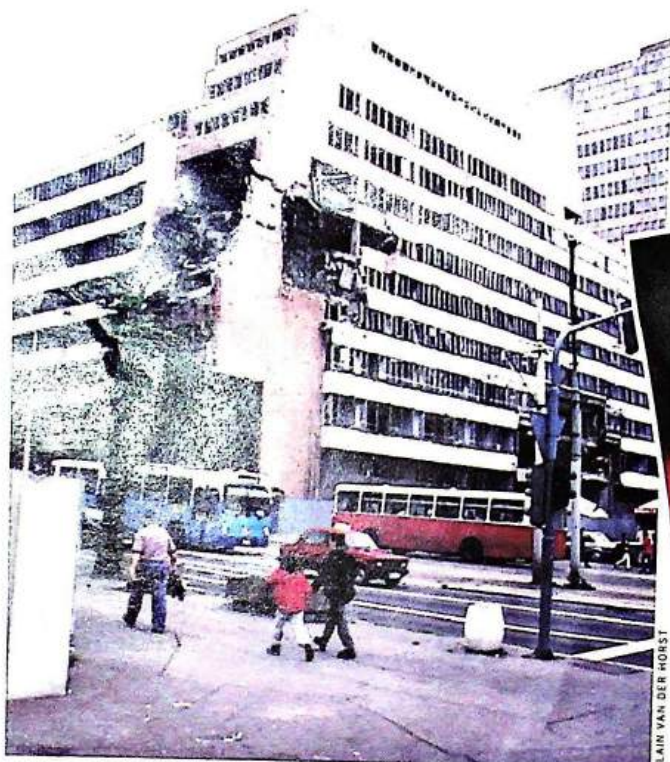
Smokkel zorgt ervoor dat Coca-Cola, Benetton en Heineken overal zijn, ondanks de internationale boycot. Het werkt ongeveer als het Nederlandse softdrugsbeleid: criminelen verzorgen de aanvoer, maar de verkoop aan de consument is legitiem en gewoon aan belasting onderhevig.

In de volle straten wemelt het van de kioskes die CD's verkopen, van Mozart tot Moby. Meestal illegale kopieën, maar wat zou dat? Ze doen het toch? Mijn aangeschafte exemplaar met Joego-hits klinkt zangerig Turks, maar waag het niet dat hardop te zeggen. De Servische trots, het Merelveld, en je bent meteen een *NATO-killer*. Niemand is het vergeten, de bommenregen van vorig jaar, al praten ze er niet graag over. Aan de getroffen gebouwen is niets gerepareerd. En anders dan de televisiebeelden deden geloven, staan ze in woonwijken, in een winkelstraat, naast een kleuterschool. De foto's worden verkocht als ansichtkaart.

Op het Plein van de Republiek, waar jongeren 's avonds acties tegen het regime beramen of gewoon wat komen flirten, ontmoeten we Soni. Hij is een jaar illegaal in Nederland geweest, heimwee dreef hem terug naar Servië, en nu heeft hij spijt. Het leven is er niet beter op geworden. De machthebbers worden steeds repressiever, geen idee wie je kunt vertrouwen en de politie pakt je voor het minste op en slaat bovendien.

Hij weet wel een kroeg waar we rustig en ongezien kunnen praten, en hij duikt een donker gangetje in dat wegvoert van het plein. Modderig plaveisel, nauwe steegjes, vieze binnenplaatsen. Het stinkt er naar urine. De afbladderende muren hangen vol affiches ('Eva Braun in concert!') en de onbedekte delen zijn bekliederd met graffiti: 'Fuck Clinton', de Servische adelaar en 'Otpor!' gebroederlijk naast elkaar.

Ze schenken er Grolsch, maar eerst wil Soni roken. Na een

Getroffen door de NAVO

paar trekjes stelt hij de brandende vraag: "Hoe vind je de Servische meisjes?" Het is een excuus om over de Nederlandse meisjes te beginnen, van wie hij er, uiteraard, veel heeft gekend.

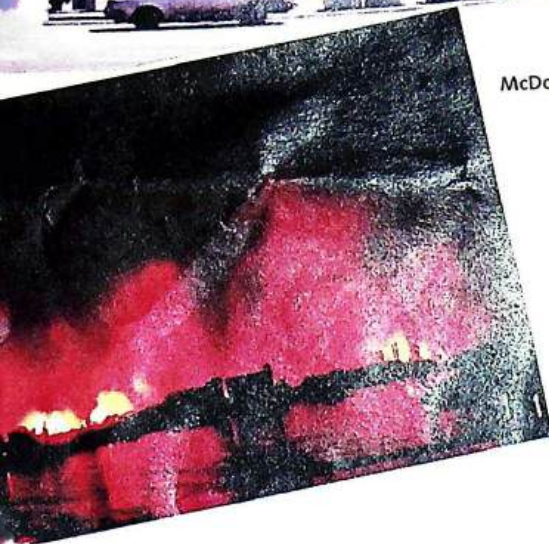
Soni heeft ook een echte naam, maar het is niet handig die te noemen. De autoriteiten hebben zijn paspoort ingenomen. Hij moet het leger in. "De volgende oorlog," zegt hij. "Montenegro. Veel van mijn vrienden zijn dood. Gesneuveld in Kosovo of Bosnië. Ik wil niet."

Nederland is geweldig en omdat zijn in Meppel wonende zus garant voor hem stond, wist hij een visum voor twaalf dagen te bemachtigen. Hij stapte in Belgrado op een Euroline-bus en kreeg 27 uur later in Arnhem een cultuurschok, omdat een neger hem vroeg hoe laat het was. Soni praat met flair over zijn avonturen. Hij bezocht de Amsterdamse Wallen en huiverde van de vele hoertjes die zijn taal spraken. Hij woonde in Groningen en werkte zwart als brommerkoerier voor een Chinees restaurant. "Op een keer hield de politie me aan," vertelt hij. "Ik schrok me rot, dacht dat ik zou worden uitgezet. Ik reed zonder helm en ze wilden m'n papieren zien. Die had ik natuurlijk niet, dus mee naar het bureau. Ik op m'n kleine brommertje achter hun grote motor. Uiteindelijk zeiden ze alleen maar: als we je nog een keer zonder helm zien, pakken we je. Niet te geloven toch? Ach ja, Nederland..."

Hier komt hij de dag door met ritselen en regelen, zoals iedereen in corrupt Belgrado. Zijn favoriete *business* bestaat uit het stelen via internet. Hij heeft een computerprogramma dat hem aan buitenlandse creditcardnummers helpt. "Bin-

ALAIN VAN DER HORST

McDonald's-reclame

ment op zak heeft, maar of het echt is, hoe de passagiers heten en of ze wel een plekje hebben, maakt de drie nauwelijks Duits sprekende chauffeurs niks uit. Wie niet meer in de bus past, moet gewoon een dag wachten op de volgende. Dus wordt er getrokken, geduwd en gescholden. Voor elk stuk bagage willen ze vijf D-mark hebben, anders nemen ze het niet mee.

Het is even na elf en we nemen een stukje van de *autoput*, tussen Belgrado en Zagreb. Beroemd, doordat ooit nog tal van in Tito's socialistische heil gelovende Nederlanders aan die weg hebben gewerkt. De snelste route, door Kroatië en Slovenië, is voor Serviërs uit den boze, dus koersen we over smalle rotweggetjes richting Hongarije. Er volgen stops in Novi Sad en Sombor (een paar passagiers stappen uit, nieuwe komen binnen) en dan rest niets dan zitten.

De chauffeurs doen dit niet voor het eerst en hebben een plannetje bedacht om de Hongaarse douane gunstig te stemmen. Iedereen moet zoveel D-marken als-ie missen kan inleveren. Het mooiste meisje uit de bus wordt aangewezen om met de pet rond te gaan. Maar voor Hongarije bereikt wordt, moet eerst nog de Joegoslavische grens worden gepasseerd. En dat is een heel gedoe. Iedere Joegoslaaf die het land verlaat, al is het voor een uur, dient tien D-mark te betalen. Constant. 'Milosevic-tax' noemt mijn buurman het gekscherend. Schandalig, vindt hij. "Het gemiddelde maandsalaris in Servië is vijftig D-mark. Ik heb geluk. Ik woon al sinds 1972 in Duitsland. Ik verdien meer dan tweeduizend mark." Hij steekt zijn hand uit. "Marcovic. Aangenaam."

Nu we vrienden zijn, wil hij weten hoe ik Belgrado vond. "Vroeger heel mooi, nu alles kaputt," geeft hij zelf het antwoord. Het maakt hem verdrietig. Zijn land gaat naar de knoppen, de mensen hebben niks. Komt allemaal door de politiek. Hij gaat nooit meer stemmen.

Bij de grenscontrole blijkt een Nederlands paspoort een eigenaardigheid die extra lang bestudeerd moet worden, maar we mogen door. Na een stukje niemandsland met bijna gratis sigaretten en drank blijkt de truc van de chauffeurs te werken. Van D-marken worden Hongaarse douaniers vriendelijk en godzijdank slaan ze de inspectie van het bagageruim over.

Direct na de grens worden drie plotseling uit de bosjes opduikende mannen binnengelaten. Ze kijken schichtig en nemen voor een paar uur plaats in het gangpad. Bij de laatste benzinepomp voor de Oostenrijkse grens verdwijnen ze weer. Vluchtelingen? Niemand wil erover praten, de chauffeurs doen alsof ik gek ben.

nenkort begin ik een pornosite voor rijke Amerikanen. Als ik zo'n nummer heb, kan ik alles kopen wat ik wil en laten opsturen." Hij lacht zich rot. "Een vriend van mij heeft zo een gloednieuwe computer gestolen. Echt."

Hij wil best een kopietje van het programma naar *Hollandia* mailen, als ik het maar nooit gebruik. "Jullie hebben Interpol. De politie heeft je meteen getraceerd en dan hang je. Hier niet. Omdat iedereen ons boycot, wisselen de autoriteiten geen gegevens uit. Ieder spoor loopt dood aan de Joegoslavische grens. *Njema problema!*"

De lijnbussen van Eurolines verbinden Belgrado met de vrijheid. Het gigantische busstation is de levensader van de stad. Slechte verhalen komen er nauwelijks uit het Westen en het beste bewijs van een florissante toekomst vormt al het geld dat geëmigreerde familieleden naar huis sturen.

Een oranje hek scheidt hen die gaan van hen die blijven. Door de tralies wordt gezoend, gezwaaid, wat water voor onderweg aangereikt. Tussen de wachtende reizigers drinken de buschauffeurs nog snel een biertje. Kleine, vieze schoffies op blote voeten weten het afgesloten terrein binnen te dringen en bedelen en jatten of hun leven ervan afhangt. Wat waarschijnlijk ook zo is.

Ik heb pech. De meuk die hier voor touringcar doorgaat, is een lachertje vergeleken met het Duitse materiaal dat Belgrado ook wel eens aandoet. Mijn bus is van Joegoslavische makelij.

Vóór vertrek wordt gevraagd of iedereen een reisdocu-

Omdat we in een Servische bus zitten, met Servisch opschrift ('Vojvodina') en een Servisch nummerbord, moeten we aan de EU-buitengrens langs het ene, door gewapende soldaten en bewegende camera's bewaakte poortje. Voor de derde keer wordt het doodstil in de bus. Mijn medepassagiers zijn gewend als criminelen te worden behandeld. Zo is het leven, zeggen ze schouderophalend. Serviërs zijn nu eenmaal de paria's van de wereld. Dankzij Milosevic.

Het valt mee doordat er een EU-burger uit een NAVO-land meereist, vermoedt iedereen.

Wel trekt de blonde *Fräulein* van de Oostenrijkse douane leren handschoentjes aan als ze de ingezamelde paspoorten doorbladert. "Waarschijnlijk is ze allergisch voor ons," zegt Marcovic cynisch. We praten over Kosovo, de bakermat van de Servische beschaving. Over gastvrije Serviërs en Albanese ▶

Bankeren in Belgrado

► bandieten. "Doordat dictator Hoxha de bevolking van Albanië terroriseerde, wilden ze allemaal naar Kosovo. Tito heeft dat toegestaan, want hij beschouwde die mensen als broeders. Maar nu willen ze opeens een eigen staat. En het Westen trapt er weer eens in."

Het eindeloze heuvelslandschap begint door de schemering te vervagen. Tijd voor ontspanning. De chauffeurs schuiven een staaltje onvervalste Servische humor in de video. Blonde deernes met grote borsten, die hulpeloos vastraken in een hek. Het beeld gaat close-up naar een besnorde dorpling die zo'n blonde achterwaarts probeert los te trekken. Haar echtgenoot, die toevallig uit het raam van zijn boerderij kijkt, ziet iets heel anders. Het wordt vechten. Enfin, de meeste passagiers hebben dan allang hun ogen gesloten.

Frankfurt, half zeven de volgende ochtend. Van de vijftig passagiers gaat niemand naar Nederland. Toeval, want er is wel een overstapbus. Ook daarin wordt geconverseerd in de vertrouwde, rauwe klanken van de Balkan. Gek genoeg word ik nogal vijandig opgenomen en zegt niemand iets tegen me. Als ik na een uur mijn Nederlandse boek op schoot leg, doorbreekt het meisje naast me de ongemakkelijke stilte met een besmuikt lachje. Misverstand. Ik was binnengekomen met een fles mineraalwater van het merk Vlasinska Rosa. Servisch, in een bus vol Kroaten...

Ze heet Slavenka en verklaart: "Serviërs zijn monsters. We haten ze." Ze gaat naar Amsterdam, naar haar lange-afstandsvriendje. Hij is eigenlijk ook Kroaat, maar een paar jaar geleden naar Nederland getrokken, waar hij zich bij de immigratiedienst uitgaf voor levensbedreigde Bosniër. Een slimme zet, want inmiddels bezit hij de Nederlandse nationaliteit.

"Ik wil ook," zegt Slavenka. "Nederland is het beste land ter wereld. Net zo rijk als Amerika, alleen hebben jullie ook nog goede sociale voorzieningen. Alle jongeren willen naar Amsterdam."

In tegenstelling tot Serviërs kunnen Kroaten als Slavenka, Slovenen, Bosniërs, Macedoniërs en zelfs Montenegrijnen als vakantieganger naar het Westen reizen. Als je er als Serviër toch in slaagt Nederland te bereiken, heb je maar een paar mogelijkheden. Illegaal worden en een beetje werken, zoals Soni deed, je diensten aanbieden bij de uitdijende Joegoslavische mafia, de prostitutie ingaan, of naar de politie stappen om asiel te vragen. Alleen dat laatste wordt geteld en gebeurt volgens de laatste gegevens van het ministerie van Justitie opvallend veel. In de eerste vier maanden van dit jaar kwamen de meeste asielaanvragen voor Nederland van Afghanen (1815) en stonden de Joegoslaven (1282) op de tweede plaats. Dat is exclusief Kosovo. "De kans dat hun asielverzoek wordt toegewezen is bijzonder klein," zegt de woordvoester van het ministerie. "We beschouwen Servië als veilig land. Voor Serviërs dan."

Bij Hollandse vrienden op de Veluwe, in de buurt van het asielzoekerscentrum, vertelt Vladan Blagojevic over tien jaar van zijn leven, over tien jaar oorlog. Hij is 33 jaar en ongeveer een jaar in Nederland. Hij komt uit Belgrado. Dat is zijn stad. Daar is hij geboren. Hij leefde er goed en gelukkig.

"In 1990 brak de oorlog met Kroatië uit. Ze wilden dat ik

ging vechten. Ongelooflijk. Twintig jaar had ik met ze samengeleefd en nu moest ik ze vermoorden. De militaire politie licht je midden in de nacht van je bed, dus ik moest wel verdwijnen. Ik heb mijn moeder en zuster vaarwel gezegd en ben naar Sarajevo gegaan, naar Moslim-vrienden. In '92 brak ook daar de oorlog uit. Ik heb gevochten in het Bosnische leger, tegen de Serviërs, mijn eigen volk. Na een verschrikkelijk jaar in een stad onder vuur kreeg ik te horen: het is beter dat je vertrekt, anders ben je morgen dood. Je bent Serviër en dus een schoft."

Vladan vluchtte via de landingsbaan van het op de frontlinie gelegen vliegveld, over de beruchte berg Igman, naar Split en naar Zagreb. Het eerste stuk te voet, daarna per bus.

Van de Duitse ambassade in Kroatië kreeg hij drie maanden *Duldung* voor Duitsland, daarna dook hij onder. Hij schraapte zwart z'n kostje bij elkaar. In '98 pakte de politie hem op en werd hij zonder pardon op het vliegtuig gezet, terug naar Bosnisch Sarajevo. Daar bleek niet te leven als Belgradose Serviër; de haat zit diep en de mafia is oppermachtig. Vladan werd geïntimideerd, afgeperst, met de dood bedreigd.

Vlak voor de geboorte van hun kind wist zijn Moslim-vrouw naar Duitsland te komen, waar ze nu legaal woont en werkt. Maar bij zijn uitzetting kreeg Vladan een verbod mee: tot 2006 mag hij de Bondsrepubliek niet in.

In mei 1999 bracht een vriend hem met de auto van Sarajevo naar Zagreb. Daar begon, zonder geld, zonder papieren, een barre reis van twintig dagen. Vladan wist Zwitserland te bereiken, maar werd tot twee keer toe het land uitgegooid. Grenscontroles probeerde hij te omzeilen door in het donker te gaan. "In Italië ben ik vaak opgepakt, maar het kan de carabinieri allemaal niks schelen. Ze arresteren je niet. Als je maar oprot uit Italië." De Italiaanse politie gaf de tip via Frankrijk naar Nederland te reizen. Van de grensplaats Ventimiglia ging hij lopend naar Nice. Alleen het laatste stukje, Antwerpen-Amsterdam, was hij niet meer bang. Op het Centraal Station heeft hij zich meteen gemeld bij de spoorwegpolitie en heeft hij om asiel gevraagd.

"Ik wist niet wat me overkwam. Ze waren aardig. Ik kreeg geld voor een treinkaartje naar Ermelo. En daar stond een taxi op me te wachten om me naar het asielzoekerscentrum te brengen. Ik moet zeggen: perfect. Nederland, dank je wel."

Hoewel hij getuige is bij het Joegoslavië-tribunaal heeft hij inmiddels de eerste negatieve beschikking binnen. Het is dat hij voor het eerst sinds vele maanden van het gezelschap van zijn vrouw en zijn kind heeft kunnen genieten – ze waren even over.

"Wat moet ik zeggen," zegt hij. "Ze hebben een pistool tegen m'n hoofd gezet. Alles wat ik ooit had, ben ik kwijt. Terug naar Bosnië ga ik niet. Niet levend in ieder geval. En Servië kan ook niet. Hoe moet het met mijn kind? In Sarajevo zien ze hem als zoon van een Servische hond, in Belgrado als zoon van een Moslim-hoer."

Vladan wacht op de uitspraak van de rechter. Die bepaalt of het bezwaar dat hij heeft aangetekend tegen uitzetting gegrond is of niet.

"Ik snap niet dat Nederland alle asielzoekers over één kam scheert. Mòet ik sterven of zo? Veel vraag ik toch niet? Ik hoef geen geld. Ik wil alleen een normaal leven. Samen met mijn vrouw en mijn zontje." ▀

tie is 'steun' Westen zat

25 2000

de Navo. Een afzender ontbreekt. Maar niemand in Belgrado twijfelt eraan in welke hoek die moet worden gezocht. Het is misschien wel het belangrijkste thema dat de regerende coalitie – de socialistische SPS van de Joegoslavische president Slobodan Milosevic, de neo-communistische JUL van diens vrouw Mira Markovic en de nationalistische SRS van Vojislav Seselj – aansnijdt in de verkiezingscampagne die officieel gisteren begon en Milosevic op 24 september een nieuwe amtermijn moet opleveren. Het Westen, de Amerikanen voorop, is uit op de vernietiging van Joegoslavië/Servië en wordt daarbij geholpen door een vijfde colonne van handlangers in eigen land.

Hoewel de uithalen naar Washington en andere hoofdsteden vaak bestaan uit onbewezen verdachtmakingen, raken ze wel een gevoelige snaar. Veel Serviërs staan, na jaren van isolement, uiterst argwanend tegenover het Westen, waarvan ze de VS als de grote leider zien. De herinnering aan de Navo-bombardementen, ruim een jaar geleden, is nog vers en stemt bitter. De sancties dragen evenmin bij aan warme gevoelens voor het Westen.

Dat het regime dankbaar aan de haal ging met de aankondiging, vorige maand, dat de Amerikanen een kantoor hebben geopend bij de ambassade in Boedapest om de democratische oppositie te steunen, lag dan ook voor

de hand. Zie je wel, we zeiden het toch: de oppositie is niet te vertrouwen.

De oppositie was minder charmeeerd. Vojislav Kostunica, presidentskandidaat voor het grootste deel van de Servische oppositie, noemde de hulp niet minder dan een 'doodskus'.

„Deze steun maakt ons alleen maar kwetsbaar”, was zijn woedende reactie. „laat ons dan maar liever met rust.”

„Amerikanen vragen mij vaak wat ze voor ons kunnen doen”, schreef Stojan Cerovic, journalist bij het onafhankelijke weekblad *Vreme*, onlangs. „Doe maar niets, zeg ik dan, jullie hebben al genoeg gedaan.”

Het cynisme dróóp van die opmerking. Want de oppositie herinnert zich maar al te goed hoe Washington Milan Panic, de Joegoslavisch-Amerikaanse zakenman die in 1992 een directe bedreiging vormde voor Milosevic, in de kou liet staan. Wanhopig reisde die destijds de wereld rond om te pleiten voor een tijdelijke opheffing van het olie-embargo om hem daarmee een troef in handen te geven tegen Milosevic. Hij kreeg nul op het rekest. Sterker nog: vlak voor de verkiezingen werden de sancties verscherpt. De oppositie herinnert zich bovendien hoe, drie jaar later, de internationale gemeenschap – in de persoon van de Amerikaanse onderhandelaar Richard Holbrooke – de man die ja-

ren als het ultieme kwaad werd afgeschilderd, weer in de armen sloot. Hij was nodig voor de vrede in Bosnië. „De oppositie is er helemaal niet van overtuigd dat de Amerikanen Milosevic wel weg willen hebben”, constateert de Joegoslavisch-Amerikaanse analist Obrad Kesic. De gemengde signalen die naar Montenegro worden gezonden – halfhartige pogingen om het regime te bewegen de verkiezingen niet te boycotten – versterken die twijfel alleen maar.

Amerikaanse diplomaten willen nauwelijks iets kwijt over het hoe en waarom van het kantoor in Hongarije om de oppositie te steunen. Overleg met de oppositie blijkt er niet te zijn geweest. Het gaat niet alleen om de verkiezingen, aldus zegslieden, maar de Amerikanen willen in verband met de langere termijn 'dichter bij het vuur zitten'. Of de timing niet wat ongelukkig was? „We laten ons beleid niet bepalen door de propaganda van Milosevic.”

Hoeveel munt het regime uit die opstelling weet te slaan, moet nog blijken. Volgens peilingen krijgt Kostunica van de kiezers de voorkeur boven de zittende president. Tegelijkertijd gelooft, aldus een enquête, bijna de helft van de kiezers dat hun stem geen verschil maakt. De uitslag doet er niet toe, denken zij. Milosevic blijft toch.

* DE ONDERKRANT

Kfor-militairen gewond bij aanslag

PRISTINA Twee Kfor-militairen uit de Verenigde Arabische Emiraten zijn gewond geraakt toen er met granaten werd geschoten op hun hoofdkwartier in Vucitrn, in het noorden van Kosovo. De aanval werd gezien als een vergelding voor het doodschieten van twee Albanese Kosovaren door een VAE-militair eerder deze week.

NIEUWSMAKERS / Waar is Ivan Stambolic?

* Al een week duurt zijn mysterieuze verdwijning. Vorige week vrijdag ging Ivan Stambolic in een park in Belgrado een rondje joggen en sindsdien is de ex-president van Servië spoorloos. Taal noch teken is vernomen van de man die ooit leermeester en vriend van Joegoslavisch president Slobodan Milosevic was.

Sterker nog: de communist Stambolic speelde een belangrijke rol bij de opmars van Milosevic. Iedere keer als Stambolic een stap maakte in zijn politieke carrière, nam hij zijn jongere partijgenoot in zijn kielzog mee. In de

jaren zeventig, begin jaren tachtig kwamen Milosevic en zijn vrouw Mira veel bij de familie Stambolic over de vloer. „Ik hou van hem als een broer”, schijnt Stambolic regelmatig over zijn protégé te hebben gezegd.

In 1987 zette Milosevic in een soort paleiscoup zijn beschermheer echter zonder pardon aan de kant. Zijn schoonvader vergaf het hem nooit. Die verbrak prompt alle banden met zijn dochter en schoonzoon. Stambolic trok zich terug uit het politieke leven. Hij leidde een bank tot hij, volgens sommigen op last van Milosevic, in de late jaren

negentig werd ontslagen.

De laatste tijd was Stambolic actief geweest in het onafhankelijke 'Forum voor etnische betrekkingen'. Eerder dit jaar circuleerde zijn naam als een potentiële kandidaat bij de komende parlementsverkiezingen, waarin hij zou overwegen als onafhankelijke kandidaat op te treden. Het bleef bij overwegen. Volgens zijn vrouw was een terugkeer in de politiek ook helemaal niet aan de orde.

Toch heeft de oppositie maar één verklaring voor de verdwijning: het regime wil een potentiële lastpak uit de weg ruimen.

Zijn advocaat Nikola Barovic zei deze week, ietwat raadselachtig: „De autoriteiten hebben nu zoveel dagen niets gezegd, dat is een duidelijke boodschap dat de hele zaak een politieke is.”

Volgens de regeringsgezinde krant *Politika* zijn het ongefundeerde verdachtmakingen. Ze suggereerde deze week – met even weinig bewijzen overigens – dat de verdwijning een criminele achtergrond heeft. Stambolic zou met zaken in en met het buitenland (jawel, de vijand) veel geld hebben verdiend. En daarvoor nu betalen.

redactie buitenland

Ivan Stambolic

europa <<http://europe.cnn.com/>>
japan <<http://japan.cnn.com/>>

ME INC. NEWS
Go To ... Time.com People Money Fortune EW

CNN NETWORKS
Networks image <<http://europe.cnn.com/images/1999/09/cnn.networks.gif>>

more networks <<http://europe.cnn.com/CNN/>>
transcripts <<http://europe.cnn.com/TRANSCRIPTS/>>

SITE INFO

help <<http://europe.cnn.com/feedback/help/>>
contents <<http://europe.cnn.com/INDEX/>>
search <<http://europe.cnn.com/SEARCH/>>
ad info <<http://europe.cnn.com/ads/e.market/>>
jobs <<http://europe.cnn.com/JOBS/>>

WEB SERVICES

<<http://cnn.com/event.ng/Type=click&RunID=19077&ProfileID=1033&AdID=13956&GroupID=369&FamilyID=3095&TagValues=4.8.435.455.487.1708&Redirect=http:%2F%2Fbarnesandnoble.bfast.com%2Fbooklink%2Fclick%3Fsourceid%3D11764%26categoryid%3Dhomepage>>

Keyword Title Alt

<<http://cnn.com/event.ng/Type=click&ProfileID=1033&RunID=19077&AdID=13976&GroupID=369&FamilyID=3095&TagValues=4.8.435.455.487.1708&Redirect=http:%2F%2Fwww.realpages.com%2F%3Fpage=wp>>

<http://cnn.com/event.ng/Type=click&ProfileID=1033&RunID=19077&AdID=16210&GroupID=369&FamilyID=3095&TagValues=4.8.435.455.487.1708&Redirect=https:%2F%2Fwww.drugemporium.com%2Fode%2Fcstage%3Ftemplate%3Daffiliate.en.htm%26affiliate%3Dcnn%26nextaction%3Decpassthru%26nexttemplate%3Dde_walkin.en.htm>

<<http://europe.cnn.com/images/1998/05/homepage/white.gif>>

Opinion

Misguided motives led to the chaos in Kosovo

Serb refugees

<http://europe.cnn.com/SPECIALS/2000/kosovo/stories/present/kfor/serb.refugees.jpg>

Displacement has long been the result of conflict in the Balkans. Serb refugees are helped by the American Red Cross circa 1917-19.

Oberg <http://europe.cnn.com/SPECIALS/2000/kosovo/stories/present/kfor/jan.oberg.jpg> By Jan Oberg

Special to CNN Interactive

Oberg is director of the Transnational Foundation for Peace and Future Research <http://www.transnational.org/> (TFF) in Lund, Sweden, where he heads the Conflict-Mitigation Team to the Balkans, Georgia and Burundi.

(CNN) -- The conflicts that led to war and dissolution of the former Yugoslavia took shape in the 1970s and early 1980s, and their origins are much older. The paradox is that the international community's self-appointed "conflict managers" have not treated the Balkan conflicts as conflicts. Instead, they have wielded power and practiced Realpolitik disguised as peacemaking and humanitarianism.

The international community -- a euphemism for a handful of top leaders -- has historically been an integral party to the conflicts, not an impartial mediator. A policy of disinterested conflict analysis, mediation and conflict resolution would require different analyses, means and institutions (with just a minimum of training).

THE PRESENT

- Situation Report
<http://europe.cnn.com/SPECIALS/2000/kosovo/stories/present/situation.report/>
- Reporter's Notebook <http://europe.cnn.com/SPECIALS/2000/kosovo/notebook/>
- Missed Opportunities <http://europe.cnn.com/SPECIALS/2000/kosovo/stories/present/kfor/>
- Map: KFOR Troop Deployments [javascript:openWindow\('/interactive/specials/0001/kosovo.troop.deployments/frameset.exclude.html','windowname','toolbar=no,location=no,directories=no,status=no,menubar=no,scrollbars=no,resizable=no,width=510,height=400'\)](javascript:openWindow('/interactive/specials/0001/kosovo.troop.deployments/frameset.exclude.html','windowname','toolbar=no,location=no,directories=no,status=no,menubar=no,scrollbars=no,resizable=no,width=510,height=400'))
- News report archive <http://europe.cnn.com/SPECIALS/2000/kosovo/stories/present/archive/>

The leaders of the republics of the former Yugoslavia all did their best to destroy the federation from within. Today's situation, however, is equally the result of the international community's failed conflict management in four cases -- Croatia, Bosnia-Herzegovina, Macedonia and Kosovo.

None of the peace agreements work as expected. The regions are more polarized and ethnically cleansed than before. Democracy is formal and imposed, not genuine. The countries are not armed simply for defense, they are militarized.

War criminals are still at large. Refugees have not returned in any significant numbers (except to Kosovo). The deeply human dimensions of tolerance, forgiveness, reconciliation and societal regeneration have hardly begun. No commissions on truth or history have been established.

Money -- always plentiful for military purposes -- is conspicuously lacking for the prevention of civilian violence and for postwar development. Integration into the EU may not take place for a long time yet.

Finally, and fatally, the U.N. missions to these countries have been thrown out, substituted with more expensive and heavy-handed missions, or discontinued prematurely.

The Kosovo operation failed three ways

- **Failed violence prevention.** There were more early warnings about Kosovo than about any other conflict in the world. Our organization, TFF, published "Preventing War in Kosovo" in 1992. But Kosovo's problems never made the international agenda.

Ethnic Albanian refugees

<<http://europe.cnn.com/SPECIALS/2000/kosovo/stories/present/kfor/kosovo.refugees.jpg>>

Some ethnic Albanian refugees had only blankets for living quarters on their flight from Kosovo during NATO's spring 1999 airstrikes

The Organization for Security and Cooperation in Europe (OSCE), which had a mission in the province, suspended Yugoslavia's membership in 1992 after Belgrade refused to accommodate the mission.

Kosovo was not part of the Dayton negotiations. Neither was there any other planned effort at dialogue, trust building, reconciliation or negotiation, except what non-government organizations could do. The international community recognized Yugoslavia in 1996 with Kosovo inside it.

- **Failed peacemaking.** The Kosovo Albanians under their elected leader Ibrahim Rugova (to whom TFF's team served as goodwill adviser, 1992-1996) advocated pragmatic non-violence. Neither Belgrade nor Western diplomats understood the potential of this.

Belgrade turned Kosovo into something like a police state, declared it an internal affair and did nothing to solve the conflict. Prime Minister Milan Panic's government was the exception (1992-93), and presumably was the best moment for international mediation. The West ignored it. Rugova resisted. A few diplomats tried but were ignored back home.

Western actors continued to ignore all civilian peace efforts, clandestinely gave weapons to the Kosovo Liberation Army (as they did to similar groups in Croatia and Bosnia), marginalized Rugova, and favored absurd black-and-white images of what always was, and is, a pretty grayish conflict. Neither could they get an OSCE mission with 2,000 "verifiers" in place nor could they make it work for peace.

Then came the parodic "negotiations" in Rambouillet and threats about bombing. The West had cornered itself: Bombs had to fall to save face, not to solve any problem.

NATO's bombing blunder predictably converted a limited ethnic cleansing-cum-war into a massive exodus of refugees into Albania and Macedonia. The refugees fortunately came back soon after the bombing ended. In contrast, 800,000 to 900,000 Serbs ethnically cleansed from

roatia, Bosnia and Kosovo have not received help to return.

- **Failed postwar peace building.** NATO, the U.N. and OSCE, and several hundred non-governmental organizations, now populate Kosovo. Under their eyes, about 250,000 Serbs, Romas, Turks, Gorani, Bosnians, Croats and Jews have been ethnically cleansed from Kosovo by the very ethnic Albanian leadership with whom the West intimately cooperates.

These various efforts undermine U.N. Security Council Resolution 1244, which set up a civil administration of the province. Kosovo is not treated as a legal part of Yugoslavia. Belgrade is not consulted. Property and resources are taken over. The Kosovo Liberation Army has not been disarmed; it has only changed uniforms and become the Kosovo Protection Force (KPF) with the same leaders. Yugoslavia is prevented from monitoring its borders. In short, it is an occupation.

KFOR peacekeepers

<<http://europe.cnn.com/SPECIALS/2000/kosovo/stories/present/kfor/kfor.jpg>>

KFOR peacekeepers often must protect Serbs, Roma (Gypsies) and other minorities in Kosovo from ethnic Albanians bent on revenge

Most of the staffers with the various missions have no experience with Kosovo before NATO's bombing campaign. Or they have been assigned tasks for which they have no professional training.

KFOR's 45,000 soldiers -- more than Belgrade ever had in the province -- have been unable to stop ethnic cleansing and restore law and order. Because of the war, the weapons trade, the sanctions and the internationals, the Mafia is stronger than ever.

No one in any of the missions works directly and full-time with such concepts as forgiveness, reconciliation, tolerance, peace. Nor is anyone trained and educated in such approaches. The U.N. Mission in Kosovo (UNMIK) receives only a fraction of what it needs, and seems unable to fill municipal and other positions.

The U.N. and KFOR have so antagonized even the most conciliatory Serbs that they have left the governing Transitional Council. In principle, there are four governments: Yugoslavia/Serbia, the U.N., the one under Rugova, and that of Hacim Thaci, who heads the Kosovo Protection Force. In addition, missions compete to take the credit -- or to pass the buck.

Worst perhaps, there is no peace agreement. Hardworking mission members -- and donor countries -- do not know whether they contribute to an independent Kosovo, re-integration into Serbia or to something else. After the local war and the bombing, all workable solutions imaginable in the 1990s are now defunct.

Kosovo -- a pawn

The West deliberately leaves the 9 million people of Serbia out of the postwar perspective (as do the media). Given the destruction it wrought on the country, such indifference is unethical. It is also evidence that humanitarian concerns do not guide Realpolitik.

Add to all this the West's refusal to compensate Yugoslavia's trading partners that paid for our sanctions: There may well be a Stability Pact, but there will be no stability.

Slowly but surely it will dawn upon the deceived citizens of the West that the Balkans constitute an exploitable pawn in a larger game related to other moves -- NATO expansion, containment of

Russia, the Caspian Sea oil discoveries, and the military-industrial complex. Kosovo is one brick in a new Cold War wall farther east.

It was a Western "civilizing" mission. Nations must accept free markets, NATO's doctrine, EU militarization, selective human rights for the chosen people, and democracy in the form of "free" elections. We must accept NATO, not the U.N. or OSCE, as the only peacemaker under the only superpower.

We are supposed to believe there is no alternative to all this and to bombing. In the long run, this sort of intellectual poverty threatens to make us look like the "ugly West" in the eyes of all other cultures.

The Danish traveling journalist, Franz von Jessen, wrote that the Balkans have always been the change big powers used in their transactions. That was in 1913.

The recent Balkan tragedies compel us to ask whether our moral and intellectual growth has matched our technological and material growth. The absence of self-criticism in the West is ominous.

The Transnational Foundation's conflict mitigation team has worked with conflict analysis, mediation and peace education in all parts of the former Yugoslavia since 1991. Between 1992 and 1996 it mediated a written dialogue between the Belgrade government and the Kosovo Albanian leadership around an international draft treaty aimed to promote a secure environment, relative demilitarization, trust, negotiation. The treaty would be implemented under the guidance of a civilian U.N. (or OSCE) authority cooperating with relevant non-governmental organizations and local parties. The document was called "Memorandum of Understanding between the U.N. and the Federal Republic of Yugoslavia concerning a U.N. Temporary Authority for a Negotiated Settlement in Kosovo," 1996, available from TFF (e-mail: tff@transnational.org <<mailto:tff@transnational.org>>).

THE PRESENT <<http://europe.cnn.com/SPECIALS/2000/kosovo/stories/present/situation.report/>> | THE REGION
<<http://europe.cnn.com/SPECIALS/2000/kosovo/stories/region/montenegro/>> | THE FUTURE
<<http://europe.cnn.com/SPECIALS/2000/kosovo/stories/future/rebuilding.business/>> | THE PAST
<<http://europe.cnn.com/SPECIALS/2000/kosovo/stories/past/milosevic/>> | CHATS <<http://europe.cnn.com/SPECIALS/2000/kosovo/chats/>> | MESSAGE
BOARDS <<http://community.cnn.com/cgi-bin/WebX?13@@.ee9faab>>

Enter keyword(s) go <[javascript:document.seek.submit\(\)](http://search.cnn.com:80/help/)> help
<<http://search.cnn.com:80/help/>>

[Back to the top](#) © 2000 Cable News Network. All Rights Reserved.
[Terms <http://europe.cnn.com/interactive_legal.html>](http://europe.cnn.com/interactive_legal.html) under which this service is provided to you.
Read our privacy guidelines <<http://europe.cnn.com/privacy.html>>.

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: zaterdag 29 januari 2000 0:41
Aan: Ruza Despotovic
Onderwerp: 17664 (<http://www.srbija-info.yu/vesti/2000-01/28/17664.html>)

www.srbija-info.yu/vesti

[<http://www.srbija-info.yu/index.html>](http://www.srbija-info.yu/index.html)
<<http://www.srbija-info.yu/vesti/index.html>>

[KOSOVO I METOHIJA <http://www.srbija-info.yu/vesti/kosovo/index.html>](http://www.srbija-info.yu/vesti/kosovo/index.html)

[EKONOMIJA <http://www.srbija-info.yu/vesti/ekonomija/index.html>](http://www.srbija-info.yu/vesti/ekonomija/index.html)

[KULTURA <http://www.srbija-info.yu/vesti/kultura/index.html>](http://www.srbija-info.yu/vesti/kultura/index.html)

[SPORT <http://www.srbija-info.yu/vesti/sport/index.html>](http://www.srbija-info.yu/vesti/sport/index.html)

<<http://www.srbija-info.yu/g3/blue-bottom.gif>>

<<http://www.srbija-info.yu/g3/1t.gif>> <<http://www.srbija-info.yu/g3/1t.gif>> <<http://www.srbija-info.yu/g3/header.gif>>

<<http://www.srbija-info.yu/vesti/politika/index.html>>

<<http://www.srbija-info.yu/g3/1t.gif>>

Kolateralna šteta kao najciničnija reč

28. januar 2000.

Žrtva NATO u Nišu - <<http://www.srbija-info.yu/g3/images/nis805-velika-m.jpg>>
žrtva NATO u Nišu - "kolateralna šteta"

Frankfurt, 27. januar 2000. (Politika) - U Frankfurtu je prekjuče reč "kolateralna šteta" ("Kollateralscaden"), u konkurenciji 1.063 reči, proglašena za najružniju reč 1999. godine. Odluku o tome doneo je stručni žiri koji je u obrazloženju naveo da je NATO, koristeći izraz "kolateralna šteta" tokom intervencije u Jugoslaviji, "smrt nedužnih civila predstavljao kao puki neželjeni sporedni efekat".

Izbor najružnije reči godine u Nemačkoj je, inače, kako javlja "Politikin" dopisnik, tradicionalan, a činjenica da je ručnu "titulu" ponela reč za koju su "zaslužne" i oružane snage Nemačke pokazuje koliko je frankfurtski žiri bio nepotkupljiv. Pa i koliko je zapadna javnost, i pored snažne propagande, bila svesna cinizma koji se koristi kao "opravdanje" masovnih zločina nad nezaštićenim stanovništvom, pa i decom u Jugoslaviji. I to, hiljadama njih. Jer, procenjuje se da je tokom 78 dana bombardovanja NATO ubio više od dve hiljade civila, dok ih je nekoliko hiljada više ranjeno.

<<http://www.srbija-info.yu/g3/1t.gif>>

[[Naslovna <http://www.srbija-info.yu/index.html>](http://www.srbija-info.yu/index.html) | [Enciklopedija | Cinjenice <http://www.srbija-info.yu/cinjenice/index.html>](http://www.srbija-info.yu/cinjenice/index.html) | [Vesti <http://www.srbija-info.yu/vesti/index.html>](http://www.srbija-info.yu/vesti/index.html)]

© 1997, 1998, 1999, 2000 Ministarstvo za informacije Republike Srbije

Email: mirs@srbija-info.yu <<mailto:mirs@srbija-info.yu>>

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: zaterdag 29 januari 2000 0:28
Aan: Ruza Despotovic; Globalreflexion; Dolf Loth
Onderwerp: Prospects For Peace - Opinion (<http://europe.cnn.com/SPECIALS/2000/kosovo/stor>)

<<http://europe.cnn.com/event.ng/Type=click&RunID=11075&ProfileID=469&AdID=15650&GroupID=335&FamilyID=1217&TagValues=4.8.435.455.606.644.645&Redirect=http:%2F%2Fwww.cnn.com%2FWEATHER>>

Click Here <<http://europe.cnn.com/event.ng/Type=click&RunID=11075&ProfileID=469&AdID=15650&GroupID=335&FamilyID=1217&TagValues=4.8.435.455.606.644.645&Redirect=http:%2F%2Fwww.cnn.com%2FWEATHER>>

ad info <<http://europe.cnn.com/ads/e.market/>>

<<http://europe.cnn.com/event.ng/Type=click&RunID=22628&ProfileID=642&AdID=15754&GroupID=72&FamilyID=3729&TagValues=4.8.435.455.594.606.933&Redirect=http:%2F%2Fwww.sun.com%2Fads%2Fsmi%2Fbrand%2Fcnn.html>>

Click Here <<http://europe.cnn.com/event.ng/Type=click&RunID=22628&ProfileID=642&AdID=15754&GroupID=72&FamilyID=3729&TagValues=4.8.435.455.594.606.933&Redirect=http:%2F%2Fwww.sun.com%2Fads%2Fsmi%2Fbrand%2Fcnn.html>>

<<http://a388.g.akamaitech.net/7/388/21/b3804ab3223f78/cnn.com/SHOP/images/9904/shop.125.header.gif>>

<<http://a388.g.akamaitech.net/7/388/21/b7c287e1dd62b4/cnn.com/SHOP/images/9904/line.gif>>

SPECIAL DEAL:

\$10 off and Free Next Day Delivery for your order.

CNN.com <<http://europe.cnn.com/>> Kosovo: Prospects For Peace - The Present
<<http://europe.cnn.com/SPECIALS/2000/kosovo/>>

THE PRESENT <<http://europe.cnn.com/SPECIALS/2000/kosovo/stories/present/situation.report/>> | THE REGION

<<http://europe.cnn.com/SPECIALS/2000/kosovo/stories/region/montenegro/>> | THE FUTURE

<<http://europe.cnn.com/SPECIALS/2000/kosovo/stories/future/rebuilding.business/>> | THE PAST

<<http://europe.cnn.com/SPECIALS/2000/kosovo/stories/past/milosevic/>> | CHATS <<http://europe.cnn.com/SPECIALS/2000/kosovo/chats/>> | MESSAGE
BOARDS <<http://community.cnn.com/cgi-bin/WebX?13@@.ee9faab>>

MAIN PAGE <<http://europe.cnn.com/index.html>>

WORLD <<http://europe.cnn.com/WORLD/>>

U.S. <<http://europe.cnn.com/US/>>

LOCAL <<http://europe.cnn.com/LOCAL/>>

POLITICS <<http://europe.cnn.com/ALLPOLITICS/index.html>>

WEATHER <<http://europe.cnn.com/WEATHER/>>

NEWS <<http://europe.cnn.com/cnnfn/>>
SPORTS <<http://europe.cnn.com/cnnsi/>>
TECHNOLOGY <<http://europe.cnn.com/TECH/>>
SPACE <<http://europe.cnn.com/TECH/space/>>
HEALTH <<http://europe.cnn.com/HEALTH/>>
ENTERTAINMENT <<http://europe.cnn.com/SHOWBIZ/>>
BOOKS <<http://europe.cnn.com/books/>>
TRAVEL <<http://europe.cnn.com/TRAVEL/>>
FOOD <<http://europe.cnn.com/FOOD/>>
ARTS & STYLE <<http://europe.cnn.com/STYLE/>>
NATURE <<http://europe.cnn.com/NATURE/>>

ANALYSIS <<http://europe.cnn.com/SPECIALS/views/>>
myCNN <<http://my.cnn.com/>>

Headline News brief <<http://europe.cnn.com/QUICKNEWS/>>
news quiz <<http://europe.cnn.com/SEARCH/quiz/quiz.html>>
daily almanac <<http://europe.cnn.com/almanac/daily/>>

MULTIMEDIA

video <<http://europe.cnn.com/videoselect/>>
video archive <http://europe.cnn.com/video_vault/>
audio <<http://europe.cnn.com/audioselect/>>
multimedia showcase <<http://europe.cnn.com/interactive/>>
more services <<http://europe.cnn.com/INDEX/services.html>>

E-MAIL

Subscribe to one of our news e-mail lists.

Enter your address:

Or:

Get a free e-mail account <<http://email.cnn.com/member/login.page>>

E-MAIL <<http://europe.cnn.com/EMAIL/>>

DISCUSSION

message boards <<http://community.cnn.com/>>
chat <<http://europe.cnn.com/chat/>>
feedback <<http://europe.cnn.com/feedback/>>

CNN WEBSITES

CNN Websites <<http://europe.cnn.com/images/1999/09/cnn.website.gif>>

AsiaNow <<http://europe.cnn.com/ASIANOW/>>
En Español <<http://europe.cnn.com/cnnes/>>
Em Português <<http://europe.cnn.com/cnnpt/>>
Svenska <<http://cnn.passagen.se>>
Norge <<http://cnn.vg.no/>>
Danmark <<http://www.cnn danmark.dk/>>
Italian <<http://www.cnnitalia.it/>>

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: zondag 30 januari 2000 21:43
Aan: Ruza Despotovic; Globalreflexion
Onderwerp: 16 (http://news.suc.org/bydate/Jan_30/16.html)

<http://news.suc.org/>

Search suc.org:

<http://news.suc.org/images/black1px.gif> Choose S.U.C. Page About S.U.C. S.U.C.
Activities News from Serbia Kosovo Crisis Bosnia, Croatia Help children BLAGO Fund Serbian
History Serbian Art Book Library Become a member
<http://news.suc.org/images/black1px.gif> http://news.suc.org/images/suc_grb.gif

<http://news.suc.org/images/1px.gif>

Bomb video took fight out of Milosevic, The Times, Jan 30

Tom Walker, Banja Luka

AMERICA sent Yugoslav army generals a video showing the devastating effect of one of its most potent weapons - the vacuum, or fuel-air, bomb - shortly before Slobodan Milosevic gave in to western demands over Kosovo last summer, diplomatic sources have revealed.

Analysts believe the video, probably the product of one of America's shadowy "psychological operations" units, may have contributed to bringing the war to an end.

As the air campaign begun in March dragged on into June, Milosevic realised that his only ally, Russia, was likely to abandon him. Nato's bombs had caused extensive damage, and sources in Belgrade have claimed that his wife, Mira Markovic, was growing increasingly hysterical.

However, when the Yugoslav army subsequently emerged from Kosovo largely intact, the mystery of why Milosevic caved in intensified. Diplomats have now supplied what could be the jigsaw's missing piece.

"Up until then Milosevic had believed the strikes were kind of a saloon bar game," said one source. "But this video would have made him take a long, hard look at what was in store.

"The vacuum bomb makes an almighty flash and clears everything beneath it. There would have been nothing left of his army."

A single bomb, made of phosphorus and plasma, generates such intense heat and downward pressure that anything, including tanks, spread across an area about the size of 10 football pitches, is seared. All the oxygen is sucked out of the area under the explosion; but rapid cooling afterwards means that an invading army can enter the area just 30 minutes later.

"Milosevic is a great poker player and he doesn't mind putting thousands of lives at risk, but this made him blink," said the source.

A Croatian television journalist, Nino Bantic, who covered the Kosovo and Bosnian wars, saw the

death of an American vacuum bomb dropped for demonstration purposes on an island in the Dalmatian archipelago in 1994. At the time the Americans were trying to boost the morale of the Croatian army. "It was weird," Bantic said. "They'd left cages with pigs there. The cages were almost intact, but there was nothing left of the animals."

Six months later, the Croats fell out of favour with the Americans as they waged a campaign of ethnic cleansing against Serbs. There is no evidence that vacuum bombs, used by America in the Gulf war in 1991 and by Russia in Afghanistan in the 1980s, were ever used in the Balkans.

Milosevic's ruminations over the video are believed to have coincided with the pounding of Yugoslav army positions from multiple rocket launcher systems mounted in B-52 high-altitude bombers. Nato claimed that the weapons had killed hundreds of young soldiers near the Albanian border.

Tim Judah, the author of a forthcoming history of the conflict, said he believed the Yugoslav president had seen enough. "The last thing he wanted was the KLA coming streaming down into Kosovo unopposed, the Serbs fleeing in their wake," he said. "It's quite possible that something like a video may have influenced him."

The influence of psy-ops - psychological operations units that are more developed in the American army than in any European force - is one of the untold stories of the Kosovo war.

Earlier in the campaign, American planes had showered Yugoslav army and Serbian police positions with leaflets urging them to desert: "Don't wait for me," one of them said, beneath a menacing cartoon of an A-10 tankbuster. American C-130 planes had beamed radio messages to the security forces and to Milosevic in Belgrade.

The Pentagon refused to confirm the vacuum bomb video theory. But a source at the office of the joint chiefs of staff said: "Certainly radio messages may have explained what these weapons would do, and there could have been a video."

Military sources in Belgrade confirmed that they had heard about the video. One diplomat said a "friendly intermediary" took it to the Yugoslavs.

That Milosevic gambled with the lives of innocent conscript soldiers and civilians has enraged his opponents. Crown Prince Alexander, heir to the throne of Yugoslavia, whose family fled the country during the second world war, said the president had shown little compassion for those "killed and maimed to keep him in power".

Speaking as he rallied the Serbian opposition in Bosnia last week, he said Milosevic "had not made a single gesture to any soldiers or bereaved families."

Some western diplomats who met Alexander said they hoped the issue of the war dead could galvanise the opposition. Milosevic has claimed that about 600 died, but one diplomat has said the B-52 onslaught killed thousands a day.

Many diplomats believe Milosevic and his inner circle are increasingly paranoid after the murder of the gangster Arkan. One source claimed Milosevic may have had an opportunity to flee to Belarus but, since his indictment as a war criminal, he is trapped - and dangerous.

home <<http://news.suc.org/>> | suc home <<http://www.suc.org/>> | suc info
<<http://www.suc.org/sucinfo/>> | site map <<http://www.suc.org/sitemap.html>> | membership

<http://www.suc.org/membership.html> | contact <<http://news.suc.org/comments.html>>
1996-99 Serbian Unity Congress.

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: zondag 30 januari 2000 22:28
Aan: Globalreflexion; Ruza Despotovic
Onderwerp: Split between Albanians and American KFOR (<http://www.serbia-info.com/news/200>)

www.serbia-info.com/news

<http://www.serbia-info.com/index.html>
<<http://www.serbia-info.com/news/index.html>>

CIVIL ISSUES <<http://www.serbia-info.com/news/civil/index.html>>

POLITICS <<http://www.serbia-info.com/news/politics/index.html>>

MILITARY <<http://www.serbia-info.com/news/military/index.html>>

ECONOMY <<http://www.serbia-info.com/news/economy/index.html>>

CULTURE AND RELIGION <<http://www.serbia-info.com/news/culture/index.html>>

SPORT <<http://www.serbia-info.com/news/sport/index.html>>

<<http://www.serbia-info.com/g3/blue-bottom.gif>>

Guide through Kosovo and Metohia <<http://www.serbia-info.com/news/kosovo/documents/index.html>>

<<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>> <<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>>

<<http://www.serbia-info.com/g3/header.gif>>

<<http://www.serbia-info.com/news/kosovo/index.html>>

<<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>>

"Washington post": Split between Albanians and American KFOR

January 29, 2000

KFOR quarrels with Albanians <<http://www.serbia-info.com/g3/images/2901media1.jpg>>
KFOR quarrels with Albanians

New York, January 28th 2000. (Tanjug) - The relations between the American KFOR soldiers and Kosovo Albanians are no longer good. Now the Americans ask themselves "what went wrong" in their relations with ethnic Albanians "whom they were supposed to protect", says today "Washington post".

According to Washington post, army investigators from a U.S. base in Germany came in Kosovo to probe "numerous allegations" by ethnic Albanians of mistreatment by U.S. troops - including beatings and harassment of their women.

The whole story came to light after the recent scandalous rape of the Albanian girl in Vitina. The American Sgt. Frank Ronghi was charged with rape, arrested and swiftly moved from Kosovo to the base in Germany.

American soldiers, who persistently presented themselves as ethnic Albanians' rescuers, now admit in public that the relations between them and the Albanians were not good even from the start.

Some Western officials say most of the tensions have been provoked by members of the ethnic Albanian Kosovo Liberation Army (KLA), says Washington post.

The center of the latest tensions is Vitina, says the journal, reminding that intolerance between Albanians and the American soldiers became higher after the recent arrestment of one commander of so-called KLA, certain Hasani, who was suspected of planting a mine which killed one American soldier near the village of Kamenica last month.

<http://www.serbia-info.com/q3/images/2901media2.jpg>

American rapist

Washington post reveals that the mine evidently was meant to detonate beneath trucks driven by Russian peacekeepers.

Hasani was given a lie detector test at Camp Bondsteel, for the Americans wanted to know whom he wanted to kill by planting the anti-tank mine.

Washington post reveals some more details regarding the real situation in Vitina and in Kosovo. The text says that 90% of the Serb population lived in Vitina before the arrival of the International mission. Now only 500 to 800 Serbs live there. According to the author, they are under "constant threat of grenade attacks, burned houses, kidnappings and killings carried out by the Albanian extremists, which was confirmed by local sources and the western officials as well".

<http://www.serbia-info.com/q3/1t.gif>

[[Home](http://www.serbia-info.com/index.html) <http://www.serbia-info.com/index.html> | [Encyclopedia](http://www.serbia-info.com/enc/index.html) <http://www.serbia-info.com/enc/index.html> | [Facts&Figures](http://www.serbia-info.com/facts/index.html) <http://www.serbia-info.com/facts/index.html> | [News](http://www.serbia-info.com/news/index.html) <http://www.serbia-info.com/news/index.html>]

Copyright © 1998, 1999, 2000 Ministry of Information

Email: mirs@srbija-info.yu <mailto:mirs@srbija-info.yu>

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: zondag 30 januari 2000 22:29
Aan: Ruza Despotovic
Onderwerp: CIA is protecting Albanian drug-smugglers (<http://www.serbia-info.com/news/200>)

www.serbia-info.com/news

[<http://www.serbia-info.com/index.html>](http://www.serbia-info.com/index.html)
<<http://www.serbia-info.com/news/index.html>>

CIVIL ISSUES <<http://www.serbia-info.com/news/civil/index.html>>

POLITICS <<http://www.serbia-info.com/news/politics/index.html>>

MILITARY <<http://www.serbia-info.com/news/military/index.html>>

ECONOMY <<http://www.serbia-info.com/news/economy/index.html>>

CULTURE AND RELIGION <<http://www.serbia-info.com/news/culture/index.html>>

SPORT <<http://www.serbia-info.com/news/sport/index.html>>

<<http://www.serbia-info.com/g3/blue-bottom.gif>>

Guide through Kosovo and Metohia <<http://www.serbia-info.com/news/kosovo/documents/index.html>>

<<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>> . <<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>>
<<http://www.serbia-info.com/g3/header.gif>>
<<http://www.serbia-info.com/news/kosovo/index.html>>
<<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>>

"The Gazette": CIA is protecting Albanian drug-smugglers

January 28, 2000

Terrorism and drugs protected by CIA <<http://www.serbia-info.com/g3/images/021.jpg>>
Terrorism and drugs protected by CIA

Ottawa, January 28th (Tanjug) - With NATO and UN support, the "KLA" gangs have taken control over Kosovo towns, directed their violence against ethnic minorities, simultaneously continuing their activities in international drug trade, says the Canadian paper "the Gazette).

By comparing Kosovo-Metohija with Columbia, the author of the text reminds that during the last decade, Albanian separatists and terrorists have been one of the main suppliers of drug market of the Western Europe and US. He accuses American secret service CIA of being aware of all those activities and helping so-called KLA as much as it can.

"That is the guarantee that drug canals will be hidden from police as long as CIA protects KLA", it is stressed in the text.

"With the help of mafia and with the reawaking of the Balkans drug canals, the Albanian emigrants have become the most powerful drug smugglers in the Western Europe during middle nineties. For now, the European police do not succeed in stopping them. The smuggling wave has grown since the Kosovo conflicts has stopped, and the Europeans are paying its price", "The Gazette" points out.

The leader of so-called KLA, Hashim Taci, has close connections with corrupted Albanian government, which is connected to drug smuggling through the western diplomats. The man

om the shadow, Dzavit Haliti, who is responsible for the relations between "KLA" and the Albanian government, is also connected to the underground, the text further says.

This heroin connection, in which "KLA" clearly is involved, is a part of an old strategy of western governments fighting for their own interests by supporting the rebels connected to drug trade, say the experts on narcotics and recall the examples of Afghanistan and Nicaragua.

"The drug trade has deep roots among Albanians in Albania, Macedonia and Kosovo, in order to finance huge weapons purchasing in Bosnia and in Kosovo. The US are closing their eyes in front of this, because this favors the American strategy of "restraining the Serbian expansion", "The Gazette" concludes.

<http://www.serbia-info.com/q3/1t.gif>

[[Home](http://www.serbia-info.com/index.html) <<http://www.serbia-info.com/index.html>> | [Encyclopedia](http://www.serbia-info.com/enc/index.html) <<http://www.serbia-info.com/enc/index.html>> | [Facts&Figures](http://www.serbia-info.com/facts/index.html) <<http://www.serbia-info.com/facts/index.html>> | [News](http://www.serbia-info.com/news/index.html) <<http://www.serbia-info.com/news/index.html>>]
Copyright © 1998, 1999, 2000 Ministry of Information
Email: mirs@srbija-info.yu <<mailto:mirs@srbija-info.yu>>

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: dinsdag 1 februari 2000 22:55
Aan: Ruza Despotovic
Onderwerp: Severe violation of international norms (<http://www.serbia-info.com/news/2000->

www.serbia-info.com/news

[<http://www.serbia-info.com/news/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/index.html)

CIVIL ISSUES [<http://www.serbia-info.com/news/civil/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/civil/index.html)

MILITARY [<http://www.serbia-info.com/news/military/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/military/index.html)

KOSOVO AND METOHIA [<http://www.serbia-info.com/news/kosovo/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/kosovo/index.html)

ECONOMY [<http://www.serbia-info.com/news/economy/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/economy/index.html)

CULTURE AND RELIGION [<http://www.serbia-info.com/news/culture/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/culture/index.html)

SPORT [<http://www.serbia-info.com/news/sport/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/sport/index.html)

[<http://www.serbia-info.com/g3/blue-bottom.gif>](http://www.serbia-info.com/g3/blue-bottom.gif)

[<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>](http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif) [<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>](http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif)

[<http://www.serbia-info.com/g3/header.gif>](http://www.serbia-info.com/g3/header.gif)

[<http://www.serbia-info.com/news/politics/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/politics/index.html)

[<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>](http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif)

Severe violation of international norms

February 01, 2000

Diametrically opposed stands of ruling Alliance [<http://www.serbia-info.com/g3/images/sofija6a.jpg>](http://www.serbia-info.com/g3/images/sofija6a.jpg)

Diametrically opposed stands of ruling Alliance

Sofia, January 31 (Tanjug) - Leader of Bulgaria's Anti-Fascist League and Democratic Left deputy Velko Vikanov has said that the intention by Prime Minister Ivan Kostov, who is also leader of the ruling rightist Alliance of Democratic Forces, to recognize independence for Kosovo and Metohija is contrary to national interests of the Bulgarian as well as other Balkan peoples.

This is also a gross violation of relevant international norms and the U.N. Security Council's Resolution 1244 reaffirming that the Yugoslav republic of Serbia's southern province is an integral part of Yugoslavia, a sovereign European state, Vikanov told Yugoslavia's Tanjug news agency on Monday.

He said that Kostov was not acting in line with the Bulgarian people's wish, saying that this intention was part of the policy of the ruling party and Kostov who had a tendency to change his stand on major issues overnight.

He said that, in seven days only, Kostov had voiced two diametrically opposing positions on the crucial issue of Kosovo and Metohija.

In a recent meeting of Balkan prime ministers, Kostov had voiced concern about pressure to grant independence to Kosovo and Metohija, stressing that Bulgaria urged substantial autonomy for the province within Yugoslavia's internationally recognized borders.

After meeting with leader of ethnic Albanian terrorists in Kosovo and Metohija Hashim Thaqi in

ria last Saturday, Kostov said that independence might be granted to the province.

Kostov wants to alienate Serbian and Bulgarian nations and in the same time to open the door for similar desires of Bulgarian Turks, who already asked from Bulgaria in a party session to become multinational community, said Vlkhanov.

<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>

[[Home <http://www.serbia-info.com/index.html>](http://www.serbia-info.com/index.html) | [Encyclopedia <http://www.serbia-info.com/enc/index.html>](http://www.serbia-info.com/enc/index.html) | [Facts&Figures <http://www.serbia-info.com/facts/index.html>](http://www.serbia-info.com/facts/index.html) | [News <http://www.serbia-info.com/news/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/index.html)]
Copyright © 1998, 1999, 2000 Ministry of Information
Email: mirs@srbija-info.yu <<mailto:mirs@srbija-info.yu>>

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: dinsdag 1 februari 2000 22:55
Aan: Ruza Despotovic
Onderwerp: Severe violation of international norms (<http://www.serbia-info.com/news/2000->

www.serbia-info.com/news

[<http://www.serbia-info.com/news/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/index.html)

CIVIL ISSUES [<http://www.serbia-info.com/news/civil/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/civil/index.html)

MILITARY [<http://www.serbia-info.com/news/military/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/military/index.html)

KOSOVO AND METOHIA [<http://www.serbia-info.com/news/kosovo/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/kosovo/index.html)

ECONOMY [<http://www.serbia-info.com/news/economy/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/economy/index.html)

CULTURE AND RELIGION [<http://www.serbia-info.com/news/culture/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/culture/index.html)

SPORT [<http://www.serbia-info.com/news/sport/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/sport/index.html)

[<http://www.serbia-info.com/g3/blue-bottom.gif>](http://www.serbia-info.com/g3/blue-bottom.gif)

[<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>](http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif) [<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>](http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif)

[<http://www.serbia-info.com/g3/header.gif>](http://www.serbia-info.com/g3/header.gif)

[<http://www.serbia-info.com/news/politics/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/politics/index.html)

[<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>](http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif)

Severe violation of international norms

February 01, 2000

Diametrically opposed stands of ruling Alliance [<http://www.serbia-info.com/g3/images/sofija6a.jpg>](http://www.serbia-info.com/g3/images/sofija6a.jpg)

Diametrically opposed stands of ruling Alliance

Sofia, January 31 (Tanjug) - Leader of Bulgaria's Anti-Fascist League and Democratic Left deputy Velko Vikanov has said that the intention by Prime Minister Ivan Kostov, who is also leader of the ruling rightist Alliance of Democratic Forces, to recognize independence for Kosovo and Metohija is contrary to national interests of the Bulgarian as well as other Balkan peoples.

This is also a gross violation of relevant international norms and the U.N. Security Council's Resolution 1244 reaffirming that the Yugoslav republic of Serbia's southern province is an integral part of Yugoslavia, a sovereign European state, Vikanov told Yugoslavia's Tanjug news agency on Monday.

He said that Kostov was not acting in line with the Bulgarian people's wish, saying that this intention was part of the policy of the ruling party and Kostov who had a tendency to change his stand on major issues overnight.

He said that, in seven days only, Kostov had voiced two diametrically opposing positions on the crucial issue of Kosovo and Metohija.

In a recent meeting of Balkan prime ministers, Kostov had voiced concern about pressure to grant independence to Kosovo and Metohija, stressing that Bulgaria urged substantial autonomy for the province within Yugoslavia's internationally recognized borders.

After meeting with leader of ethnic Albanian terrorists in Kosovo and Metohija Hashim Thaqi in

ofia last Saturday, Kostov said that independence might be granted to the province.

Kostov wants to alienate Serbian and Bulgarian nations and in the same time to open the door for similar desires of Bulgarian Turks, who already asked from Bulgaria in a party session to become multinational community, said Vikanov.

<http://www.serbia-info.com/q3/1t.gif>

[[Home](http://www.serbia-info.com/index.html) <<http://www.serbia-info.com/index.html>> | [Encyclopedia](http://www.serbia-info.com/enc/index.html) <<http://www.serbia-info.com/enc/index.html>> | [Facts&Figures](http://www.serbia-info.com/facts/index.html) <<http://www.serbia-info.com/facts/index.html>> | [News](http://www.serbia-info.com/news/index.html) <<http://www.serbia-info.com/news/index.html>>]

Copyright © 1998, 1999, 2000 Ministry of Information

Email: mirs@srbija-info.yu <<mailto:mirs@srbija-info.yu>>

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: dinsdag 1 februari 2000 22:50
Aan: Ruza Despotovic
Onderwerp: Taci's visit - directed provocation" (<http://www.serbia-info.com/news/2000-02/>)

www.serbia-info.com/news

[<http://www.serbia-info.com/news/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/index.html)

CIVIL ISSUES [<http://www.serbia-info.com/news/civil/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/civil/index.html)

POLITICS [<http://www.serbia-info.com/news/politics/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/politics/index.html)

MILITARY [<http://www.serbia-info.com/news/military/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/military/index.html)

ECONOMY [<http://www.serbia-info.com/news/economy/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/economy/index.html)

CULTURE AND RELIGION [<http://www.serbia-info.com/news/culture/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/culture/index.html)

SPORT [<http://www.serbia-info.com/news/sport/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/sport/index.html)

[<http://www.serbia-info.com/g3/blue-bottom.gif>](http://www.serbia-info.com/g3/blue-bottom.gif)

Guide through Kosovo and Metohia [<http://www.serbia-info.com/news/kosovo/documents/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/kosovo/documents/index.html)

[<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>](http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif) [<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>](http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif)

[<http://www.serbia-info.com/g3/header.gif>](http://www.serbia-info.com/g3/header.gif)

[<http://www.serbia-info.com/news/kosovo/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/kosovo/index.html)

[<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>](http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif)

"Sega": "Sofia: Taci's visit - directed provocation"

February 01, 2000

Provocative visit to Bulgaria [<http://www.serbia-info.com/g3/images/tacci200999-m.jpg>](http://www.serbia-info.com/g3/images/tacci200999-m.jpg)
Provocative visit to Bulgaria

Sofia, January 31 - Bulgarian media estimated a visit of Hashim Taci, Albanian terrorist and criminal, as a "well directed and organized provocation", warning that the "independent Kosovo" would cause a series of big problems in the Balkans.

After Taci's visit to the capital of Bulgaria, and his meeting with Prime Minister Ivan Kostov, according to the newspaper, it is clear that the Prime Minister's ruling Alliance of democratic forces changed both, the "formula" in his stand regarding Kosovo issue and stand regarding sovereignty and territorial integrity of FR Yugoslavia.

In Sofia, after the talks between Taci and his "pal" Arben Jafari, leader of Macedonian parliamentary party of the Albanians, with local leaders and journalists, it was said that former Yugoslavia was artificial imperia created for sake of Serbia, which disintegrated in the meantime on "states" with precise borders.

In first comments, it wasn't stressed for nothing, that Jafari could implement new "formula" in Western Macedonia.

It will be remembered that "democratic Bulgaria" raised a question of "Kosovo independence" and by that act Bulgaria illegally broke UN Security Council resolution, which is signed by its "allies" from Washington and London, and which determines Kosovo as integral part of FR

ugoslavia.

The commentator of "Sega" newspaper warns that Bulgaria gets small dividends when carries out dirty jobs.

The self-proclaimed leader of Kosovo Albanians Hashim Taci and his personal escort were armed to teeth while coming to see Bulgarian Prime Minister Ivan Kostov.

Media in Sofia wonders how did Taci and his guards could so easily pass over two borders under KFOR control, international forces and Macedonian army and custom officers.

The "Trud" magazine noticed that Taci and his escort, announced as party delegation, were received according to protocol which is regular for governmental delegation.

<http://www.serbia-info.com/q3/1t.gif>

[[Home](http://www.serbia-info.com/index.html) <<http://www.serbia-info.com/index.html>> | [Encyclopedia](http://www.serbia-info.com/enc/index.html) <<http://www.serbia-info.com/enc/index.html>> | [Facts&Figures](http://www.serbia-info.com/facts/index.html) <<http://www.serbia-info.com/facts/index.html>> | [News](http://www.serbia-info.com/news/index.html) <<http://www.serbia-info.com/news/index.html>>]
Copyright © 1998, 1999, 2000 Ministry of Information
Email: mirs@srbija-info.yu <<mailto:mirs@srbija-info.yu>>

World Order and Its Rules

“One accusation rarely noted in the American press, but extensively accepted as truth abroad, was that the bombing of Yugoslavia was a flagrant violation of sovereignty and international law,” Serge Schmemmann observes at the end of a long lead review article on the consequences of the war.¹ The reasons for the division are readily understood by those who do not indulge in “intentional ignorance,” a few examples already cited.

Despite the desperate efforts of ideologues to prove that circles are square, there is no serious doubt that the NATO bombings further undermine what remains of the fragile structure of international law. The U.S. made that clear in the debates that led to the NATO decision, as already discussed. The more closely one approached the conflicted region, the greater in general was the opposition to Washington’s insistence on force, even within NATO (Greece and Italy). Again, that is not an unusual phenomenon: another recent example is U.S./U.K. bombing of Iraq, undertaken in December 1998 with unusually brazen gestures of contempt for the Security Council—even the timing, coinciding with an emergency session to deal with the crisis. Still another illustration is Clinton’s destruction of half the pharmaceutical production of a small African country a few months earlier, another event that does not indicate that our “moral compass” is straying from righteous-

ness. It was dismissed here as a marginal curiosity, though comparable destruction of U.S. facilities by Islamic terrorists might evoke a slightly different reaction. Perhaps this is an example of the kind of “creative deterrence” advised by STRATCOM, aiming at what “is valued within a culture,” such as the fate of children dying from easily curable disease.

It should be unnecessary to emphasize that there is a far more extensive record that would be prominently reviewed right now if facts were considered relevant to determining the “custom and practice” that is called upon to confer upon the most enlightened state the right “to do what it thinks right” by force.

It could be argued, rather plausibly, that further demolition of the rules of world order is by now of no significance, as in the late 1930s. The contempt of the world’s leading power for the framework of world order has become so extreme that there is little left to discuss. A review of the internal documentary record demonstrates that the stance traces back to the earliest days, even to the first memorandum of the newly-formed National Security Council in 1947. During the Kennedy years, the stance began to gain overt expression, as, for example, when the eminent statesman and Kennedy advisor Dean Acheson justified the blockade of Cuba in 1962 by informing the American Society of International Law that the “propriety” of a U.S. response to a “challenge...[to the]... power, position, and prestige of the United States...is not a legal issue.” “The real purpose of talking about international law was, for Acheson, simply ‘to gild our positions with an ethos derived from very general moral principles which have affected legal doctrines’—when convenient.²

The main innovation of the Reagan-Clinton years is that defiance of international law and solemn obligations has become entirely open, even widely lauded in the West as “the new internationalism” that heralds a wonderful new age, unique in human history. As already discussed, the developments are perceived rather differently in the traditional domains of the enlightened states; and, for different reasons, are of concern even to some hawkish policy analysts.

The end of the Cold War made it possible to transcend even Achesonian cynicism. Bows to world order are unnecessary, even to be despised, as the enlightened states do as they please without concern for deterrence or world opinion. Doctrinal management suffices "to gild our positions with an ethos derived from very general moral principles," as recent developments show with much clarity. "Innovative but justifiable extension of international law" can be devised at will by the powerful, to serve their special interests: "humanitarian intervention" by bombs in Kosovo, but no withdrawal of a huge flow of lethal arms for worthy ethnic cleansing and state terror within NATO itself, to cite only the most dramatic illustration. With "unpopular ideas silenced and inconvenient facts kept dark" in the style described by Orwell in his (silenced) observations on the free societies, all should proceed smoothly. Whatever happens is "a landmark in international relations" as the "enlightened states," led by an "idealistic New World bent on ending inhumanity," proceed to use military force where they "believe it to be just"—or as others see it, to devise "rules of the game" that accord them "the right to intervene with force to compel what seems to them to be justified," always "cloaked in moralistic righteousness," "as in the colonial era" (Gilboa).

From the perspective of the enlightened, the difference of interpretation reflects the sharp divide that separates their "normal world" from that of the backward peoples who lack "Western concepts of toleration" and have not yet overcome "the human capacity for evil," to the astonishment and dismay of the civilized world.

In this context, it is hardly surprising that "international law is today probably less highly regarded in our country than at any time" since the founding of the American Society of International Law in 1908. Or that the editor of the leading professional journal of international law should warn of the "alarming exacerbation" of Washington's dismissal of treaty obligations.⁴

The prevailing attitude towards institutions of world order was illustrated in a different way when Yugoslavia brought charges against NATO countries to the World Court, appealing to the Genocide Convention. The Court determined that it had no jurisdiction, while holding that "All parties must act in conformity with

their obligations under the United Nations Charter," which clearly bars the bombing—"veiled language to say that the bombing was breaking international law," the *New York Times* reported.⁵ Of particular interest was the submission of the U.S. government, which presented an airtight legal argument, accepted by the Court, that its actions did not fall under Court jurisdiction. The U.S. had indeed ratified the Genocide Convention, after a very long delay, but with a reservation that "the specific consent of the United States is required" if charges are brought against it; and the United States refuses to give the "specific consent" that the reservation stipulates. Court rules require that both parties agree to its jurisdiction, Counsel John Crook reminded the Court, and U.S. ratification of the Convention was conditioned on its inapplicability to the United States. QED.⁶

It may be added that the reservation is more general. The U.S. ratifies few enabling conventions concerning human rights and related matters, and these few are conditioned by reservations that render them (effectively) inapplicable to the United States.⁷

The explanations offered for rejection of international obligations are interesting, and would be on the front pages, and prominent in the school and university curriculum, if honesty and human consequences were considered significant values.

The highest authorities have made it clear that international law and agencies had become irrelevant because they no longer follow Washington's orders, as they did in the early postwar years, when U.S. power was overwhelming. When the World Court was considering what it later condemned as Washington's "unlawful use of force" against Nicaragua, Secretary of State George Shultz—honored as the Mr. Clean of the Reagan Administration—derided those who advocate "utopian, legalistic means like outside mediation, the United Nations, and the World Court, while ignoring the power element of the equation." Clear and forthright, and by no means original. State Department Legal Advisor Abraham Sofaer explained that members of the U.N. can no longer "be counted on to share our view," and the "majority often opposes the United States on important international questions," so we must "reserve to ourselves the power to determine" how we will act and which

matters fall "essentially within the domestic jurisdiction of the United States, as determined by the United States"—in this case, Washington's "unlawful use of force" against Nicaragua.⁸

It is all very well to speak abstractly of the "innovative but justifiable extension of international law" that creates a right of "humanitarian intervention," or to accord to the enlightened states the right to use military force where they "believe it to be just." But it should also be recognized that, hardly by accident, the states that are self-qualified as enlightened turn out to be those that can act as they please. And that in the real world, there are two options:

- (1) Some kind of framework of world order, perhaps the U.N. Charter, the International Court of Justice, and other existing institutions, or perhaps something better if it can be devised and broadly accepted.
- (2) The powerful do as they wish, expecting to receive the accolades that are the prerogative of power.

Abstract discussion may choose to consider other possible worlds, perhaps a fit topic for graduate seminars in philosophy. But for the present, at least, it is options (1) and (2) that identify the real world in which decisions that affect human affairs have to be made.

The fact that the operative choices reduce to (1) and (2) was recognized fifty years ago by the World Court:⁹

The Court can only regard the alleged right of intervention as the manifestation of a policy of force, such as has, in the past, given rise to most serious abuses and such as cannot, whatever be the defects in international organization, find a place in international law...; from the nature of things, [intervention] would be reserved for the most powerful states, and might easily lead to perverting the administration of justice itself.

One can adopt the stance of "intentional ignorance" and ignore "custom and practice," or dismiss them on some absurd grounds ("change of course," "Cold War," and other familiar pretexts). Or we can take custom, practice, and explicit doctrine seriously, along with the actual history of "humanitarian intervention," departing

from respectable norms but at least opening the possibility of gaining some understanding of what is happening in the world.

Where does that leave the specific question of what should have been done in Kosovo? It leaves it unanswered. The answer cannot be simply deduced from abstract principle, still less from pious hopes, but requires careful attention to the circumstances of the real world.

A reasonable judgment, I think, is that the U.S. chose a course of action that—as anticipated—would escalate atrocities and violence; that strikes yet another blow against the regime of international order, which offers the weak at least some limited protection from predatory states; that undermines democratic developments within Yugoslavia, possibly Macedonia as well; and that sets back the prospects for disarmament and for some control of nuclear weapons and other weapons of mass destruction, indeed may leave others with "no choice" but to "obtain weapons of mass destruction" in self-defense. Of the three logically possible options, it chose (I) "act to escalate the catastrophe," rejecting the alternatives: (II) "do nothing," (III) "try to mitigate the catastrophe." Was option (III) realistic? One cannot know, but there are indications, reviewed earlier, that it might have been.

For Kosovo itself, one plausible observation from the outset was that "every bomb that falls on Serbia and every ethnic killing in Kosovo suggests that it will scarcely be possible for Serbs and Albanians to live beside each other in some sort of peace."¹⁰ Other possible long-term outcomes are not pleasant to contemplate. At best, NATO's immediate institution of its version of the official settlement leaves "staggering problems" to be addressed, most urgently those that are "the effect" of the bombing, as acknowledged.

A standard argument is that we had to do something: we could not simply stand by as atrocities continued. There was no alternative to the resort to force, Tony Blair declared, with many heads nodding in sober agreement: "to do nothing would have been to acquiesce in Milosevic's brutality."¹¹ If option (III) ("mitigate the catastrophe") is excluded, as tacitly assumed, and we are left only with (I) ("escalate the catastrophe") or (II) ("do nothing"), then we must choose (I). That the argument can even be voiced is a

tribute to the desperation of supporters of the bombing. Suppose you see a crime in the streets, and feel that you can't just stand by silently, so you pick up an assault rifle and kill everyone involved: criminal, victim, bystanders. Are we to understand that to be the rational and moral response, in accord with Blair's principle?

One choice, always available, is to follow the Hippocratic principle: "First, do no harm." If you can think of no way to adhere to that elementary principle, then do nothing; at least that is preferable to causing harm—the consequence recognized in advance to be "predictable" in the case of Kosovo, a prediction amply fulfilled. It may sometimes be true that the search for peaceful means is at an end, and that there is "no alternative" to doing nothing or causing vast harm. If so, anyone with even a minimal claim to being a moral agent will abide by the Hippocratic principle. That nothing constructive can be done must, however, be demonstrated. In the case of Kosovo, diplomatic options appeared to be open, and might have been productive, as already discussed, and as is coming to be acknowledged, far too late.

The right of "humanitarian intervention" is likely to be more frequently invoked in coming years—maybe with justification, maybe not—now that the system of deterrence has collapsed (allowing more freedom of action) and Cold War pretexts have lost their efficacy (requiring new ones). In such an era, it may be worthwhile to pay attention to the views of highly respected commentators—not forgetting the World Court, which ruled on the matter of intervention and "humanitarian aid" in a decision rejected by the United States, its essentials not even reported.

In the scholarly disciplines of international affairs and international law it would be hard to find more respected voices than Hedley Bull or Louis Henkin. Bull warned fifteen years ago that "Particular states or groups of states that set themselves up as the authoritative judges of the world common good, in disregard of the views of others, are in fact a menace to international order, and thus to effective action in this field." Henkin, in a standard work on world order, writes that:

[the] pressures eroding the prohibition on the use of force are deplorable, and the arguments to legitimize the use of force in those circumstances are unpersuasive and dangerous...Even "humanitarian intervention" can too readily be used as the occasion or pretext for aggression. Violations of human rights are indeed all too common, and if it were permissible to remedy them by external use of force, there would be no law to forbid the use of force by almost any state against almost any other. Human rights, I believe, will have to be vindicated, and other injustices remedied, by other, peaceful means, not by opening the door to aggression and destroying the principal advance in international law, the outlawing of war and the prohibition of force.¹²

These are reflections that should not be lightly disregarded.

Recognized principles of international law and world order, treaty obligations, decisions by the World Court, considered pronouncements by respected commentators—these do not automatically yield general principles or solutions to particular problems. Each has to be considered on its merits. For those who do not adopt the standards of Saddam Hussein, there is a heavy burden of proof to meet in undertaking the threat or use of force. Perhaps the burden can be met, but that has to be shown, not merely proclaimed. The consequences have to be assessed carefully—in particular, what we take to be "predictable." The reasons for the actions also have to be assessed—on rational grounds, with attention to historical fact and the documentary record, not simply by adulation of our leaders and the "principles and values" attributed to them by admirers.